Bugün 16 sayfa

HALKIN GÖZÜ
HALKIN KULAĞI
HALKIN DİLİ

Son Posta

Sene 9 — No. 3015 | Yazı işleri telefonu: 20203 | ÇARŞAMBA 21 — BİRİNCİKÂNUN 1938 | İdare işleri telefonu: 20203 | Fiatı 5 kuruş

Büyük Kurultay Celâl Bayarın nutkile açılıyor

Seçimi müteakib yeni Genel Başkan mühim bir hitabede bulunacak

KURULTAYA YEDİ VALİ İŞTİRAK EDİYOR

İzmir valisi Fazlı Güleç — *Erzurum valisi Haşim İşcan* — *Kastamonu valisi Avni Doğan* — *Ankara valisi Nevzad Tandoğan*

Uzak vilâyetlerden delegeler yola çıktılar

Kurultaya iştirak edecek valiler arasında Ankara, İzmir ve Edirne valileri de var

Ankara 20 (Hususî) — Cümhuriyet Halk Partisi büyük kurultayının fevkalâde toplantısı Pazartesi günü saat onda Büyük Millet Meclisi binasında Parti genel başkan vekili Celâl Bayarın irad edeceği mühim bir nutukla açılacaktır. Bu nutukta fevkalâde toplantıya vesile teşkil eden sebeb izah olunacak, Partinin bânisi Ebedî Şef Atatürkün yüksek hatırası derin bir saygı ile anılacaktır.

Kurultay ilk iş olarak iki başkan ve -

(Devamı 11 inci sayfada)

Katiller yakalandı

Okmeydanı cinayetinin esrarı: Maktul, Arab Murad ve Kör Hasan isimli arkadaşları tarafından 52 lira parası için öldürülmüş, elbiseleri alınarak cesedi Okmeydanında bir çukura atılmıştır

Yukarıda katiller, aşağıda cinayet masası komiserleri maktulün elbiselerini bulmak için Topkapıdaki kuyu da taharriyat yaptırırlarken

Okmeydanı cinayeti on gündenberi fasılasız bir surette yapılan tahkikat ve tetkikat neticesinde nihayet dün, bütün vuzuhile aydınlatılmıştır.

İlk safhasında büyük bir mübhemiyet arzeden cinayet, zabıtanın ve bilhassa cinayet masası memurlarının geceli

(Devamı 11 inci sayfada)

Dr. Şaht Alman Yahudileri için plân teklif etti

Londra 20 (Hususî) — Geçen hafta Londrada devlet bankası umum müdürü Montegü Norman, beynelmilel muhacirin komitesi reisi Lord Vinterton

(Devamı 11 inci sayfada)

Hataylılar, Türkiye ile aralarındaki hudud direklerini kaldırmışlar

Suriye gazeteleri " Buna mukabil bizimle olan hudud işaretlerle tesbit edilmiştir„ diyorlar

Şam 16 — Arab ajansının Hataydan alıp neşrettiği malûmata göre Türkiye ile Hatay arasında artık bir hudud kalmamış

(Devamı 11 inci sayfada)

Vekiller Heyeti Toplandı

Ankara 20 (Hususî) — Bugün Parti grupu toplantısını müteakib İcra Vekilleri Heyeti Büyük Millet Meclisinde bir toplantı yapmıştır.

İstanbulun 50 sene evvelki eğlence âlemi

"Ah ne baygın bakışın var, a beyaz şemsiyeli!„

Ercümend Ekrem Talunun son romanı..

Tek kelime ile: Şaheser

Yakında "Son Posta„ da..

Köy iktısadiyatında inkılâblara doğru

"AKBANK„ KURULUYOR

Ziraat Vekâleti on beş fabrika tesis edecek

Ziraat kalkınma kongresinden sonra Ziraat Vekâletinde değişiklikler olacak, Vekâletin ismi de değişecek

Ayın yirmi yedisinde Ankarada toplanacak olan birinci köy ve ziraat kalkınma kongresinde mühim kararlar verileceği anlaşılmaktadır. Kongrede iki ay evvel memleketimize celbedilmiş olan Cemiyeti Akvam ziraî tedrisat komisyonu reisi ve Belçika ziraat müsteşarı profesör Van der Varenin Vekâlete verdiği rapor da müzakere edilecektir. Kongreyi müteakib Ziraat Vekâletinde mühim değişiklikler yapılacağı muhakkak gibidir. Bu meyanda ziraat, ziraat sanayii, ormancılık teşkil etmek üzere bir banka tesis olunacaktır. Bankanın ismi (Akbank) olarak tesbit edilmiştir. Bu isim, Agrikültür kalkınma bankası kelimelerinin ilk harflerinden alınmıştır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Ziraat Vekili Faik Kurdoğlu

Çırağan sarayı modern bir otel olacak

Vali konservatuarla beraber modern tiyatro binasının, stadyomun ve diğer eğlence yerlerinin Taksimle Harbiye arasında yapılmasını muvafık buldu

Çırağan sarayının bugünkü hali

İstanbulun konservatuar ihtiyacı göz önünde bulundurularak Şehzadebaşında modern bir bina inşasına karar verilmiş.

(Devamı 11 inci sayfada)

Atatürkle 24 sene

Atatürkün zaman zaman gülerek naklettiği bir ticaret hikâyesi

Mütarekede vatan işlerile uğraşırken maişet derdinden uzak olmak lâzımdı. Bunu söyliyen arkadaş çaresini de göstermişti. Atatürk, Fethi Okyar ve ben meşhur bir tüccarın sermayesine para ekliyecek, bunun gelirile geçinecektik. Paralar ödünç bulunarak kondu, fakat değil kâr, bunlardan bir daha haber bile çıkmadı.

Anlatan : Cevad Abbas

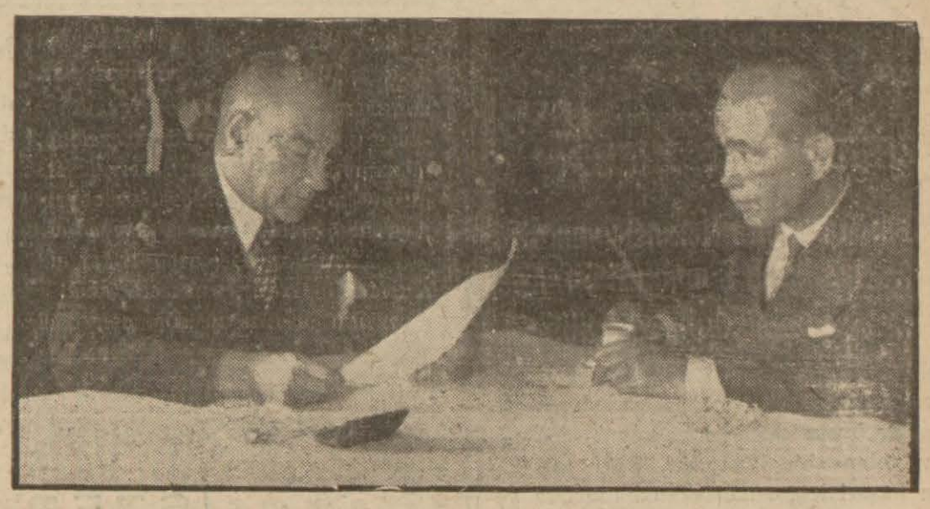

Ebedî Şef ve Fethi Okyar

(Yazısını 8 inci sayfada bulacaksınız)

Hergün

Ziraat kongresi ve Kalkınma programı

Yazan: **Muhittin Birgen**

Bir kaç gün sonra Ankarada bir köy ve ziraat kongresi toplanıyor. Bu kongreye iştirak için bana da gönderilen bir davetnameden anladığıma göre, bu defaki kongre, bundan evvelki kongrede olduğu gibi umumî bir konuşma gayesini istihdaf etmiyor. Bir kooperatifçi olarak iştirak ettiğim ilk kongrede, memleketin köy ve ziraat işlerinin kalkınması mevzuu etrafında herkes bir şey söylemiş, fakat, hükûmet, Ziraat ve İktısad Vekâletleri hiç bir fikir ileri sürmemişti. Köyler, köylüler ve köycüler, gelişi güzel bir çok şeyler söylüyorlardı. Sistemsiz bir fikir gürültüsü bütün salonlardan taşıp dökülmüş ve neticede ufak bir tortu bile bırakmadan, bir duman halinde her şey dağılıp gitmişti.

Halbuki, bu defa öyle değil. Köy meseleleri etrafında muhtelif zümrelere söz verecek olan kongrede her şeyden evvel sözü hükûmet almış, Ziraat Vekilinin ağzile, daha kongre toplanmazdan evvel, bir takım mühim fikirleri ortaya atmıştır. Demek oluyor ki bu defaki kongre, umumiyat içinde sistemsiz bir konuşma olmıyacak, belki de hududu iyi çizilmiş bir saha içinde konkret bir istişare mahiyetini alacaktır.

★

Hatırlardadır ki Faik Kurdoğlu Ziraat Vekâletine getirildiği sıralarda yazdığımız bazı makalelerde, ziraat işlerinin teknisyen bürokratların elinden alınarak bir iktısadcı eline verilmiş olduğuna işaret etmiş ve bununla Celâl Bayarın diğer sahalarda tatbik etmiş olduğu çalışma usullerini Ziraat Vekâletine de sokmıya karar vermiş olacağı mütaleasında bulunmuştuk.

Şimdi görüyoruz ki bu işlere, kendisinden beklemekte çok haklı olduğumuz bir liyakatle el koyan genç Ziraat Vekili memleketin köy iktısadiyatını yeni temeller üzerine oturtmak gayesini esas olarak alıp mükemmel bir faaliyet programı hazırlamıştır.

Teferrüatı üzerinde burada uzun uzadıya tahlil yapmak imkânını görmediğimiz bu programın, anladığımıza göre, ruhu şuradadır: Devletin giriştiği diğer bütün iktısadî teşkilât işlerinde olduğu gibi bu işde de faaliyeti bir bankanın etrafında toplamak. Ziraat Bankası, Sümerbank, Etibank gibi müesseselere benziyen diğer bir Bank - bu defa Akbank - devletin, köy sahasındaki kalkınma faaliyeti hareketini, tanzim ve tâcil için sarfedeceği faaliyete istinad noktası teşkil edecektir.

Diğer taraftan, öteki işlerde olduğu gibi bu işte de devletin ehemmiyet verdiği cihet, halkın kendi vasıtalarile öte - denberi yaptığı, yapmıya alıştığı işleri gene halka bırakmak. Buna mukabil yeni olarak yapılacak yeni yeni işleri de devletin eline vermek. Meselâ, memleket için standardize bir pamuk kalitesi yapmak, yahud, henüz kurulmamış olan bazı ziraat sanayiini kurmak gibi teşebbüsler bu kabildendir.

Bu programın, devlet elinde bulunan diğer iktısadî teşkilât ve teşebbüslerle hemahenk bir faaliyet esası teşkil ettiğine şüphe yoktur. Devletçiliği, bir banka teşekkülü etrafında toplamak fikri, zannedersem, yalnız Türkiyede görülen bir yeniliktir ve bunun mucidi de Celâl Bayardır. Bu sayede işler nihaî surette devlerin kontrolü ve idaresi altında bulunmakla beraber serbest çalışmak istiyen iktısadî faaliyeti bürokrasi pençesine düşmekten kurtaran bir sistem vücude gelmiş bulunuyor. Celâl Bayarın icad ettiği bu sistem, işte bu defa Faik Kurdoğlu elile ziraat ve köy sahasına da sokulu - yor.

★

Umumî bir gözle baktığımız bu programı eğer biraz da tenkid etmek lâzımsa şunu söyliyebiliriz: Programın nazarî olmaktan başka hiç bir kusuru yoktur!

Böyle bir kalkınma programının zarurî surette nazarî olacağını bilmez değiliz. Binaenaleyh, şimdiki halde kusur, programın yalnız nazariliğindedir ki bu da bir kusur değildir veyahud «çok nazarî olan» bir kusurdur. Eğer tatbikat bu nazarî kusuru ortadan kaldırırsa yeni ziraat kongresi, köy iktısadiyatımızda tahakkuk edecek baştan başa mühim bir inkılâbın ilk adımı olacak demektir. Sakınıyarak ve programın tatbikat sahasındaki tecellilerini görmeden hüküm vermekte acele etmek doğru olmadığını biliriz. Bununla beraber programa hâkim olan esas fikirlerin çok hoşumuza gittiğini söylemek bir vazifedir.

Temenni ederiz ki, Ziraat Vekilimiz, koyduğu esasları tatbik ederken, evdeki hesabla çarşı arasında farklar olabileceğini ancak mahdud hâdiselerde görsün ve nazarî hesablarını hayata geçirmekte, şimdiye kadar olduğu gibi, daima muvaffak olsun.

Muhittin Birgen

Resimli Makale: ≡ *Büyük adam olmak için...* ≡

Yurdu kurtaran, büyük ve eşsiz inkılâbcı Atatürkü çocukluğunda küçük bir mesleğe tahsis ediyorlardı. Almanyaya eski azametini veren Hitleri bir memur yapacaklardı. İtalyaya tarihinde tanımadığı kadar büyük bir kuvvet bahşeden Mussolini ise avukat olacaktı.

Büyük adam olmak için zengin bir aile içinde, kuvvetli bir muhitte yetişmek, adam idare etmek için yetiştirilmek şart değildir. Zenginlik ve fakirlik bahsinde tabiatle mazinin yaptığı zarurî müsavatsızlıkları insanın kendi cevheri düzeltebilir. Mesele ona malik olmaktadır.

SÖZ ARASINDA

Çekoslovakyadan Ayrılan son Fransız Generali

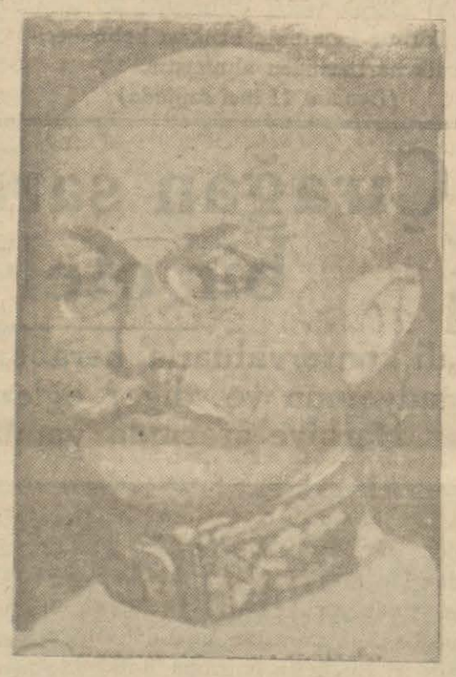

Yirmi yıldır Çek ordusunda çalışan, son Çekoslovakya buhranında, Fransız harbiye nezaretinden aldığı müsaade ile, Çek ordusuna giren General Foşe ve Fransız askerî heyeti, Çekoslovakyadan ayrılmışlardır. General, Çek askerî şeflerine veda ederken:

«— Sırası geldiği zaman beni bir Çek askeri olarak telâkki etmenizi rica ederim» demiştir.

Hergün bir fıkra

Siz hiç merak etmeyin

Meşrutiyeti müteakib türeyen tiyatrolardan birinde yeni bir piyes sahneye konulacaktı. Piyeste vak'a, Sibiryada geçiyordu. Rejisör aktörlere tembih etti:

— Hepiniz birer kürklü palto, yahud birer kürk tedarik etmelisiniz. Malûm ya, vak'a soğuk bir memlekette geçiyor.

Temsil akşamı tiyatroya ilk gelen aktörün kürkü, kürklü paltosu olmadıktan başka arkasındaki ceket te çok ince idi. Rejisör onu bu halde görür görmez bağırdı:

— Ben size kürk giyeceksiniz, dememiş miydim? Siz buraya zemheri zürafesi gibi gelmişsiniz.

Aktör cevab verdi:

— Siz hiç merak etmeyin, ben içime üstüste üç tane kalın yün fanile giydim.

Bir fener bekçisini Kurtarmak için gösterilen cesaret

9 gündür siyatikten muztarib olarak, muhafazasına memur bulunduğu deniz fenerinde mahsur kalan, ve müthiş dalgalar yüzünden, fenerin yakına kayık yaklaşamadığından, yardım ümidleri de kesilen, fener bekçisini kurtarmak için başka bir çare düşünen bir İngiliz kaptanı, kayığın yaklaşabileceği noktadan fenere kadar yüzmeyi ve beline sardığı raketi bu suretle binaya ulaştırmayı teklif etmiştir.

Resimde teklifi yapan kaptan görülüyor.

Kadın masonları Büyük üstadı Seçildi

Bu bayan, İngilterede kadın masonlar cemiyetinin büyük üstadlığına seçilmiştir. İsmi madam Seton Çalendir. Yıllardır masonlukta çalışmış ve hayır işlerinde büyük başarılar göstermiştir.

"Güzel Süzan" adlı bir dolandırıcı erkek aranıyor

Fransız polisi arkadaşları arasında Güzel Süzan, diye anılan kurbanlarınca da madam Tidat diye bilinen, haddi zatında meşhur otomobil hırsızı, dolandırıcı Şvindenhammerden başka birisi olmıyan 29 yaşlarında azılı bir sabıkalı fellik fellik aramaktadır.

Sabıkalı, sarışındır ve tıpkı bir kadın gibi giyinmekte, peruka takmakta, tırnaklarına manıkür yapmaktadır. Gözüne kestirdiği otomobillerin sahiblerine bin naz ve işve ile yanaşmakta, onları kandırmakta, sarhoş ettikten sonra otomobillerini çalmaktadır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Üç beş yıl evvel bir Romanya seyahati yapmıştık, Bükreş istasyonundan bindiğimiz otomobil bizi ineceğimiz otelden 20, 25 metre uzakta bıraktı; şoför:

— Bir su borusu patlamış, kapının önünü göl haline getirmiş, taşları sökmüşler, yol bozuk, diyordu. Otelden geldiler, bavullarımızı aldılar, biz de biraz dinlendikten sonra sokağa çıktık. Sokak gerçekten bozuktu. Fakat o gece geç vakit döndüğümüz zaman meşaleler altında bir sürü amelenin tamir işile meşgul olduğunu gördük, ertesi saban yol tertemiz asfaltlı, yalnız üzerinde yürünmemesi için etrafına ip germişlerdi. Başta gazetecilik var, merak ederek sorduk:

— Belediyenin asfalt kazanlı bir kaç tane otomobili vardır, bunlar şehri muayyen mıntakalara taksim etmişlerdir, vazifeleri mıntakalarına isabet eden her sokaktan hiç değilse haftada bir defa geçmek ve arıza varsa durarak büyümesine meydan kalmadan önüne geçmektir, dediler.

Dün öğrendik ki, belediyenin fen heyeti toplanmış, bozuk sokakların tamiri meselesi etrafında bir görüşme yapmış. İnşaallah iyi kararlar vermiştir, verdiği kararların isabetli olduğunu da yakında bize gösterecektir. Kendi hesabımıza biz komşu belediyelerin bu sahada nasıl çalıştıklarına bakarak, parasızlığımıza rağmen bu meselenin kolaylıkla halledilebilecek mahiyette olduğuna inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kısası

Cümhuriyet Halk Partisi

E. Talu

Cümhuriyet Halk Partisi bu ayın yirmi altısında Ankarada umumî kongresini toplıyacaktır. Bu münasebetle Partimizin, on beş yıllık memleket tarihinde oynamış olduğu mutlu ve önemli rolü gözden geçirmek faydalıdır. Cümhuriyet Halk Partisi, kurtuluş inkılâbında emsalsiz hizmetleri sebkeden (Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyeti) nin cümhuriyetin teessüsünü müteakib almış olduğu ünvandır.

Gazi Mustafa Kemal, Sevr muahedesinin parçalamağa karar verdiği ve ana vatanı kurtarmak için millî bir kuvvete dayanmak istediği zaman o Müdafaai Hukuk Cemiyetini vücude getirmiş, memleketin hamiyet erbabını o mukaddes unvan altında bir araya toplamıştı.

Osmanlı saltanatı tamamen mün'adim olur olmaz, yurdun her bakımdan istihlâsını gaye edinen cemiyet Büyük Millet Meclisindeki ekseriyeti eline aldı. O gün bugündür, gerek o ilk ünvan altında, ve gerek sonradan, Atatürkün tensibi ile takındığı (Cümhuriyet Halk Partisi) ismile, onun memlekete ifa eylediği müsbet ve hayırlı hizmetler sayısız ve ölçüsüzdür.

Partimizin, altı okla temsil edilen mukaddes umdelerini hep biliyoruz. Bunlar, Türkiye cümhuriyetinin ana yasasına da geçmiş, devletin ve milletin sarsılmaz temelleri bu umdelerin üzerine kurulmuştur.

Cümhuriyet Halk Partisi bu umdeleri tahakkuk ettirmek için, on şu kadar yıldanberidir bütün gayretlerini sarfetmiş gecesini gündüzüne katmış, yurdun ve yurddaşların nef'inden gayri hiç bir gaye gütmiyerek, millî terakki, taalî ve inkişafı her şeyden üstün tutarak, ortaya (millî vahdet) gibi, kıymetine paha biçilmiyen bir eser koymuştur.

Filhakika Partimizin, sevinçle ve kıvançla müşahede edilmiye değer en büyük eseri bu (millî vahdet) tir. Bugün Türkiye devletinin hariçte, dosta ve düşmana karşı arzettiği kuvvetli manzara, bütün o kuvvetini şuna borçludur: Tek millet, tek parti, tek ideal!

Evet, içimizde - göğsümüzü gere gere ilân edebiliriz ki - Cümhuriyet Halk Partisinin prensiplerini benimsemiyen tek bir ferd yoktur. Nasıl olsun ki, Cümhuriyet Halk Partisi siyasî ihtiraslar takibeden alelâde bir siyasal zümre değil, vatanın temelini kuran, sonra da binasını tekmilliyen umdelerin muşahhas bir timsalidir.

Lâkin, Partimizin başarmış olduğu işler sadece siyasî sahaya münhasır kalmış değildir. Türkiye cümhuriyetinin sosyal durumu da, bugünkü şeklini, varlığını, tamamile ona borçludur. Yurdda, ileri hareket namına ne varsa; muharriki Halk Partisidir. Medeniyet yolunda attığımız adımların, Halk Partisi daima rehberi ve nâzımı olmuştur.

On beş yıllık rejim tarihimizde başardığımız harikulâde işler meydandadır. Bunları iftiharla seyrederken, şu hakikati gözönünde tutmamız gerektir ki, efkârı umumiyeyi ve umumî enerjiyi hemen hemen kül halinde nefsinde cemeden Halk Parsinin programlı, şuurlu ve vatan sevgisile, vatan endişesile müteallif çalışmaları olmasaydı biz bu eserlerin onda, yüzde birini vücude gtiremezdik.

Tek parti, tek millet, tek ideal! Bu düsturumuzu beğenen yabancı milletlerin ileri gitmek için bizden bu hususta örnek almış olduklarını da memnuniyetle kaydetmeliyiz.

(Devamı 11 inci sayfada)

TAKVİM

BİRİNCİKÂNUN

Rumi sene		Arabi sene
1354	21	1357
1 inciKânun	Resmi sene	Kasım
8	1938	44

ÇARŞAMBA

GÜNEŞ S.	GÜNEŞ D.		İMSAK S.	İMSAK D.
7	21	Şevval 29	6	55
4	8		12	52

	Öğle S	Öğle D	İkindi S	İkindi D	Akşam S	Akşam D	Yatsı S	Yatsı D
	12	12	[illegible]	32	[illegible]	44	13	23
	7	29	7	49	12	—	1	39

TELGRAF HABERLERİ

Romada 4 büyük devleti alâkadar eden bütün meseleler görüşülecek

Almanya, italya, ingiltere ve Fransa arasında istişarî bir ademi tecavüz itilâfı imza edilecekmiş

Londra 20 (A.A.) — Romadan Daily Mail gazetesine bildirildiğine göre Çemberlaynin ziyareti esnasında Almanya, İtalya, İngiltere ve Fransa arasında istişarî bir ademi tecavüz itilâfı imza edilecektir. İtilâf Hitler ve Daladyenin tetkikine arzedilmek üzere prensip itibarile hazırlanmıştır.

Bu gazetenin muhabiri, bu ziyaret esnasında İtalya ile Fransa ve Almanya ile İngiltere arasındaki bütün meselelerin müzakere edileceğini tahmin eylemektedir.

Londra 20 (A.A.) — Romadan Times gazetesine bildirildiğine göre Çemberlayn ve Lord Halifaks tarafından Romaya yapılacak ziyaretin programı üç merasimi ihtiva etmektedir.

Bunlardan birini İngiliz devlet adamlarının geldikleri günün akşamı Venedik sarayında verilecek olan resmî bir ziyafet teşkil etmektedir. Ertesi günü öğleden evvel İngiliz nazırları vatan nıhrabına bir çelenk koyacaklar ve bundan sonra Vatikana giderek Papa tarafından kabul edileceklerdir. Misafirler Papalık nezdinde İngiliz sefirinin vereceği öğle yemeğine iştirak edeceklerdir. Öğleden sonra İngiliz ve İtalyan nazırları uzun bir fikir teatisinde bulunacaklardır Akşam misafirler Kont Ciano tarafından şereflerine tertib edilecek bir kabul resmine iştirak edecekler ve operanın gala temsilinde hazır bulunacaklardır.

Avrupa ve Balkanlarda soğuktan 34 kişi öldü

Moskovada derece sıfırın altında 58 e düştü

Soğuk dalgası cenuba doğru iniyor, Fransa sahillerinde fırtınadan iki gemi battı

Londra 20 (Hususî) — Avrupanın şimalinde anî surette başgöstermiş olan şiddetli soğuk dalgası ve kar tipisi, gittikçe cenuba ve şarka doğru yayılmaktadır.

Soğuk, bugün şiddetini daha ziyade artırmıştır.

Londra mahallelerinin ekserisine mebzul miktarda kar yağmıştır. Pas de Calais boğazında soğukla beraber fırtına da hüküm sürmektedir. Ostende, de vapura binmiş olan 120 yolcu, vapura bindikleri andan itibaren 19 saat sonra karaya çıkmadan evvel üç defa boğazı geçmek mecburiyetinde kalmışlardır. İki saat içerisinde soğuktan iki kişinin ölmüş olduğu haber verilmiştir.

Şimdiye kadar ölenlerin sayısı 25 i bulmuştur.

Fransada

Fransanın muhtelif şehirlerinde de kar yağmış ve soğuktan 7 kişi ölmüştür.

Fransız sahillerinde hüküm süren şiddetli fırtınadan dolayı da Brest limanında iki geminin battığı haber verilmektedir.

Diğer taraftan Moskova baştanbaşa karlarla örtülmüştür. Termometre nakıs 58 dereceye kadar düşmüştür.

İtalyada

Roma 20 (A.A.) — İtalyanın şimalinde ve ortasında soğuklar hüküm sürmektedir. Venedik kanalında buz parçaları yüzmektedir. Milan'da kar birkaç kadem irtifaındadır.

Belgrad 20 — İki gündenberi Yugoslavyanın her tarafında kar yağmaktadır.

Cenubî Sırbistanın bazı mıntakalarında karın yüksekliği 70 santimetreyi bulmuştur.

Niş'te termometre sıfırın altında 13 dereceye kadar düşmüştür. Kar fırtınası dolayısile birkaç köy hemen tamamile tecrid edilmiş bir vaziyette kalmıştır.

Bulgaristanda

Sofya 20 (A.A.) — Bulgaristanda 2 kişinin soğuktan ölmüş olduğu haber verilmiştir. Memleketin her tarafında son derece şiddetli kar yağmaktadır.

Kar, bazı dağlık mıntakalarda sekiz kadem boyuna çıkmıştır.

Varşova 20 (A.A.) — Bütün Polonyada soğuk dalgası devam etmektedir. Vasatî sühunet derecesi sıfırın altında 18 santigraddır. Wilno civarında termometre 30 dan aşağı düşmüştür. Vistül nehri kısmen donmuştur.

Karadenizde

Sinob 20 (A.A.) — Karadenizde dün başlayıp sabaha kadar devam eden şiddetli bir fırtına olmuştur. Bu yüzden İstanbuldan kalkan Karadeniz vapuru İneboluyu tutamamış ve Trabzondan İstanbula dönen Güneysu vapuru da Samsunda iş yapamamış, her iki vapur da Sinob limanına iltica etmiştir. İnebolu yolcuları karaya çıkarılmış, Samsun yolcuları aktarma edilmiştir.

Çemberlayn kabinesinde değişiklikler yapılacak

Kabinede bulunan liberal azanın ve bu arada Harbiye Nazırının istifa etmeleri isteniyor

Londra 20 (Hususî) — Yılbaşından sonra kabinede bazı değişiklikler yapılacağına dair çıkan şayialar, şimdi de gazete sütunlarına aksetmiş bulunmaktadır.

Times gazetesi müstesna olmak üzere, bütün sabah gazeteleri, dün akşam Londranın bazı mahfellerinden alınan malûmata atfen İngiltere kabinesindeki ihtilâf hakkında intişar eden haberi bir sansasyon olarak kaydetmektedirler.

Daily Telegraph gazetesine göre, ticaret müsteşarı Hudson, hükûmet blokı taraftarlarından mühim bir kısmının hükûmette değişiklik istediklerini başvekile bildirmiştir.

Londra 20 (A.A.) — Bazı gazetelerin bildirdiğine göre denizaşırı memleketlerin üç harbiye, müstemlekât ve ticaret müsteşarı, harbiye nazırı Belisha'yı istifaya davet etmesi için başvekili tazyik etmektedirler. Harbiye nazırı silâhlanma programının tatbikinde kâfi miktarda enerji gösterememekle itham edilmektedir.

Çek - Macar hududunda kanlı bir çarpışma oldu

Budapeşte 20 (A.A.) — Macar ajansı tebliğ ediyor:

Macar - Çek hududunda Çekler tarafından Macar toprakları ihlâl edilmiştir. Çekoslovakyada kalan Nagyszalan mıntakasında yapılan nahiye intihabatında ekseriyeti Macarların kazanması üzerine Macar halkı ile Çek hudud muhafızları arasında çarpışmalar olmuş ve Çekler hududun hemen üzerinden ateş açtıklarından hudud karakollarından bir Macar teğmen ağır surette yaralanmış ve bir Macar askeri de ölmüştür.

Bu tecavüz hareketi karşısında Macar hudud kıtaatı bütün hudud boyunca asayişi iade etmiştir.

Başvekil İzmir Belediye Reisini kabul etti

Ankara 20 (A.A.) — Başvekil Celâl Bayar bugün İzmir belediye reisi doktor Behçet Uzu kabul etmiş ve kendisile gerek İzmirin imarına ve gerek sair hususata aid işleri hakkında görüşmüştür.

Behçet Uz öğle yemeğini Başvekille birlikte yemiştir.

İzmir belediye reisi Ankaradaki ikametinden istifade ederek, muhtelif vekâletlerle İzmiri alâkadar eden muhtelif işler hakkında temaslarda bulunacaktır.

Gençlik hakkında Başvekâletin tamimi

Ankara 20 (Hususî) — Başvekâlet, alâkadar vekâletlere gönderdiği bir tamimde şöyle demektedir:

«Yeni kurulan beden terbiyesi genel direktörlüğünün Türk gençliğini ideal bir şekilde yetiştirmeğe matuf olan vazifesinde vekâletinizi alâkadar eden hususlarda kolaylık ve yardım gösterilmesini dilerim.»

Meclisin Kış tatili

Ankara 20 (Hususî) — Büyük Millet Meclisi İkincikânunun on beşinde bir buçuk aylık bir kış devresi tatiline dahil olacaktır.

Istanbul - Edirne asfalt yolu

Ankara 20 (A.A.) — Geçen sene 160 ıncı kilometresine kadar inşası ikmal edilmiş olan İstanbul - Edirne Avrupa asfalt yolundaki inşaat hayli ilerlemiştir. Önümüzdeki inşaat mevsiminde 198 inci kilometreye varılacak ve geri kalan 48 kilometrelik kısmının da önümüzdeki sene içinde ihalesi yapılacaktır.

Türk parasını koruma kararnamesi

Ankara 20 (Hususî) — Türk parası kıymetini koruma hakkındaki kararnamenin bir maddesine bir fıkra eklenmesine dair kararname Heyeti Vekilece tasdik edilmiştir.

Saylav doktor Hakkı Şinasi hastalandı

Ankara 20 (Hususî) — Saylav General doktor Hakkı Şinasi bir damar rahatsızlığı geçirmektedir. Bugün Nümune hastanesine kaldırılmış ve tedavi altına alınmıştır. Hastaneden geç vakit aldığım malûmata göre sıhhî ahvali normal bir seyir takib etmektedir.

Orgeneral Salih Omurtak Ankarada

Ankara 20 (Hususî) — Kolordu komutanlarından Orgeneral Salih Omurtak bu sabah şehrimize gelmiştir.

Üçüncü Umumî Müfettiş

Ankara 20 (Hususî) — Üçüncü umumî müfettiş Tahsin Uzer bu akşamki trenle İstanbula hareket etmiştir.

Gümrüklerde Yolculara Kolaylık

Ankara 20 (A.A.) — Aldığımız malûmata nazaran, yolculara yeni bir kolaylık olmak üzere vapurlarda ve trenlerde yapılan bağaj muayeneleri esnasında gümrüğe tâbi olarak beyan edecekleri eşyadan gümrük resmi tutarı 50 liraya kadar olanlarını muayene memurları tahsil edeceklerdir. Bu suretle yapılacak tahsilâta mahsus olmak üzere yeni tip makbuz ve tahakkuk varakaları da bastırılmış ve gümrüklere gönderilmiştir.

1-1-1939 tarihinden itibaren bu yolda muameleye başlanacak ve yolcular beraberlerinde getirdikleri eşyanın resimlerini ödemek için artık iskele veya istasyonlarda gümrük bürolarına müracaat etmek zahmetinden ve vakit kaybetmekten kurtulmuş olacaklardır.

Ayni zamanda bu tarihten itibaren yolcuların beraberlerinde getirdikleri inhisara tâbi maddelere aid inhisar resimlerinin de gümrük memurlarınca tahsil edilmek suretile kendileri İnhisar İdarelerine müracaat külfetinden kurtarılmıştır.

Işçi ücretlerine konan hacizler

Ankara 20 (Hususî) — İş kanununun mer'iyetinden önce işçi ücretlerine konulan hacizlerin eskisi gibi devam ettirilerek bu kanunda tesbit olunan muafiyet miktarının gözönünde bulundurulmadığı ve iş dairelerinin işçi hakkında verdikleri malûmat nazara alınmıyarak iş kanununun tatbik edilmekte olduğu yerlerde çalışan işçilerin ücretlerinin haczedildiği haber verilmektedir.

Adliye, Müddeiumumiliklere yaptığı bir tebliğde iş kanununun mer'iyeti tarihinden itibaren hükmü cari olması lâzım geldiği ve ücretinin haczi mevzuu bahsolan işçilerin vaziyeti ve ücreti hakkında icra ve iflâs kanunu ile bu kanuna göre yapılacak tetkikat esnasında iş dairelerinden bu hususta verilecek malûmatın da gözönünde bulundurulmasını istemektedir.

Kayseride Atatürk günü

Kayseri 20 (A.A.) — Ebedî Şefimiz Atatürkün Kayseriye ilk ayak bastığı günün 19 uncu yıldönümü, «Atatürk günü» resmî, hususî teşekküllerin, okulların ve kalabalık bir halk kütlesinin iştirakile Cümhuriyet alanında kutlandı. Alanda heyecanlı söylevlerden sonra yurddaşlar Ebedî Şeflerine, rejime ve Onun izinde yürüyen Millî Şef Ismet İnönüne bağlılıklarını bir kere daha tekrarladılar. Bugünün onuruna Halkevinde ayrıca tören yapıldı. Atatürkün hayat ve eserleri hakkında konferanslar verildi.

İRTİHAL

Hava müsteşarlığından mütekaıd General Cemal Karabekirle eczacı Hulûsi Karabekirin valideleri Fatma Karabekir düçar olduğu hastalıktan kurtulamıyarak irtihal eylemiştir. Cenazesi Çemberlitaş civarında Piyerloti caddesindeki 40 ve 44 numaralı haneden Perşembe günü saat 11 de kaldırılarak Beyazıd camiinde namazı kılındıktan sonra Bakırköyündeki aile kabristanına defnedilecektir.

Siyaset Âleminde

Son Macar kabine buhranının verdiği netice

Yazan: **Selim Ragıp Emeç**

Bundan birkaç hafta evvel Macar kabinesi bir buhran geçirdi. Olabilir ya! diyeceksiniz. Evet olabilir. Memlekete birlik getirmesi lâzım gelen bir mes'ud hâdisenin bu buhrana sebeb olmasıdır ki vaziyetin garabetini teşkil ediyor. Binaenaleyh Macar kabine buhranı karşısında umumiyetle duyulan hayretin sebeb ve hikmeti bundan ileri geliyor.

Münih konferansı münasebetile Çekoslovakyadan bazı arazi parçalarının komşuları arasında taksimi takarrür ettiği zaman Macarların hissesine de eski topraklarından bir kısmı isabet etmişti. Bu topraklar tesellüm edilince Macar kabinesinin çerçevesini de genişletmek lâzım geldi. Çünkü, bu işgal ile Macar hâkimiyeti altına bir hayli Slovak geçmiş bulunuyordu. Macar başvekili kabinesine yeniden beş aza aldı. Bunlardan eski Çek meclisinde Macar ekalliyetini temsil edenlerden bir mebus ta, Macar hükûmetinin epey zamandanberi yapmayı düşündüğü arazi ıslahatı işlerinin başına getirildi. Bu suretle de bir kızılca kıyamettir koptu. Çünkü, Macar arazi rejimi, ötedenberi birçok Avrupa memleketlerinde yapılagelen arazi ıslahatından hiç birine tâbi olmaksızın devam edegelmiştir. Geniş hektarları ihtiva eden hususî eşhas malikânelerini, şimdi, bir kaç dönümlük küçük tarlalar ve mahdud satıhlı çiftlikler haline getirmek, esasen pek çoğu bu araziyi ipotek yaparak geçinen Macar toprak sahiblerinin hiçbir suretle işine gelmemiştir. Bundan ötürücür ki mevcudu 245 kişiyi bulan Macar meclisinde hükûmet taraftarlarını birdenbire yüz bire düşürmüş ve bu hâdise derhal kabinenin istifasını icab etmiştir. Meclisin anî bir feveranı mahiyetini arzeden bu hareketin bu şekilde tezahürü beklenmediği gibi arazi ıslahatının zarureti de ötedenberi kabul edilmiş bir zaruret telâkki ediliyordu. Nitekim meclis, o gün doksan dört reye karşı yüz on beş rey ile hükûmetin nattı hareketini ve tasavvurlarını reddetmekle kalmamış, bunların merdudiyetini dahi tebarüz ettirmişti. Bu vaziyet karşısında yapacak bir şey kalmamıştı. Başvekil İmredi kabinesinin istifasını verdi. Fakat devlet naibi Horti bu istifayı kabul etmedi. Kabineyi mevkiinde ipka etti ve bununla hükûmetin, bazı hususatta meclisten ayrı düşünceye sahib bulunduğunu gösterdi. Fakat hariciye nazırı dö Kanya noktai nazarında ısrar etti. Şimdi, bir tarafta hükûmetin arazi ıslahatına matuf tedbirlerini benimsemiyen bir meclis, öbür tarafta da bu tedbirleri, icabında parlâmento harici kararlarla almaya azmetmiş bir hükûmet karşı karşıya bulunuyor. Fakat her iki taraf ta vaziyeti bozmak istemediklerinden dolayıdır ki mevcud statüko devam edip gidiyor.

Selim Ragıp Emeç

Sabahtan sabaha:

Fikir kırıntıları

Fransız inkılâbına ve inkılâbdan sonra hemen bütün Avrupa devlet rejimlerinin kanunlarına esas olan Hukuku Beşer beyannamesi hürriyeti şöyle tarif eder:

«— Hürriyet başkalarının hürriyetine tecavüz etmemek şartile herkesin hareketinde serbest olmasıdır.»

Kâğıd üzerinde ve hattâ kanun sayfalarında pek samimî ve munis bir ifade şekli bulan hürriyet hiç bir zaman ve hiç bir devirde lûgatteki manasını bulmadığına göre kelimenin cazibesine tutulup mestolmağa imkân yoktur. Belki insanlarda ihtiras ve kıskançlık hisleri olmasa hakikî hürriyet te olabilir. Halbuki hürriyeti tahdid eden yalnız ihtiras ve kıskançlık değildir ki! Korku, vehim, hodbinlik, kalenderlik, tenperverlik gibi beşerî ârızalar da insanın hürriyetini elinden alır. Realist olmak hoş bir şeydir, fakat realiteleri ifade edebilmek sırasına göre kahramanlık, fedakârlık sayılır. Hele fikir ve vicdan hürriyetini kayıd altına alan ne manevî, hattâ maddî vehimler veyahud tehlikeler vardır ki insan bütün gıcıklanmasına rağmen gözünü yumar, ağzını kapar ve dudaklarına kadar gelen kaskatı, zehir gibi kelimeleri gene çiğneyip yutar ve pekâlâ hazmeder.

Gene Fransız inkılâbının kadın kahramanlarından Madam Rolan kafası kesilmek için giyotine giderken şöyle bağırmıştı:

— Ey hürriyet, senin namına ne cinayetler irtikâb ediliyor!

Kadıncağız bu feryad içinde can verdi. Hürriyet için ölenlerin tesellisi vardı. Onlar bir aşk kahramanı gibi ölümü sevenlerdir. Hürriyet namına bağırmakta her zaman ölüm tehlikesi olduğu muhakkak. Fakat bağıramamak ıztırabı acaba ölümden daha mı az acıdır?

Bağırmak ta her halde zevkli bir şey ki vaktile rahatça bağırabilmek için Volter İngiltereye, Ruso İsviçreye kadar gitmeğe mecbur olmuşlardı. İnsan garib bir mahlûktur vesselâm.

Bürhan Cahid

Vali dün sabah Üsküdar ve kadıköy semtlerinde tetkikat yaptı ve maarifin Validebağı sanatoryomunu gezdi

Vali Üsküdarda bir çok caddelerin bozuk ve kaldırımsız olduğunu görerek bu havalinin imar plânının bir an evvel hazırlanmasını istedi

Validebağı sanatoryomunun açılışından bir intıba

Vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdar, beraberinde sıhhiye müdürü Ali Rıza ve nafia müdürü Zeki olduğu halde dün öğleden evvel Üsküdar ve Kadıköyünde tetkikler yapmıştır. Üsküdarın caddelerini tetkik eden vali, bu hususta nafia müdüründen ızahat almıştır. Bu gezinti esnasında Üsküdarın temizlik işleri de gözden geçirilmiştir.

Üsküdar kazası imar işlerinde en ihmal edilmiş bir kazadır. Bir çok caddeler bozuk ve kaldırımsızdır. Vali, Üsküdarın harab olan caddelerini görmüş, yeniden açılmak istenilen yollar hakkında nafıa müdürünün verdiği izahatı dinlemiştir.

Şehircilik mütehassısı Prost, Üsküdar ve Kadıköyün plânı ile meşgul olmakta idi. Vali Lûtfi Kırdar bu havalinin yollarının bir an evvel tanzim edilmesini istemiş olduğundan şimdiki halde Prost Kadıköy ve Üsküdarın yollarına aid plânı hazırlamaktadır. Kadıköyün ana yollarının projesi tamamlanmış ve tâli yollarla meşgul olunmağa başlanmıştır. Bu iş bitirildikten sonra Üsküdarın yol projesi tanzim edilecektir. Vali, bu hususta dünkü tetkikleri esnasında kâfi maiumat elde etmiş bulunduğundan, Prostun hazırlamakta olduğu projeyi tetkik ettikten sonra icab eden tadilâtı yaptıracaktır.

Üsküdardan sonra Kadıköyüne geçilmiş, Kadıköyündeki caddelerin mühim bir kısmı gezilmiş, temizlik işleri tetkik edilmiştir. Bundan sonra vali, kaymakamlık binasına gitmiş, kaymakamla Kadıköyün temizlik işleri, yol vesaır ihtiyaçları etrafında uzun boylu görüşmüş, notlar almıştır. Bu esnada nafia müdürü Zeki, Kadıköyün yol ihtiyacı etrafında izahat vermiştir.

Kadıkhöy ve Üsküdardaki tetkiklerini bitiren vali tekrar İstanbula dönmüş, geç vakte kadar belediyede meşgul olmuştur.

Validebağı sanatoryomunda

Validebağındaki prevantoryom sahasında Maarif Vekâleti tarafından yaptırılan sanatoryom binasının elli yataklı kısmı tamamlanmış ve dün hastalara açılmıştır. Bu münasebetle vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdar, Maarif Vekâleti hıfzıssıhha başmüfettişi Celâl Otkan, maarif müdürü Tevfik Kut, sanatoryomun projesini yapan Güzel San'atlar Akademisi profesörlerinden Arif Hikmet, sanatoryom doktor ve memurları sanatoryomu gezmişler ve şereflerine verilen öğle yemeğinde bulunmuşlardır. Vali, sanatoryomdan başka o civardaki Maarif Vekâletine aid prevantoryomu gezmiş tetkikler yapmıştır. Bağlarbaşındaki bu saha, prevantoryom ve sanatoryom mıntakası olarak ayrılmıştır. Maarif Vekâletine aid sanatoryom 240 yataklı olacak, prevantoryoma yeniden yüz yatak ilâve olunacaktır. Maarif Vekâletinin bu sahada geniş arazisi vardır. Arazinin etrafı vaktile duvarla çevrilmiştir. Mütehassısların yapmış oldukları tetkiklere göre Bağlarbaşı, vereme müsaid olanların, veremlilerin, tedavi ile şifabahş hale getirilmeleri için en müsaid sahadır. Şimal rüzgârlarına maruz değildir ve daima ılık rüzgârlarla yalanmaktadır.

İstanbul vilâyeti için bir sanatoryom inşası düşünülmüş ve İstanbul nafia müdürlüğü tarafından vaktile proje meydana getirilmişti. Vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdar, nafia müdürüne vilâyet sanatoryomu projesinin tekrar tetkik edilmesini ve yeniden bir proje hazırlanmasını bildirmiştir. Vilâyet sanatoryomu da sanatoryom mıntakası olarak ayrılan

(Devamı 10 uncu sayfada)

Millî Müdafaa Vekili dün şehrimize geldi

Millî Müdafaa Vekili Kâzım Özalp, dün sabah Ankaradan şehrimize gelmiş, Haydarpaşada vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdar, İstanbul komutanı Hâlis Bıyıktay, generaller ve dostları tarafından karşılanmıştır.

Resmimiz Kâzım Özalpı Haydarpaşa istasyonunda göstermektedir.

Haklı şikâyetler

Tadil edilmesi lâzımgelen bir vapur tarifesi

Son günlerde Adalarda oturan bazı okuyucularımızdan, vapur tarifelerinin ihtiyaca göre tanzim edilmediğine dair şikâyet mektubları alıyoruz. Gönderilen mektublar, umumiyetle şu mealde bulunuyor:

Denizbankın Adalar için yaptığı son kış tarifesinde Pazar günleri akşam üzeri köprüden 18,45 de Adalara bir vapur hareket ettirili-yor. Bundan sonra 20,15 de, yani tam bir buçuk saat sonra son vapur hareket ediyor. 18,45 de hareket eden vapur hiç bir suretle ihtiyaca tekabül edememektedir. Çünkü Şehir Tiyatrosu ve bütün sinemaların matineleri 18,30 da hitam buluyor. Eğlenceye inen Adalıların bir çeyrek saat sonra hareket eden 18,45 postasına yetişmek imkânı bulunmadığından konforu bulunmıyan iskelede saatlerce beklemek zaruretı hâsıl oluyor. Bu sebeble 18,45 de hareket ettirilen vapurın saat 19 da veya 19,10 da hareket ettirilmesi bu kış günlerinde bir çok yolcuları intizardan kurtaracaktır.

Alâkadarların nazarı dikkatini celbederiz.

Toplantılar :

Eminönü Halkevinde temsil

Eminönü Halkevinden: Birincikânunun 22 nci perşembe, 23 üncü cuma ve 24 üncü cumartesi akşamları Cağaloğlundaki salonunda gösterit şubemiz tarafından (Vazife) piyesi temsil edilecektir.

★

Fatih Halkevinden: Cumartesi akşamı 21 de, pazar günü 14,30 da temsil şubesi tarafından (Zehirli Kucak) piyesi temsil edilecektir.

VEFAT

Hasan Amir kızı, bahriye tabib kaymakamlığından emekli doktor Arif Korle eşi, Rezzan Yalman ve Amerikada yüksek tahsilini yapmakta olan Sinan Korle'nin valideleri, gazeteci arkadaşlarımızdan Ahmed Emin Yalmanın kayınvalidesi Adile Korle'nin dün vefat ettiğini teessürle haber aldık.

Cenaze bugünkü çarşamba günü saat 11 i çeyrek geçe Şişlipalastan kaldırılarak namazı Beyazıd camiinde kılınıp Merkezefendide aile kabrine defnolunacaktır. Çelenk gönderilmemesi rica olunur.

Arkadaşımız Ahmed Yalmana ve efradı ailesine beyanı taziyet ederiz.

TEŞEKKÜR

Düçar olduğum hastalıktan beni kurtaran Gülhane hastanesi jinekoloğu profesör doktor Ali Esada alenen teşekkürlerimi bildirmeği bir borç bilirim. Barbara Dakes

Dünya muharrirlerinden tercümeler serisi: 28
Maksim Gorki
AŞK RÜYASI
Ruscadan çeviren:
Hasan Âli Ediz
Fi: 50 Kr.
REMZİ KİTABEVİ

Ceyhan bölgesinde pamuk rekoltesi bu yıl az oldu

Ceyhan (Hususî) — Ceyhan kazası, Çukurovanın en münbit ve mahsuldar topraklarına sahib ve ayni zamanda en kalabalık bir kasabadır. Yetiştirdiği her türlü mahsulâttan senede milyonlarca kilo iç ve dış pazarlara sevkedilir.

Ceyhan çiftçisinin yetiştirdikleri başlıca mahsuller arpa, buğday, yulaf, susam, mercimek, nohud, mısır darısı, kumdarı, fasulye, yerli koza ve klevlant kütlüsüdür.

938 yılı mahsulâtının diğer senelere nisbeten daha bereketli olacağı umulmakta iken, gerek hububat ve gerekse pamuk mahsulünün idraki sırasında yağan mevsimsiz yağmur ve dolulardan ve gerekse tohum ekildiği sırada hüküm süren kuraklık dolayısile umulan netice elde edilememiştir.

Mahsulâtı zarara uğrayan ve Ziraat Bankasına borçlu bulunan çiftçilerin, borçları gelecek seneye tecil edileceğine dair gazetelerde haberler çıkmışsa da, henüz bankaca tecil muamelesine başlanmadığından çiftçiler sızlanmaktadırlar.

Geçen 937 senesi için bölgemizde 39,452 hektarlık sahaya yerli koza, 15000 hektarlık sahaya da klevlan ekilmişti. 938 için ise 10,650 hektarlık sahaya yerli koza ve 24,850 hektarlık sahaya da keza klevlant zeredilmişti.

Bu rakamlardan da anlaşılacağı veçhile bölgemizde seneden seneye klevlant ekimi artmaktadır.

Fakat bir âfet neticesi elde edilen pamuk rekoltesi 937 den 14 ton gibi bir küçük fark vermiştir.

Ceyhan Ticaret ve Endüstri Odasından alınan bu istatistiklerden de anlaşılacağı üzere Ceyhan bölgesinde 938 yılında yetişen pamuk rökoltesi diğer senelere nisbeten ekim itibarile çok düşüktür. Zaten çiftçilerimizin belirdi doğrultacak ve borçlarını ödiyecek olan yegâne güvendikleri pamuk mahsulü de hem verimsiz, hem de fiat itibarile düşüktür.

Ceyhanda halihazırda pamuğun kilosu 30 - 32 kuruşadır. Çivitli kozanın kilosu ise 8 kuruşa yükselmiştir. Bunun yegâne sebebi çivitten yağ çıkaran fabrikalar fazla miktarda çivit elde edebilmeleri için kozanın fiatını artırmalarıdır.

Şehzadebaşı — Gedikpaşa
FERAH — AZAK
Şehrimizin 2 büyük sinemasında bugün matinelerden itibaren
AŞKIN GÖZ YAŞLARI
Türkçe sözlü arapca şarkılı Taksim sinemasında 4 hafadanberi gösterilen ve 25 senedenberi İstanbula gelen bütün filmlerin hasılat ve muvaffakiyet rekorunu kıran büyük film.

DAVETNAME
TAKSİM Sinemasi
Müdüriyeti: Bugün saat 18.30 da WALT DİSNEY'in Sinema harikası
PAMUK PRENSES ve YEDİ CÜCE
Fransızca sözlü ve şarkılı filminin gösterileceği hususi seansa Matbuat erkânı ile sinema ve film müesseseleri sahip ve direktörleri ve hususi serbest duhuliye kartları hamillerinin teşriflerini rica eder.

Yarın Akşam
SARAY
Sinemasında
CLARK GABLE
MİRNA LOY
SPENCER TRACY
YARALI KARTAL
Fransızca sözlü aşk ve ihtiras filmi
BİR KADINA İKİ ÂŞIK...
Senenin en büyük aşk filmi

BU AKŞAM **MELEK** Sineması **ÇOCUK HAFTASINA** BAŞLIYOR

2 Büyük ve Nefis Film birden
1 — SHIRLEY TEMPLE —
tarafından Fransızca sözlü olarak yaratılan görülmemiş derecede güzel bir film
KIR ÇİÇEĞİ
2 — MİKİ MAVSLARIN BABASI ve MUCİDİ
WALT DİSNEY'in
Baştan nihayete kadar renkli olarak yarattığı şen ve harikulâde güzel
MİKİ'nin 1938 Şen Haftası
ÇOCUKLAR İÇİN HUSUSİ TENZİLÂT VARDIR

MEMLEKET HABERLERİ

Mersinde miniminileri yetiştiren faydalı bir müessese: Isıyuva

Bu yuvada 3 yaşından 6 yaşına kadar 140 yavru terbiye ediliyor, yuvanın daha fazla tekâmülü için resmî bir yardıma ihtiyacı var

Mersin (Hususî) — Mersinde büyük bir ihtiyacı karşılayan 3 yaşla 6 yaş arasındaki miniminileri tekâmüle hazırlayan Isıyuva 930 da Çapa mezunlarından Bn. Suner tarafından tesis edilmiştir. Ankara, İstanbul ve Manisada muhtelif vaziteler alan değerli öğretmen 934 de Mersine gelerek bu muvaffak ocağı kurmuş ve ilk üç yılı sayısız mahrumiyetler içerisinde geçirdikten sonra 937 de şimdiki modern binava nakletmiştir. 934 de altmışı bulmıyan talebe mevcudu 938 de 140 a baliğ olmuştur. Dört öğretmen tarafından idare edilmekte ve çocuk başına üç lira alınmaktadır.

Bütün bu güzel hareketler yanında bir de acı taraf var ki, insanı derin derin düşündürür. Isıyuva, her türlü resmî yardımdan mahrum bulunmaktadır. Dört öğretmen, iki hademe, bir aşcı, bir kapıcının aylıkları, kira ve vergiler, lüzumlu bütün masraflar, 140 çocuktan elde edilen 420 lira ile ödenmekte, dört ay süren tatil müddetince ise bu muayyen sarfiyatın aynen yapılmasına mukabil beş kuruş varidat temin edilememektedir. Şu halde, Isıyuvanın, ancak müessisinin feragat ve fedakârlığı ile yaşayabildiğini kolaylıkla tahmin edebilirsiniz. Ancak; sahibine mahsus böyle bir feragat ve fedakârlığın nihayet bir haddi bulunacağında şüphe yoktur. Nitekim, yuva ile alâkalı bulunanlar, mevcud maddî imkânsızlıklar dolayısile bugün dahi endişe içerisindedirler.

Hiç bir resmî yardım görmediği halde bu muvaffakiyete varan Isıyuva, dört tatil ayını telâfi edecek nisbette olsun bir alâkaya mazhar edildiği gün muhakkak ki, muhite ve memlekete daha faydalı olabilmek fırsatını elde etmiş bulunacaktır. Bu ciheti değerli Kültür Bakanımız Saffet Arıkanın ve Mersinin çalışkan Valisi Rükneddin Nasuhioğlu ve Belediye Reisi Midhat Toroğlunun dikkatli nazarlarına arzediyoruz.

Isıyuva çocuklarından üçü

Sivas - Malatya treninde bir çocuk doğdu

Malatyadan yazılıyor: Bu ayın 11 inde 1606 No. lu Sıvas - Malatya treninde bir doğum vak'ası olmuştur. Hasan Çelebi istasyonu şefi Osmanın eşi Şükriye, tren Malatyaya yaklaştığı sırada doğurma alâmetleri göstermiş. O sırada trende bulunan ve İstanbuldan Malatyaya dönen Malatya Doğum Evi doktoru Etemin müdahalesile bir erkek çocuk dünyaya gelmiştir. Çocuğun ve anasının sıhhatleri yerindedir. Çocuğa Etem Demirel ismi konmuştur.

Kırklarelinde büyük bir Halkevi binası yapılıyor

Kırklareli, (Hususî) — Birçok uğraşmalar neticesinde nihayet Kırklareli Vilâyeti modern bir Halkevine kavuşuyor. Ankara dan gelen plân üzerine Halkevi binası inşasına başlanmıştır.

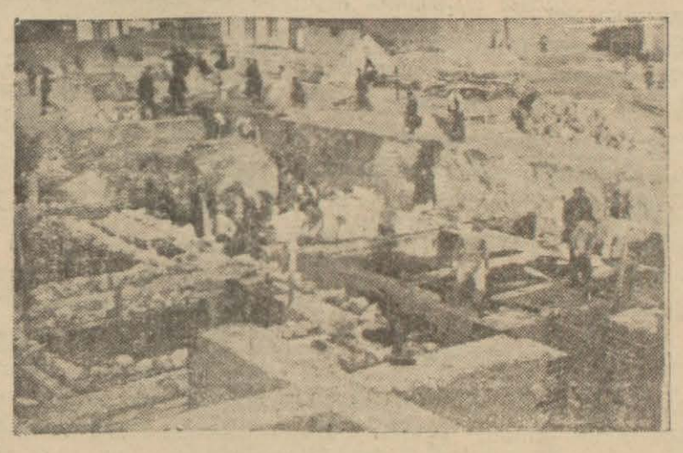

Değerli Valimiz Hasip Koylan, bu işle bizzat çok yakından alâkadar olarak binanın bir an evvel inşasını temin etmekle meşguldür.

Resim, 4 metre derinlikte atılan temelde yüze yakın amelenin faaliyetini göstermektedir. Binanın toprak seviyesine kadar olan inşası bu kış devresi zarfında ikmal edilecek, esas faaliyete İlkbaharda geçilecektir.

Kasabanın en iyi bir yeri olan parkın üst tarafında yapılmakta olan bu bina mevcud binaların en büyüğü ve en güzeli olacaktır. Dört metre derinlikteki temelde tayyare hücumlarına karşı büyük bir sığınak da bulunacaktır

Muş ve havalisinde postaların teahhürü

Muştan yazılıyor: Vilâyetimiz ve mülhakatında kışın en büyük tesirine uğrayan şey postadır. Postalar bu aylar içinde âdeta muattal bir hale geliyorlar. Sonteşrin günü ancak bu ayın 11 taribli gazetelerini almış bulunuyoruz ki 16 gündür şehrimize posta gelmemiş oluyor. Ortada hiçbir mâni yok iken postalardaki bu intizamsızlığın derhal önüne geçilmesi için vilâyetten alâkadarlara emirler verilmiş, fakat bir netice alınamamıştır. Bu intizamsızlığın sebebleri araştırılacak olursa şu netice çıkar:

Muş - Bitlis arası postaları Bitlis posta idaresince müteahhidine ihale edilmiş, fakat eksiltme üzerinde bir takım iddialar ileri sürüldüğü için müteahhid işe başlayamamış, bu yüzden teahhürler başgöstermiştir. Halbuki Muş posta idaresince de ayni hal mevcud iken Muş postaları muayyen gününde mükeffel memurlarla çıkarılmakta, Muşa aid postalar ise gelmemektedir.

Urfada şoförlük

Urfa şoförlerine göre memleketin en mahir şoförleri kendileridir

Urfadan yazılıyor: Denilebilir ki Urfa memleketin en mahir şoförlerinin bulunduğu bir memlekettir. Bu maharet de Urfa ile kaza ve vilâyetler arasındaki bozuk yollarda otomobil ve kamyon sürebilmekten ileri gelir.

Urfa şoförleri Vana kadar, Urfadan Mersine, Diyarbakıra, Siverğe, Akçekaleye, Antebe, Sürüçe, Heveğe, Yaylağa, Bireciğe, Kilis, Viranşehir ve Maraşa kadar yolcu taşır. İçlerinde on sekiz, yirmi sene şoförlük yapmış, Anadolu bozkırlarında otomobil ve kamyon koşturmuş adamlar vardır.

Urfalı şoförlerin bütün seyrüsefer mıntakalarında yollar hakikaten çok bozuk ve yorucudur.

Urfanın en düzgün ve arızasız yolu 53 kilometreden ibaret olan Akçekale yoludur. Bu yol çok muntazam bir şekilde yapılmıştır.

Karamanda tütün ve sigara buhranı

Karaman (Hususî) — Uzun müddettenberi halk sigara ve tütün buhranından müştekidir. Bayilere göre bura inhisar memurluğu ambarında muhtelif sigara çeşidleri bulundurmaktan çekinmekte imiş

Hakikat şudur ki bugün Karamanda (En âlâ), (Baframaden), ((6,5 luk Halk), (beş buçukluk Köylü) sigara nevileri yoktur. Bu nevi sigaralara alışan halk bu yüzden sıkıntı çekmektedirler.

Konyada bir bataklık tamamen kurutu'du

Konya (Hususî) — Konyanın Aksaray kazası merkezinden geçerek gelişi güzel etrafa yayılan ve civar köylü için sıtma kaynağı olan Uluırmak bataklığının kurutulması için ırmağın mecrasından Tuz gölüne kadar 10 bin metreye yakın bir mesafede kanal açılmış ve bu suretle bin hektarlık bir bataklık tamamen kurutulmuştur.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

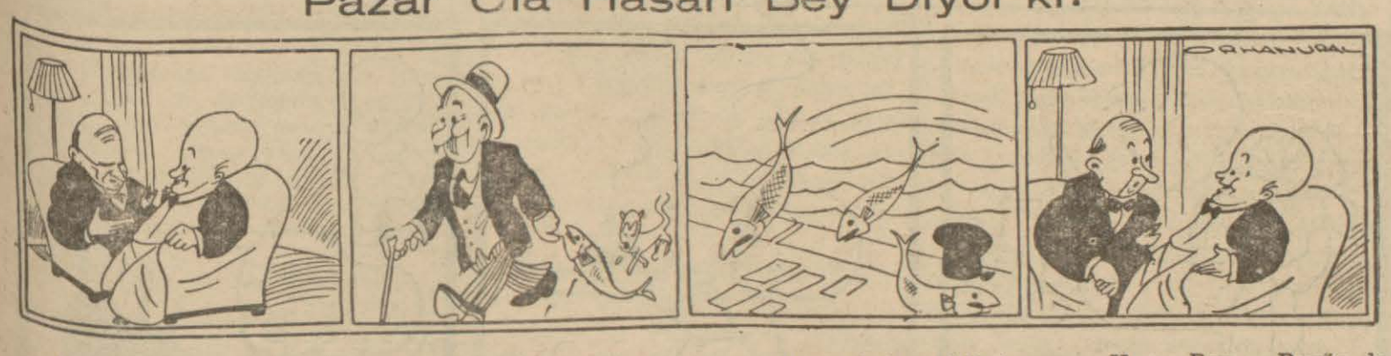

— Balık bolluğu herkesi sevindirdi Hasan Bey.

... Evvelki gün, dün herkes evine palamut taşıdı.

... Bugün öyle mi bilmiyorum.

Hasan Bey — Bugün de öyle.

— Gazeteden mi okudun Hasan Bey?

Hasan Bey — Hayır, kasabların yüzünden okunuyor.

Yurddan Resimli Haberler

Maraş (Hususî) — C. H. Partisi İlyön kurulu dün, mülhak kazalardan gelen delegelerle, belediye salonunda yıllık kongresini açtı. Mutad merasimden ve Cümhuriyet müessisinin mübarek hatırasını tazimen ayakta üç dakika sükût edildikten sonra merkez ve mülhakat delegelerinin, temsil ettikleri yerler namına, iki sene evvel serdetmiş oldukları dilekler bu defa da tekrarlandı ve bunlara, yeni ihtiyaçlara aid temenniler eklendi. Geçen yılın hesablarına bakıldı, büyük kurultaya üç delege seçildi, başkanın, İlyönkurul idare heyetine, eski heyetin intihabı hakkındaki teklifi kabul olundu ve kongre nihayetlendi.

Büyük Kurultaya merkezden Ali Rıza Çuhadar, Andrin kazası delegelerinden Abdullah Yağcı, Göksünden Hamdi Dereli seçildiler. Resimler parti ve vilâyet erkânını bir arada göstermektedir.

Doğu saylavları Erzincanda

Saylavlar Erzincan istasyonunda

Erzincan (Hususî) — Erzincan hattının açılma törenine iştirak etmiş olan Erzurum, Erzincan, Gümüşhane saylavları törenden iki gün evvel memleketimizi teşrif etmişler ve şehre yirmi beş kilometre mesafede bulunan Girlevik şelâlesile on beş kilometre uzaklıktaki Nörkah bataklıklarının kurutulmasını gezmişlerdir. Saylavlarımız burada kaldıkları müddetce şehrin muhtelif semtlerini de dolaşmış ve hükûmet parti belediye ve halkevini ziyaret etmişlerdir.

Edirne saylavı Doktor Fatma Mimikle Erzincan saylavı Hikmet Işık memleket hastanesini ziyaret etmişler, hastanenin bazı ihtiyaçlarını tesbit ve not eylemişlerdir.

Resimde de görüleceği üzere gelen saylavlarımız şunlardır:

Erzurum saylavları: General Pertev Demirel, Zeki Soydemir, Fuad Silmen, Nafiz Dumlu, İsparta saylavı General Kemal Ünal, Edirne saylavı: Bayan Doktor Fatma Mimik, Diyarbakır saylavı: Bayan Huriye Önin, Gümüşhane saylavları: Hasan Fehmi Ataç, Şevket Erdoğan, Durak Sakarya, Edip Servet Tör, Erzincan saylavları: Abdülhak Fırat, Aziz Samih İlter, Hikmet Işık.

Ceyhan Cümhuriyet ilk okulu tamir ettirildi

Ceyhan (Hususî) — On, on iki sene evvel yapılıp ve tamire muhtaç olduğu halde maalesef hiç bir suretle tamir görmiyen Cümhuriyet ilk okulu binası baştanbaşa tamir ettirilmiştir. Binanın içi ve dışı kül rengi sabit badana ile badanalattırılmış ve kırık camları ile binanın üzerinde kırık ve çürük kiremitler de tamamen değiştirilmiştir.

Mektebin avlusu dar olduğundan binanın gerek arkasındaki, gerek önündeki boş arsalar da sahiblerinden istimlâk edilerek dört bir tarafı duvarla çevrilecektir. Bir metre yüksekliğinde kaldırılacak olan bu avlu duvarının üzerine de demir parmaklık yapılacaktır.

Kültür işyarımız Nedim bu işle bilhassa meşgul olmaktadır.

Bursada grip salgını

Bursa (Hususî) — Şehrimizde grip hastalığı hemen salgın haline gelmektedir. Çarşı, pazar, hükûmet dairelerinde bu derdden kurtulmuş kimse görmek mümkün değildir. Mekteblerde de yarıya yakın talebe hastadır

Karabükte genç bir amelenin kolu ve bacağı kırıldı

Karabük (Hususî) — Demircilik fabrikalarında bitmek üzere bulunan kok fırınları bacasında çalışmakta olan işçi, Tevfik Bozkurdoğlu Cem Bozkurd müvazenesini kaybederek 25 metre irtifadaki bacadan içeri düşmüş ve derinlik boyunca sıralanmış bulunan iskelelere çarpmak suretile yerdeki muhtelif demir inşaatı molozlarına da çarparak sakatlanmıştır. Sol kol ve bacağı kırılan kazazedenin alnında da bir bere açılmış bulunmaktadır.

Kazazede fabrika tabibi doktor operatör Kemal Baranın tedavisile ölümden kurtarılmıştır.

Ve bu vazife kurbanı genç kol ve bacağının ataletinden ziyade kendisinden maddî yardım beklemekte olan memleketteki annesi ile İstanbulda tahsilde bulunan kardeşinin düçar kalacakları maddî buhranları düşünmektedir.

Muratlıda kalb sektesinden bir adam öldü

Çorlu (Hususî) — Çorlunun Süleymanlı köyünden olup Muradlıda oturan (70) yaşında Ramazan yolda düşüp şektei kalbten ölmüştür.

Hâdiseler Karşısında

SESSİZLİK

— Sessizlik iyi şey değildir!

Derler. Benim bu hususta bir fikrim yoktu. İyi şey değil diyenler ekseriyet oldukları için onlara inanır, sesimi çıkarmayı sessiz durmaya tercih ederdim.

Evvelki gün, terli terli kuranda kaldım. Bunun neticesi sesim kısıldı. Birkaç saat sonra da tamamile kesildi. Hiç konuşamıyor, sesimi çıkaramıyorum.

Sessizliğin iyi mi, fena mı olduğunu şahsımda tecrübe etmek fırsatını bulmuştum.

★

Dün evden çıkmamıştım. Evde günümüz çok sakin geçti. Ben hizmetçiye hiçbirşey için emir vermedim, ve bu yüzden hizmetçi hiçbir aksilik göstermedi. Bir aralık kaynanam yanıma gelmişti. Birşeyler söylemeğe hazırlanmış olduğu belli idi. Bermutad aramızda münakaşa çıkacaktı. Söze başladı. Birkaç imalı cümle söyledi.. Ben bu cümleleri sükûtla karşılayınca, omuz silkti, odadan dışarı çıktı.

Gece misafirler geldiler. Konuştular.. Kimisi saçmaladı, kimisi yüksekten attı. Ben sessiz sessiz dinledim. Yüksekten atanların yüksekten attıklarını yüzlerine vurmadım.. Saçmalayanlara saçmaladınız; demedim. Misafirler kalktılar.

— Rahatsız olmayın!

Diyerek beni odadan çıkarmadılar. Onları kapıya kadar teşyi eden karım, döndüğü zaman:

— Misafirler kapı önünde senin fevkalâde nezaketinden bahsettiler:

Dedi.

★

Bugün sokağa çıktım.

Birine çarparsam, birinin kaza ile ayağına basarsam:

— Affedersiniz.

Diyemiyeceğim için çok dikkatli yürüyordum. Bu sayede ne ben kimseye:

— Affedersiniz!

Dedim; ne de bana:

— Gözün kör mü be adam?

— Ağzını açacağına biraz da gözünü aç!

Diyenler oldu.

Gideceğim yeri tramvayda kondüktöre söyliyemiyeceğim için, yanıma bozuk para almıştım. Kondüktöre, yedi buçuğu verdim.. Gittiği yere kadar, mânasına gelen bir el işareti yaptım. Bu yüzden de ne o bana:

— Biz sarraf- mıyız, para bozamayız!

Dedi, ne de ben onu:

— Bozacaksın efendim, bozuk param yoksa tramvayla gidemiyecek değilim ya!

Diyerek parayı bozmaya icbar ettim.

Para bozulmadığı için aramızda:

— Eksik verdin!

— Tamam verdim. Hesab bilmiyorsan öğren!

Münakaşası da olmadı. Genç oldukça da güzel bir kadınla, kondüktör arasında bir mevkifte durmak meselesi yüzünden biraz sert bir konuşma olmuştu. Kondüktör haksız, kadın haklı idi. Başka zaman da olsaydı, kondüktöre:

— Sen sus, haksızsın!

Diye bağırırdım. Fakat sesim çıkmadığı için bağıramadım. Bu da fena olmadı.. Tramvaydan indiğim zaman arkamdan:

— Züppe, güzel kadına hoş görünmek için ondan tarafa çıktı.

Sözünün söylenmesine mahal bırakmamıştım.

Tramvay, Alayköşkine yaklaştığı zaman ön sahanlığa çıkmıştım. Vatmana:

— Burada durdur!

Diyecektim. Diyemedim; kolunun hareketine mâni olurum endişesile de kolunu dürtemedim. Tramvay Alayköşkünün önündeki mevkifte durmadı. Hatta park kapısında da durmadı. Ancak Ayasofyada durdu. Ben de indim. Bu yüzden de, kondüktörün:

— Bir kişi için de burada durulur mu?

Vatmanın:

— Bey, kapısının önünde insin diye, koskoca tramvayı durdur. Biz de bu eziyete katlanalım.

Sözlerini söylemelerine meydan vermedim.

Matbaaya gelmiştim. Telefon çalındı. Telefonu açan arkadaşım:

— Seni istiyorlar!

Dedi. Telefonda konuşmam imkânsızdı.

— Yok dersin!

Arkadaşım:

— Yok!

Dedi ve telefonu kapadı. Bu da iyi oldu. Kimbilir; belki can sıkıcı bir haber alabilirdim. Belki de yazılarımdan birinin bir kelimesine alınmış bir insan ağzına geleni söyler, beni sinirlendirebilirdi.

★

Bütün bunları düşünüyorum da kendi kendime:

— Sessizlik hiç de fena birşey değilmiş! diyorum.

İSMET HULÛSİ

Bunları biliyor mu idiniz?

Putlu ve aylı sembol

Hristiyanlıktan 3 bin sene önce hristiyanlar putlarını, müslümanlar da aylarını kabul etmeden evvel, bu mukaddes işaret Mısırlıların dinî sembolü idi.

Kör bir harita mütehassısı

Fransız kontu Blaise Francois bir muharebede iki gözünü birden kaybetti. Fakat ismi istihkâm, haritacılık ve astronomi mütehassısı olarak tarihe geçti.

GÖNÜL İŞLERİ

Bir imzasız Mektub meselesi..

Bir erkek okuyucumun yolladığı mektubun bazı kısımlarını hülâsa edeceğim. Diyor ki:

— Bir gün altında «Bir dost» imzasını taşıyan bir mektub aldım. İlk satırları merak uyandırdı, istemeye istemeye okudum, karımın bana ihanet etmekte olduğunu söylüyordu. Yırtıp attım. Bir hafta geçmeden ikincisi, üçüncüsü, dördüncüsü geldi. Hâlâ da gelmekte devam ediyor.

Karıma birşey söylemedim. Fakat mektubda karımın evden çıkıp eve girişine, gittiği yerlere, konuştuğu allelere aid o kadar tafsilât var, ve bu tafsilât benim de bildiğim hakikatlere o kadar uyuyor ki, mektubun sıraladığı ithamlar da yavaş yavaş bende bir üzüntü uyandırmağa başladı.

Bu gidişle puslayı elden kaçıracağım, ne yapayım?»

Okuyucuma şunları söyliyeceğim:

— İlk işiniz tabiî inanmamakta devam etmek, ikinci işiniz ise inanmadığınızı ehemmiyetle kaydederek vak'ayı karınıza söylemektir.

Bu, bir düşmanlık eseridir. Ya karınızı, ya sizi çekemiyen birisinin eseridir. Kafa kafaya vererek en çok konuştuğunuz kimselerin karakterlerini gözden geçirecek, sonra meseleyi polise haber vereceksiniz.

Sonuncu vazifeniz de, artık bu mektubları okumağa lüzum görmiyerek geldikleri dakikada yırtıp atmaktan ibarettir.

TEYZE

Kadın Köşesi

Tuvalet eşyası

Güzellik malzemelerinizden bir çoğunu kendiniz yapabilir veya kendi elinizle yaptırabilirsiniz. Terkibini bilmek itibarile bu, herhangi rastgele hazırını almaktan daha iyidir. Üstelik daha da idarelidir.

Fazla terin önünü alan, serinletici losyon:

Bu losyon tamamen zararsızdır. Cilde hiçbir zarar vermez. Bilâkis terliyen yerlere tatlı bir serinlik verir. Cildi kuvvetlendirir ve nemliliğini giderir. (Tabiî yalnız boyun, ense, omuz gibi çok terliyen yerlere sürülecektir.)

Teinture de benjoin	70 gr.
Eau de Cologne	350 gr.
Essence de romarin	20 gr.
Essence de sauge	20 gr.
Borax	80 gr.

★

Ayni maksada yarıyan, fazla olarak cildi yumuşattığı için pürüzlü derililerin daha çok fayda göreceği bir başka losyon:

Eau de roses	100 gr.
Acideborique	2 gr.
Essence d'ambre	5 gouttes
Miel	10 gr.

Bu maddeler birer birer karıştırıla karıştırıla eritilmeli, şişeye koyduktan sonra da iyice çalkanmalıdır.

★

Cilde gençlik, tazelik, canlılık veren tatlı kokulu bir su:

Essence d'écorces d'orange	50 gr.
Essence d'écorces de citron	20 gr.
Essence de bergamote	20 gr
Essence de geranium-rosat	6 gr.
Essence de néroli	2 gr.
Eau de fleurs d'oranger	250 gr.
Eau de roses	100 gr.
Alcool à 750	1 litre

Hepsini bir araya katar, bir ay bekletirsiniz. Mükemmel bir tuvalet suyunuz olur.

★

Pudranızın çabucak çıkmaması için yaptıracağınız ilâç:

Pudra, yüzünüzde bile, binbir itinanıza rağmen, ne kadar güç duruyor değil mi? Ya hele bir akşam tuvaleti giydiğiniz vakit omuzlarınıza, boynunuza, kollarınıza sürünce adetâ sünülmesile uçması bir olur. İşte bu tertib, müstesna gecelerde pudranızı dekoltenizin açık bıraktığı her yerinize iyice içirebilmeniz içindir.

Lait d'amandes amères	100 gr.
Eau de roses	100 gr.
Teinture de benjoin	1 gr.

Cildinize iyice sürer, yaydıktan sonra pudralanırsınız. Pudranın fazlasını - yüzünüze yaptığınız gibi - yumuşak tüylü bir fırça ile alırsınız.

Ayni şeyde şu losyonu da kullanabilirsiniz.

Eau distillée	50 gr.
Acideborique	5 gr.
Eau de roses	50 gr
Glycérine	3 gr.

Bu, daha hafiftir. Yağlı cildlere öbüründen daha iyi gelir.

Mahkemelerde

Arkadaşının başını koparan katilin cezaya ehliyeti olmadığı anlaşıldı

Define aramağa giderken arkadaşını öldürerek başını vücudünden ayıran Osman cezaî takibattan kurtuldu

Bir müddet evvel Bakırköye tâbi Avas köyü civarında çok feci, feci olduğu kadar da garib bir cinayet işlenmişti. Cinayetin faili Hüseyin oğlu Osman, Avas köyü yakınlarında birlikte define aramağa çıktıkları Mehmed ismindeki arkadaşının başını bıçakla gövdesinden ayırmış, sonra kesik başı koltuğunun altına alarak saatlerce yollarda dolaşmış ve:

«— Bu adam, benim peygamberimdi. Onu, niçin öldürdüm?» diye bağırmıştı.

Yakalanarak Adliyeye teslim edilen suçlu, hâkim huzurunda yapılan sorgusunda, maktül Mehmedi bir peygamber olarak tanıdığını, onun kendisine define bulacağını vâdettiğini, fakat bir hayli parasını bu uğurda harcanmak üzere Mehmede verdiği halde, bir türlü defineye kavuşamadığını anlatmıştır.

Sorgu hâkimliğince hakkında ilk tahkikat açılan suçlu, görülen lüzum üzerine Tıbbı Adliye ve oradan da Bakırköy emrazı akliye hastanesine kaldırılarak müşahede altına alınmıştı.

Uzun müddet devam eden müşahede sırasında suçlu daima hezeyanlarda bulunmuş ve kendisine yapılan ruhî tesirler neticesinde, aklî müvazenesini kaybettiği anlaşılmıştır.

Hastane tarafından Müddeiumumiliğe gönderilen raporda bu vaziyet anlatılarak, Osmanın ehliyeti cezaiyesi olmadığı bildirilmiştir.

Bu suretle cezaî takibattan kurtulan katil, iyileşinceye kadar hastanede tedavi altında bulundurulacaktır.

Arnavudköy cinayetinin muhakemesine devam edildi

Bir müddet evvel Arnavudköyünde Avazma yolunda, kahveci Mehmedi tabanca ile öldüren Lâz Mustafanın muhakemesine Ağırcezada, dün devam edilmiştir. Hâdisenin sebebi Mustafanın Eleni isminde bir kızla nişanlı olması ve maktül Mehmedin ise, bu kızla görüşmesine mümanaat etmesiydi.

Zabıtaya verdiği ifadesinde maktelde bulunan şapka ile kunduraların katil Mustafaya aid olduğunu söyliyen şahidlerden Koço, mahkemede ise:

— Ben, bu şapka ile kunduraların suçluya aid olup olmadığını bilmiyorum. Evvelce böyle birsey de söylediğimi hatırlamıyorum, demiştir.

Bunun üzerine, mahkeme poliste zaptı imzalıyan memurların celbedilerek, mahkemede Koço ile muvacehe edilmelerine karar vermiştir.

Dün, muvacehe yapılmış, zabıta memurlarından İsmail, zabıtta bulunan malûmatın doğru olduğunu, Naci ise, zabıt tanzim edildiği sırada hazır bulunmadığını söylemiştir.

Fakat, şahid Koço, mahkemede ileri sürdüğü ikinci iddiasında ısrar etmiştir.

Muhakeme, diğer bazı şahidlerin celbi için, başka bir güne bırakılmıştır.

Fabrikadan kumaş çalanlar tevkif edildiler

Karamürsel mensucat fabrikasından 4 top kumaş çalan Hasan Koytak, Hüseyin Issız, Mustafa Güneş, Hasan Gül ve İbrahim dün Adliyeye teslim edilmişlerdir.

Suçlular, Müddeiumumilikte yapılan sorguları sırasında, kendilerinin fabrika içerisine girmediklerini, aldıkları kumaşların, başkası tarafından sokağa atılmış olduğunu, iddia etmiştir.

Suçlulardan İbrahimden maadası, 2 nci sorgu hâkimi Muhiddinin kararile tevkif edilmişlerdir.

Bir ihtilâs suçlusu sorgu hâkimliğine verildi

Altı bin yedi yüz lira ihtilâs ettiği iddiasile, tevkif edilen Pangaltı telgrafhanesi memurlarından Şadi, 7 nci sorgu hâkimliğine verilerek, hakkında ilk tahkikat açılmıştır.

Poliste:

Bir adamın tren altında kolu kesildi

Samatyadan tren yolunu takiben Yenikapıya gitmekte olan Şehremininde Melekhatun mahallesinde oturan Salâhaddin, Davudpaşa köprüsüne geldiği sırada, Sirkeci cihetinden süratle yelmekte olan trenden kaçmak istediği sırada düşmüş, ve bir kolu vagonların altında kalarak kesilmiştir.

Yaralı berayi tedavi Gümüşsuyu hastanesine kaldırılmış, tahkikata başlanmıştır.

Sabıkalı iki hırsız yakalandı

Hasköyde Arabacılar sokağında oturan Hentofun, evde bulunmadığı bir sırada kapısının kilidi kırılmak suretile içeri girilmiş ve sandığında bulunan bazı eşyalarile birlikte bir miktar parası çalınmıştır.

Vak'adan haberdar edilen zabıta tarafından yapılan tahkikat neticesinde Nisim Levi ve Aram isminde iki kişi eşya ile birlikte yakalanmışlardır.

Bir kadının ölümü şüpheli görüldü

Lâlelide tramvay caddesinde Mustafanın apartımanında oturan İfakat, Balabanağa mahallesinde Ahmedfaik sokağında 27 numaralı evin merdivenlerini çıkarken birdenbire düşüp ölmüştür.

Belediye tarafından yapılan muayenesinde ölüm şekli şüpheli görülerek cesed Morga kaldırılmıştır. Tahkikata başlanmıştır.

Bir hırsız bakır çalarken yakalandı

Tophanede Rıhtım caddesinde Hafızın kahvesinde yatıp kalkan, sabıkalı Osman Nuri, evvelki akşam Beşiktaşta Yıldız caddesinde Halil apartımanının açık bulunan kapısından girerek zemin katta kapıcı Ramazana aid bakır ve saire çalarken suç üstü yakalanmıştır.

Suçlu hakkında takibata başlanmıştır.

Bacaksızin maskaralıkları: *Küçük aşcılar*

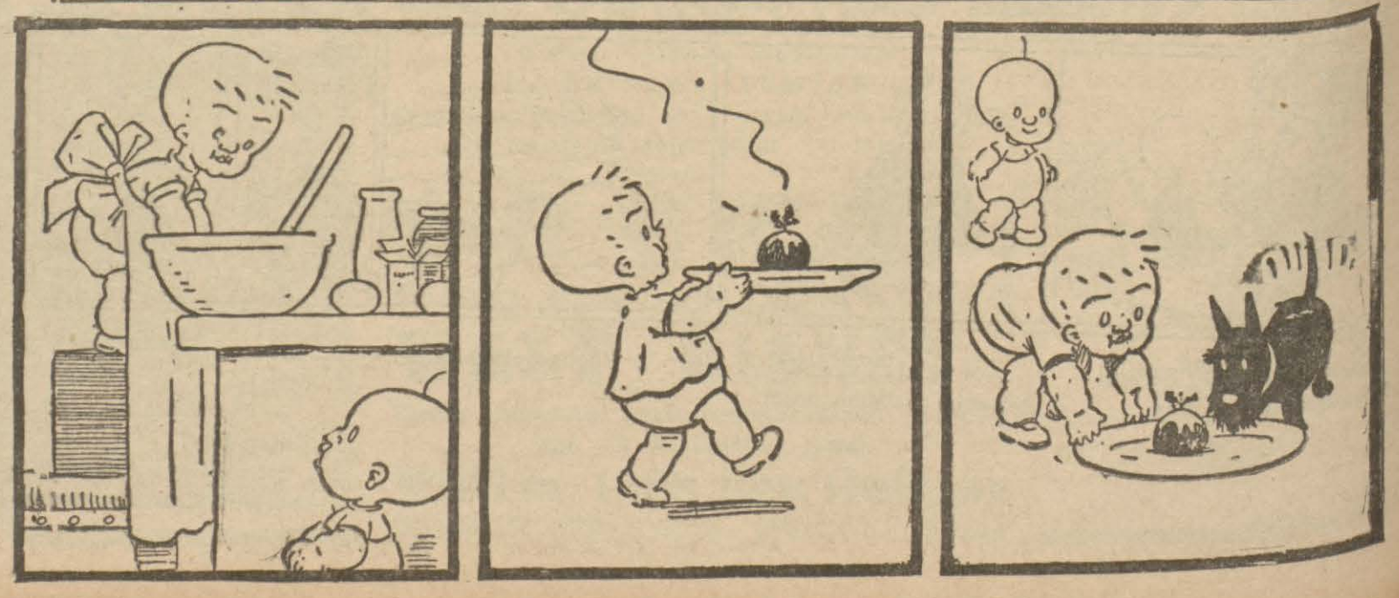

Almanyada yepyeni dört mekteb: Lider mektebleri

Bu mekteblerde memleketin dört bucağından gelen seçkin talebeler okuyacak, ilerde bunların en kabiliyetlileri lider olacaklardır

Nasyonal sosyalizm rejimi; genç liderlerini, yarının Führerlerini yetiştirmek maksadile Almanyanın dört köşesinde hususî şekilde dört mekteb kuruyor. Bu mektebler Pomeraniada Croessinsei şehrinde, Eifelde (Belçika hududuna 10 kilometre mesafede) Vogelsang şehrinde, Bavierada Sonthocen şehrinde, Şarkî Prusyada Marienburg şehrindedir.

Komşu memleketler bu seçişi askerî sebeblere atfediyorlar. Nazi partisi ise bunu Almanyanın halk taksimatile izah ediyor. Memleketin dört köşesinin birbirinden çok farklı olduğunu ve bir gün idareyi ele alacakların ülkenin şımal, cenub, şark, garb her yanını ve her tarafında yaşıyan halkı tanımaları lâzım geldiğini söylüyor.

Parti idaresi, tam manasile güvenebileceği genç liderleri; nasyonal sosyalizmin iktidarı ele almadan önce kemale ermiş bulunanlar arasından seçmek istemediği anlaşılıyor. Bütün emniyetini daha gençlere bağlamış, onları tamamile kendi prensiplerine uygun ve kendisinin mücadele ettiği her türlü tesirden uzak yetiştirmekte son derece titiz davranıyor.

İşte «Adolf Hitler mektebleri» bu maksadla kurulmakta... Bu mekteblerde memleketin dört bucağından gelen en seçkin talebeler okuyacak, ve ileride bunların en kabiliyetlileri lider olacaklar. Bugün idareyi ellerinde tutanlar ölüm, iktidarsızlık, rejime hiyanet gibi sebeblerle birer birer eksildikçe yerlerini nasyonal sosyalizmin bu dört «iman kalesi»nden yetişenler tutacak, ve yarın Almanyanın hâkim sınıfını teşkil edecekler.

Bu nasyonal sosyalizm kalelerinin kurulması fikri şuradan çıkmış bulunuyor. Bir gün Hitler; ellerine partinin mukadderatı teslim edilebilecek ve tam manasile güvenilecek genç liderlerin yokluğundan endişe izhar eder. «İşçi cephesi» şefi doktor Robert Ley, rejimin geleceği ile alâkası olan bu hayatî meselenin üstünde bir hayli kafa yorar ve sonunda Hitlere böyle bir mekteb tesisi fikrini açar.

Bu fikrin tohumunu eken hiç şüphe yok ki Nazi filozofu doktor Alfred Rosenbergdir. Bu adam bugün Şarkî Prusyanın bulunduğu ve vaktile «Totonik şövalyeleri»nin en ateşli mücadelelerine sahne olmuş olan Baltık sahillerinde doğmuştur. Mekteblerden biri de mazi ile

Alman gençleri

istikbal arasındaki bu bağı kuvvetlendirmek için eskiden «Totonik merkezi» olan Marienburgda kurulmaktadır.

Vogelsang'daki mektebe 1934 te başlanmıştı, 1943 te bitmiş olacak ve o vakit senede 1080 talebe alacak. Fakat inşaat o kadar hızla ilerliyor ki tesisatın daha şimdiden yarısı bitmiş gibi... Geçen yıl 500 de mezun çıkardı.

Eifel,in alçak, serin, dik tepleri arasında ufacık Urf nehri akar. Bunlar şimdi bir sedle, uzunluğu meyilleri bulan dar bir göl şeridi haline konulmuş Çoğu kayaların içinde kurulmuş mekteb binaları; tepelerden birinin bütün yamacını kaplıyacak. Eski ormanın yerinde yeni bir orman yükseltiliyor. Gölün birinin yanı başında bir yüzme yeri ve geniş bir jimnazyom yapılmakta. Tepenin üstünde bir tayyare istasyonu yapılacak. Kolejlilerle, inşaatçıların barınması için o yakınlarda bir de köy kurulacak.

Bütün bunların tesisinde kullanılan ham madde bile yarınki genç liderlerin zihinlerinde «ebedî Almanya» fikrini bir kat daha derinleştirmeyi düşünerek seçilmiş. Eifel'in ormanı, taşı, arduvazı birleşip ortaya hakikaten topraktan yapılma bir şehir yaratmış. Topraktan, her Almanın kendini ebediyen ve ayrılmaz şekilde bir parçası saydığı o güzel Alman toprağından...

Her yerde orta çağ Almanyasının yirminci asırda tekrar canlandığı fikrini veren bu şiddet var. Bayraklarla donanmış bir avlunun ortasındaki havuzdan iki taştan kartal uzakları seyrediyor. Bunlar acaba imparator Barbarossanın kartallarını mı temsil ediyor? İlk Jermen haşmetinin ana vatana dönüşünün bir sembolü mü? Yoksa daha uzaklara havalanmayı mı tahayyül ediyorlar?

Beton tavanı muazzam sütunlara dayanan geniş yemekhanenin pencereleri ormanların çevrelediği araziye ve göller şeridine bakıyor. Bunun üstü, içinde sırasına göre konser ve temsil de verilebilecek büyük bir okuma salonu. Talebe; umumî koridordan yalnız bir perde ile ayrılmış, hücremsi odalarda, çifter çifter yatıp kalkacak. Çünkü: Burası bir hayır «evi» değil, içinde pek te rahatlık bulunmıyan bir yatı mektebidir. Bütün muhitile adeta bir orta çağ manastırıdır. Yası, süssüz, bir örnek mekteb binalarının ortasında yükselen dört köşe kule bu yerlerdeki ruhun ifadesidir.

Yarının genç liderleri burada dört mekteb yılının ikincisini geçireceklerdir. (Birinci yıl Croessinsel'de, üçüncü yıl Sothoven'de, dördüncüsü de Marienburg'da geçecektir.)

Mektebe, partiye müracaat edenlerden veya parti tarafından seçilenlerden bir takım mecburî deneme geçidlerinde muvaffak olanlar girebilir. Bu geçidlerin belki de en sıkıcısı aileden ayrılmaktır. Çoğu evli bulunan, yahud tahsil sırasında evlenecek olan bu yirmi beş yaşındaki delikanlılar tam dört sene evlerinden uzakta kalmaya mecburdurlar. Yalnız büyük bayramlarda serbesttirler. Bu tatil müddetinin hepsi senede iki ayı geçmez. Bu müddet içinde gerek kendilerinin, gerek kendileri yokken ailelerinin ihtiyaçlarına yetecek kadar aylık alırlar.

Diğer taraftan mütemadî bir kuvvet ve cesaret imtihanına tâbi tutulurlar. Meselâ: Her talebe daha ilk uçuşunda tayyareden paraşütle atlamak, yüzme bilsin bilmesin otuz ayak yükseklikten suya dalmak mecburiyetindedir. Talebenin tam bir sporcu gibi yetişmesine büyük bir ehemmiyet verilmektedir. Yüzme, ıskrım, ata binme, ski, dağa tırmanma vesaire... her türlü fizik faaliyetlere iştirak etmeleri, şoförlük, pilotluk öğrenmeleri şarttır.

(Devamı 10 uncu sayfada)

MESELELER

İstanbulda balıktan geçilmiyor, fakat halk gene balık yiyemiyor!

Her kışın kapısında tazelenen mahrukat derdi gibi, bu mevsimde de günün meselesi olan bir balık hikâyesi vardır. İstanbul denizin kuşattığı bir şehirdir. Boğaziçi en nadide, en çeşidli balıkların teşhir olunduğu bir vitrine benzer; en bol, en lezzetli balıkların vatanı sularımızdır. Buna mukabil İstanbul daima taze ve ucuz balığın hasretini çeker. Çok defa taze ve ucuzunun değil, bizzat kendisinin de kıtlığına uğradığı vakidir.

Birkaç gündenberi, Karadenizde şiddetli fırtına ve soğuklardan dolayı Boğazdan limanımıza doğru bir balık akını başlamış bulunmaktadır. Adetâ balıklar İstanbulu istilâ etmiş olduğu halde fiatları gene eskisi gibidir. Hattâ bu bolluk yüzünden bir kısmı tekrar geldikleri yere iade edilmekte, yani denize dökülmektedirler.

İstanbullu ötedenberi balığa hasrettir. İstanbulda doya doya veyahud sizi cezbedecek bir fiata balık yemek mümkün değildir. Zira size türlü esbab zikrederek, bundan aşağı fiatın kurtarmadığını söyliyeceklerdir.

Köprü üstünde, rıhtım boylarında sıra sıra dizilerek, balıkların adetâ kendilerile istihza ettiğini, sandalların birbirine çarparak bunları toplamağa çalıştığını gören İstanbullu için balığın neden dolayı ateş pahasına olduğu daima çözülmez bir muamma olarak kalmıştır.

İktısad ve tasarruf haftasındayız. Her tarafa afişler yapışmış: «Vatandaş balık ye.. beynin, kemiklerin sağlam olur.» Âmenna, bu binbir meziyetli mahlûku, tavsiyeye uyarak yiyelim. Yiyelim amma, tazesini ve ucuzunu nereden bulalım?

İstanbulun balık hücumuna uğradığı şu günlerde kulağımızı halka vererek bu mesele üzerinde durmağı faydalı bulduk.

Balık en lüzumlu ve en kuvvetli gıdalardan biridir. Ucuz olduğu zaman ise bir kısım vatandaşların yegâne gıdasını teşkil eder. Bütün bunlara rağmen İstanbulda ucuz ve taze balık bulunmaz. Niçin?.

Üşenmezseniz beraberce bu niçine cevab arıyalım.

Bugün tesbit ettiğimiz, halkın en çok aldığı balıkların fiatı şöyledir:

Torik: 35-40 kuruş.

Uskumru: 35 kuruş.

İstavrid: 15-20 kuruş.

Diğer balıkların fiatları üzerinde durmuyoruz. Zira nisbî ucuzlukları itibarile halkın tercih ettikleri bunlardır.

Torik sularımızın en sadık bir misafiridir. Uskumru ile istavrid ise, İstanbulu kendilerine hasret çektirmiyecek kadar gönülleri gani iki çeşid balıktırlar. Her zaman mebzulen tutulurlar.

Bir çok sahiller balık dolu sandallarla kaplı

Bu üç nevi balık üzerinde konuşalım: İstanbullunun bunları yukarıdaki fiata yemesi cidden şaşılacak bir şeydir.

Biz bu merakımızın tatmimini dün balıkhaneden istedik. Balıkhane müdürlüğünden salâhiyettar bir zat şu izahatı verdi:

«— Bu aralık en ziyade torik mebzuldür. Çifti 23 ile 40 kuruş arasında verildi. İtalyanlar, Bulgarlar ve Yunanlılar aldılar. Bu meyanda iki gün devam eden uskumru ve istavrid mebzulluğu da kayda değer. Uskumru 18 ile 40, istavrid fiatları ise 5 ile 10 kuruş arasında tehalüf etti. Balıkların denize döküldüğü rivayeti asılsızdır. Zira alıcı vardır. Çok çıksa onlara vereceğiz. Bugün ancak 400 çift torik tutulabildi. Çünkü hava gayri müsaiddir. On beş gün zarfında 20 ile elli bin çift arasında torik geliyordu. Buna İtalyan, Yunan ve Bulgarlar talib oldukları için ihraç ediliyordu. Bunlara rağmen İstanbulda balık fiatları yüksek addedilemez.»

— İstanbulun günlük balık ıhtiyacı ne kadardır?.

«— Torik için azamî 2000 çift. Ufak balıklar vasatî olarak 10, 15 bin kilo ara-

(Devamı 10 uncu sayfada)

Son Postanın edebî romanı: 2

Âşıklar yolunun yolcuları

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Dünkü kısmın hülâsası

Romanın kahramanı kalabalık bir ailenin çocuğudur. Gürültüden hiç hoşlanmaz. İtalyadan geleli henüz bir sene olmuştur. Adada oturmaktadır. Köşk kalabalıktır ve sabahın aydınlığından gece yarılarına kadar gürültü, patırtı eksik olmuyor.

Bir sabah Âşıklar yolunda bir genç kızın: «Anne, koş, babam fenalaştı!» diye bağırdığını duyuyor, yerinden fırlıyor. Bu sırada ise aşağı çamlıktan genç bir erkek ile güzel bir kadın çıkarak sesin geldiği tarafa doğru koşuyorlar.

Yolun bir kenarında boğulacakmış gibi derin derin nefes alan, 45 yaşlarında bir adam sırtını sedde dayamış yatıyor. Hepsi de adamın başına toplanıyorlar. Kolonya koklatıyorlar. Adam sar'alıdır. Kadın soğukkanlıdır. Muammer ismindeki gence: «İki yıl evvel bir otomobil kazasında başını çarpmıştı!» diyor.

Kadınla genç pek teklifsiz görünüyorlar.

(Roman devam ediyor)

Bu düşünce ile bir ona, bir delikanlıya, bir baygınlık geçiren adama bakıyordum. Şimdi adam biraz kendine gelmişti ve gözlerini açıp karısına gülümsüyor gibi idi. Sonra hafif, yorgun, bir sesle mırıldandı:

— Sıcaktan dün gece iyi uyuyamamıştım.. belki ondan, Naciye!

Karısı, bu sefer hiddetini gizliyemedi:

— Uykusuzluğu bahane etme... Sana bin defa söylüyorum, Namık, sen yanımızda iken evden bu kadar uzaklaşmıyalım diye... Sakat adamsın... Fakat anlamıyorsun ki...

Bu anda, bir hıçkırık işittim. Dönüp baktım: Hastanın kızı, iki adım ötede, iki elini gözlerine kapamış, sarı buklelı saçları sarsıla sarsıla ağlıyordu. Sonra yokuş yukarı koşmağa başladı. Fakat hıçkırığını ihtimal yalnız ben işitmiş, ağladığını yalnız ben görmüştüm. Anası, ancak, tozlu yolda koşuşan ayak seslerile başını çevirdi ve kızın uzaklaştığını gördü.

— Süheylâ.. dur!.. Ne telâş ediyorsun?.. Biz de köşke gideceğiz.

Süheylâ cevab vermedi ve yokuşun yukarısında kayboldu. Biz, iki delikanlı, hastanın koluna girdik ve artık hiçbir şey demeden, kolundaki gri keten çantayı sallıya sallıya yola koyulan olgun ve güzel kadının peşine takıldık. Köşkleri Haskalfa sokağının başında imiş. Oraya kadar, sadece, tektük ve ekserisi manasız gibi kelimeler fısıldayarak yürüdük ve onlardan bahçe kapılarının önünde ayrıldım. Ayrılırken hasta tam bir samimiyetle ve kadın sun'î bir nezaketle bana teşekkür etti.

İşte Namık Bey ailesile tanışmam bu suretle oldu.

II

Meğer Namık Beyin ailesile Şadan halam benden evvel tanışmış, bizimkileri de tanıştırmış ta benim haberim bile yokmuş! Fakat ben de tuhafım, ne diye şaşıyorum buna? Hiç Şadan halam, bir mahallede, fazla değil, üç gün için bir çatı altına girsin de bütün mahalle hanımlarile ne yapıp yapıp canciğer kardeş olmasın kabil midir? Kimisi ile vapurda, yolda, çayırda ahbablık peyda eder, kimisinin kapı önünde oynıyan çocuklarını okşamakla işe başlar, kimisi ile «Bir gün evvel fena et yolladın!» diye çatmak için hizmetçinin peşisıra gittiği kasabda veya bunun gibi bir sebebic bakkalda tanışır, hiçbir çare bulamazsa köşklerin kapılarını çalar, «Bizim tekir kedi sizin bahçeye mi kaçtı?» bahanesile hizmetçileri istintaktan başlıyarak sözü uzatır ve bahçenin, yahud evin dört bucağını âleme aratırken de nasıl olsa içeridekı bayanlardan birisile karşılaşmağa fırsat bulur, mesele de zaten odur. Bir kere bir kadınla iki lâkırdı etti mi, artık merakını gidermiş ve kafasının içindeki sayısız tandıklar silsilesine filân veya falan hanımı da ilâve etmiştir. Artık ondan ötesi çorap söküğü gibi gidecek ve yeni tanıştığı ailelerin ziyaretlerine gelen diğer hanımlarla da (hattâ en monden lerile bile!), muhakkak, kendi tâbiri üzere ahiret kardeşi olacaktır. Bu itiyad onda, yirmi beş yıl bir yastıkta kocadığı merhum kocası zamanında, Fatihteki mahalle hayatından yadigâr kalmıştır ve senelerdir bizim yanımızda da bu huyundan vazgeçememiştir. Bazı hanımlar halamın bu gökten inme zoraki dostluğundan tabiî bir görüşle hoşlansalar bile benim de tanıdığım diğer bir kısmı onun bu haline eminim ki için için gülerler, fakat halamın içinden taşan ve adeta kendisince bir mani haline gelmiş olan bu samimiyeti karşısında, gene çok geçmeden onu bizim kadar, bizim evdekiler kadar severler. Nasıl ki ben de, ailemizin en münzevi ruhlusu, ben de halama düşkünümdür. Bu saf ve içi temiz kadın her zaman kalbimde sıcak bir yer tutmuştur. Bunun içindir ki, onun fazla gevezeliğini, çaçaronluğunu, hattâ hizmetçilere kızdığı zaman bağırıp çağırmasını bile ekseriya hoş görürüm.

İşte Namık Beyin karısı Naciye hanıma da benden evvel o tanışmış, hattâ anneme hasta adamcağızın acıklı halinden bahsetmiş te nasılsa ben bu hikâyede hazır bulunmamışım. Esasen evde daima odama çekildiğim ve herkes gibi halamla da ancak bizim kalabalık aile soframızda yüzyüze geldiğim cihetle onun hikâyelerini dinlemekten ekseriya mahrum kalırım! Sofrada ise babam yalnız tatlı şeyler anlatılmasını ister, öyle hastalık gibi, ölüm gibi ve bilhassa halamın ayrıca bir merakını teşkil eden büyü ve peri efsaneleri gibi bahislerin açılmasına hiç tahammül edemez. Herkese icabında kafa tutan halamsa, neden bilmem, daima babamdan çekindiği için hep onun suyuna göre gider. Zaten ben de halamın Namık Beyleri tanıdığını sofrada öğrenmedim ki...

Yemek zamanı köşke girerken, halamı, bahçede oyunlarını ve gürültülerini bırakmak istemiyen çocukları azarlarken buldum. Kim bilir çehrem ne müteessir bir manzara almış! Halam o sinirli halinde bile benim bu teessürümü sezdi:

— Ne o?... Rahatsız mısın?.. Yoksa güneş mi çarptı sana oğlum!

Dedi.

— Yoo! Hayır.

Diye cevab verdim.

— Ne bileyim!.. Kaşların çatık... Adetâ başın ağrıyormuş gibi...

— Orası öyle.. demin Âşıklar Yolunda bir adam fenalık geçirdi. Ben de bunu görünce...

— A.. sakın şu aşağıki köşkteki Namık Bey olmasın? Hani etlice canlıca, aslanlar gibi bir de karısı var.

— Evet.. zevcinin ismi Namık Beymiş!

— Hakkın var, oğlum.. çok içler acısı.. ilk gördüğüm gün annene de söyledimdi.

Bu konuşmadan sonra içeriye girdik. Sofrada annem beklemekten titizlenıyor, babam da «Nerede kaldınız yahu!..» diye büyüğümüze, küçüğümüze söyleniyordu. Bunun için halamla aramızda geçen Namık Bey bahsi de tabiatile bahçede konuştuğumuzla kaldı. Fakat neden bilmem, halamla bu bahsi tekrar tazeliyeceğimi hissediyorum. Hasta adama şüphesiz ki acımıştım, hem iki cepheden: Biri hastalığından dolayı, biri karısının ve o beyaz pantalonlu delikanlının yüzünden...

(Arkası var)

ATATÜRKÜN HATIRATI

Memleketin her tarafında, teşkilâtı milliyenin tevsi ve tarsini faaliyetine devam ediyorduk. Ayni zamanda meb'usan intihabını temin ve tesrie çalışıyorduk

— 34 —

Murahhasımız Cemal Paşa, bizim, kabine hakkında, hüsnüzan ve itimadımızı tahsil için her çareye baş vurmaktan geri durmuyor Ahmed İzzet Paşaya da, kabineyi tezkiye ettirerek mevcudiyetimizin silinmesi lüzumuna dair nasayih verdiriyordu.

[Kabine erkânı, Müşür Ahmed İzzet Paşaya müracaat ediyorlar. Büyük Halâskâra hitaben bazı vesayayı havi olmak üzere, harbiye nazırı Cemal Paşanın şifresile bir telgraf çektiriyorlar. Bundan bahseden Büyük Şef, bu babdaki mütalealarını şöylece söylüyorlar:]

— Ahmed İzzet Paşanın yazdığı nasihatname bir hatıramı ihya etti. Nazarı millette ve tarihte mazbut kalması için onu da söylemiş olayım:

Ali Rıza Paşa, bir gün, Ahmed İzzet Paşayı ziyaret eder; esnayı sohbette aleyhimde bir takım tefevvühatta bulunur ve bu tefevvühata mühim bir keşfini de ilâve eder: «Cümhuriyet yapacaklar, Cümhuriyet!» diye bağırır. Doğrusunu isterseniz; Makedonyada Osmanlı imparatorluğunun garb orduları başkumandanı Ali Rıza Paşanın aslanlardan mürekkeb, koskoca Türk ordularını, maniv ve perişan ettirdikten ve kıymetli Makedonya topraklarını, düşmanlara terk ve teberrü ettikten sonra; devletin en müşkül anında, Vahdeddinin hâdinin amali olmak için, icab eden evsafı iktisab eylemiş olduğuna ve bu meşhur ordular başkumandanının, bu defa kendine en mahir muavin olarak, eski erkânıharbiye reisini, harbiye nezaretine getirmeği düşüneceğine, tabiî nazarile bakılabilirdi. Fakat teşebbüsatı milliyenin, cümhuriyeti istihdaf ettiğini, bu kadar sürat ve sühuletle ihtisas ve idrak eyliyeceğine takdirhan olmamak mümkün değildir.

Bana bu malûmatı veren hikâyeyi bizzat İzzet Paşanın ağzından işiten, çok muhterem ve içimizde hazır bir arkadaştır.

Heyeti temsiliyenin bazı haklı talebleri

— Cemal Paşa 9 Teşrinievvel 335 tarihli bir şifre ile, heyeti temsiliye ile yakından temas etmek üzere, bahriye nazırı Salih Paşanın, hareketinin tensib edilmekte olduğunu bildirdi. Fakat, Salih Paşa, biraz rahatsız olduğu için mahalli mülâkatın mümkün mertebe yakın olması ve İstanbuldan bahren hareketinin münasibi teemmül edildiği tasrih edildikten sonra heyeti temsiliyeden kimlerle ve nerelerde mülâkatları tasavvur olunduğunu sordu.

10 Teşrinievvelde verdiğimiz cevabda; mahalli mülâkat olarak Amasyayı tesbit ettik. Görüşmek üzere, heyeti temsiliyeden benimle beraber Rauf ve Bekir Sami Beyler gidecekti. Bunu da bildirdik. Salih Paşanın İstanbuldan hangi gün hareket edeceğinin ve Amasyaya hangi gün vâsıl olabileceğinin vakit ve zamanile iş'arını rica ettik.

Memleketin her tarafında, teşkilâtı milliyenin tevsi ve tarsini faaliyetine devam ediyorduk. Ayni zamanda mebusan intihabını temin ve tesrie çalışıyor ve bu husustaki noktai nazarlarımızı da icab edenlere ıblâğ ediyor ve bazı zevatı tavsiye dahi ediyorduk. Ancak cemiyet namına, namzed vazetmemeği prensip kabul etmekle beraber, mebus olmak teşebbüsünde bulunanların, «Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyeti» esaslarını ve mukarreratını hüsnükabul etmiş zevattan olmasını, pek ziyade arzu ediyor ve bu gibi zevatın, kendiliklerinden cemiyet namına namzedliklerini vazetmeleri lüzumunu da ilân ediyorduk.

Amali milliyeye hâdim memurlar, birer suretle, nakil ve tahvil olunmak, amali milliyeye muhalefetlerinden dolayı, millet tarafından kovulan memurların sıfatı memuriyetlerini muhafazada devam olunmak yüzünden bazı yerlerden, yeni kabine ile manayı itilâfımız anlaşılamadığı tarzında tarizler gelmeğe başladı. Bu hususu, 11 Teşrinievvelde, Cemal Paşaya yazarak, kabinenin nazarı dikatini celbetmek istedik.

Nigehban cemiyeti

İstanbulda «Askerî Nigehban Cemiyeti» diye bir heyeti fesadiye türemişti. Bu heyetin o zamanki malûmata nazaran resikârında bulunanlar, Kiraz Hamdi Paşa, hırsızlıktan dolayı matrud, erkânıharb miralayı Refik Bey [1], sabık halâskâr grupundan binbaşı Kemal Bey, Bandırma sabık sevkiyat reisi topçu binbaşılarından Hakkı efendi [2] ve henüz bu cemiyetle kat'ı rabıta edip etmediği malûm olmıyan matrud erkânıharb binbaşılarından Nevres Bey [3] gibi seyyiatları yüzünden ordudan tardolunmuş veya tekaüde sevkedilmiş kesan ile, ahlâksızlıklarile tanınmış mahdudülmiktar eşhastan ibaret bulunmakta idi.

İşte, bu cemiyet; İkdam gazetesinin 23 eylûl 335 tarih ve 8123 numaralı nüshasında bir muhtıra neşretmişti. Bu cemiyet, bu muhıtrasile, kendilerine, vatan ve milletin nigehbanı süsünü vermek istiyordu. Cevad Paşanın harbiye nezareti zamanında, bu cemiyet hakkında, takıbata başlanılmıştı. Tebeddülâttan dolayı arkası kesildi.

Bu cemiyetin mevcudiyeti ve faaliyeti ordu mensublarının asabiyetini tahrik ediyordu. Heyeti temsiliyeye müracaatlar başlamıştı.

12 Teşrinievvel 335 tarihinde, harbiye nazırı Cemal Paşadan, kendi muvaffakiyeti noktai nazarından, bu membaı fesadın kökünden sökülüp atılmasını ve mensublarının şediden tecziyelerini ve icraatın orduya tamimini rica ettim.

Cemal Paşadan 14 teşrinievvelde aldığım «bu, kat'î, mukarrerdir» kısa ve kat'î telgrafını 15 Teşrinievvelde bütün orduya sureti hususiyede iblâğ ettim.

Fakat, Cemal Paşanın bu kat'î kararının hiçbir vakit tatbik olunduğunu hatırlıyamıyorum.

Küçük Damad Paşanın siyaseti

İngilizler, Merzifon ve müteakiben Samsunu, tahliye eylemişlerdi. Bu münasebetle ve Ferid Paşa kabinesinin sukutu üzerine, Sivas ahalisi fener alayı yaptı, tezahüratta bulundu. Bir takım nutuklar verildi. Bu sırada halk ta «kahrolsun işgal» diye bağırdılar. Sivasta münteşir İradei Milliye gazetesi, bu hâdiseyi olduğu gibi yazdı. Dahiliye nazırı damad Şerif Paşa, bu gazetenin istihbaratına atfen. Sivas vilâyetine yaptığı bir tebliğde «kahrolsun işgal» tarzındaki yazılar, hükûmetin hali hazır siyasetine gayri muvafıktır; diyordu.

Bu ne demektir, efendiler? Hükûmet, işgali, şayanı takbih bulmıyan bir siyaset mi takib ediyordu? Yoksa, kahrolsun işgal dedikçe, memleketi daha ziyade işgale mi sebebiyet verilecekti? İşgal ve tecavüz karşısında, milletin muhafazai sükût ve sükûnet etmesi, işgalden müteheccis olmuş görünmesi mi muvafıkı akıl ve siyaset idi?

Böyle sakim ve hayvanca bir düşünce, izmihlâl ve inkıraz uçurumuna kadar tekmelenmiş bir devleti kurtarabilecek siyasete esas olabilir miydi?

İşte, bu münasebetle, 13 Teşrinievvel 335 te, harbiye nazırı Cemal Paşaya, yazdığım bir telgrafta; «vatanın kısmen tahliyesini idrak eyliyen milletin, bu tarzda, hattâ daha bariz bir surette, izharı hissiyat etmesini pek muvafık ve makul gördüğümüzü» ve «milletin hissiyatı hakikiyesine müsteniden hükûmetin bu haksız işgalleri, lisanı resmii siyasî ile red ve mütareke ahkâmına mugayir, bugüne kadar vukubulmuş müdahalâtı, protesto ve tamirlerini taleb eyliyeceğine intizar eylemekteyiz» dedikten sonra, «bu vesile ile hükûmetin takib ettiği siyasette, heyeti temsiliyece, henüz malûm olmamış cihetler varsa tenvirini» rica ettim.

Murahhasımız ve harbiye nazırı Cemal Paşanın cevabı, çok enteresandır. 18 Teşrinievvel 335 tarihli olan bu cevabda; şu cümlelerin ihtiva eyledikleri maanı, şayanı dikkattir.

(Arkası var)

[1] Romanyada, sefalet içinde can vermiştir.

[2] Meşhur (Çopur Hakkı).

[3] Umumî harbte, Suriye cephesinden Mısıra firar ederek İngilizlere casusluk eden (Manav oğlu Nuri).

Atatürkle 24 sene

Atatürkün zaman zaman gülerek naklettiği bir ticaret hikâyesi

Mütarekede vatan işlerile uğraşırken maişet derdinden uzak olmak lâzımdı. Bunu söyliyen arkadaş çaresini de göstermişti. Atatürk, Fethi Okyar ve ben meşhur bir tüccarın sermayesine para ekliyecek, bunun gelirile geçinecektik. Paralar ödünç bulunarak kondu, fakat değil kâr, bunlardan bir daha haber bile çıkmadı

Anlatan: Cevad Abbas

— 7 —

Şişlideki eve geçilmişti. Bay Ali Rıza merhumun bu pek çok itimadla tanıttığı zat Şişliye de azametli kır atlı arabasile birkaç defa daha taşınmış ve Bay Fethi Okyarla da tanışmıştı.

Bay Fethi Okyar, Atatürkün en mahremi ve güvendiği sevgili arkadaşı idi. Bu münasebetle mütarekenin karanlık günlerini ekseriya Atatürkle birlikte geçirirdi. Çok zaman halâs çarelerini beraber mütalea ederlerdi. Gerek Atatürkün ve gerekse Fethi Okyarın bu zata karşı itimad ve teveccühleri uyanmıştı. Buna rağmen kendisinden şüphe ettikleri zamanlar da oluyordu.

Fakat bütün şüpheleri gidermek için bay Ali Rızanın ona karşı beslemekte olduğu itimadın sevkile söylenmiş bir kaç müdafaa cümlesinin kâfi geldiğini görüyordum

Bir gün bay Ali Rıza yalnız gelmiş, benim de dahil olduğum bir sohbete vesile vermişti. Dereden, tepeden konuşuluyordu. Bir aralık bay Ali Rıza kısa bir sualle üçümüzü de düşündürmüştü:

« Peki bütün bu işlerin başarılması için her şeyden evvel sizlerin maişet derdinden uzak kalmanız lâzımdır. Paranız var mı?!. Hayatınızın idamesini temin edecek paranız yoksa rahat bir kafa ile çalışamazsınız.» dedi.

Atatürk ve Fethi Okyar cevab verdiler:

«Paramız olmamakla beraber bugüne kadar böyle bir şey düşünmedik.»

Bay Ali Rıza: «Bu doğru değildir. Her şeyden evvel bulunduğunuz pozisyonun icabatını yapmak size zaruridir. Geçim hayatınızın teminine medar olacak ve sizi müsterih yaşatacak parayı ben bulmağa çalışacağım. Ancak bir arkadaşımı bu işde bizlere yardıma imale etmeliyim. Maamafih bu gibi işler onun için ehemmiyetsizdir. Zengin bir zattır. Aydan aya koyacağınız bir sermayeyi işletir ve gelirini size vermesini temin için var kuvvetimizle çalışırız. Benim de sizlere karşı naçiz bir hizmetim olsun» mukabelesinde bulundu. Atatürk ve Fethi Bey sükûtla rile tasdik eder gibi oldular. Sonra «Nasıl» diye sordular.

«Evet meselâ bir liranız ayda bir lira getirebilir çünkü bahsettiğim zat İzmirle zeytin yağı, incir, üzüm üzerinde geniş bir mikyasta iş yapmaktadır. Ve her ay bir devir yapabilmektedir. Bu devir içine girecek sermayeniz de sizlere her ay yüzde yüz kâr verir. Binaenaleyh geçinmeniz için hiç bir endişe ve sıkıntınız kalmaz.»

Yüksek insanî ve askerî ahlâk ve kâmil insanlık ve insaniyet timsalleri olarak salâbetleri bozulmıyan bu iki arkadaş, Ali Rıza Beyin ahbabına karşı beslediği itimada iştirak ettiler. Ben de, tabiî onların yürüyeceği yoldan harice çıkmağı hatırıma bile getirmedim.

Atatürkle Fethi Okyarın teklifte durulması lâzım geldiği kanaatine vasıl olduklarını yekdiğerimize bakışmalarımızdan anladım. Yalnız hepimizin içinde bir tereddüdümüz vardı. Parayı nerden bulacaktık ve ne mikdar olacaktı? Bereket versin onu da Bay Ali Rıza aydınlattı:

«Paşam sen beş on bin lira, Fethi bey de arzu ederse bir o kadar, Cevad da bin lira koyarsanız ben arkadaşımın gönlünü yaparım» dedi.

Mikdar müşkülâtımızı halletti. Hepimiz muvafakat etmiştik. Üzüntümüz şimdi yalnız şundan ibaretti:

Fethi Okyarın zevcesi ve çocuklarile beraber çekilmiş eski bir resmi

Ya parayı bulamazsak?

Atatürk: «Annemde para olacak, bir yoklayayım» dedi. Fethi Okyar ödünç olarak tedarik edecekti. Ben bu arada çok üzülüyordum. Para bulmak ihtimali karşısında bulunmuyordum. Mütareke hengâmında şahsî iki binek atımı satmıştım. Dört yüz liraya baliğ olan bu satış bedeli her ihtimale karşı aile hayatımızın bir ihtiyat akçesi idi. Gerisini, yani 600 lirayı bulmanın benim için pek güç olacağını tahmin ediyordum. Maamafih geniş kâr düşüncesi para bulmak ümidimin kırılmasına mani oluyordu.

Bay Ali Rıza bu teklifinden sonra bize sermaye bulmak fırsatını kazandırmak için ertesi günü tekrar ayni saatte görüşmek üzere yanımızdan ayrıldı.

Üçümüz yalnız kaldığımız zaman sermaye bulmak endişesinden başka bir şey konuşmadık. Ben her ay bin lira getirecek olan bin lirayı bulmak azmile müsaade aldım ve evime geldim. Esasen birinci ay sıkıntı çekecektim. İkinci ay sermaye sahiblerine ödenecek, kârım sermayem olacaktı.

O gece evi, eşi dostu, bildikleri yokladım zorladım, bir ayda ödenmek üzere kendi mevcudum kadar ancak bulabiliyordum. O halde sekiz yüz lira ile bu şirkete girerim, dedim.

Atatürk validesinden temin etmiş, Fethi Okyar da beş bin lira tedarik eylemiş idi. Ben de noksanından dolayı mahcubiyet duyduğum sekiz yüz lirayı bir zarfa koyarak ilikli cebimde götürdüm.

Hep beraber Ali Rızanın tavsiyesi vechile bir şirket direktörü olan arkadaşının yazıhanesine kırık bir otomobille gidiyorduk.

Büro sahibi bize dondurma ikram ettikten sonra vakurane ve âlicenabane bir tavır alarak Ali Rıza Beyin delâletinden bahsetti. Müstağni bir eda ile paralarımızı alıp açık bulunan kasasına attı.

Artık paralar bizim değildi.

Bir gün iadeleri zarurî olan paraların karşılığına bedel birer sened dahi almaktan bizi meneden şey bu tatlı dillere geniş itimadımız oldu.

Ayrıldık.

Artık geçim hayatımız bizce müemmendi.

Günler geçti. Ayın dolmasına bir şey kalmadı.

Dolan ayı müteakib kârı sormayı nezakete muhalif bulduk.

İkinci ayın bitmesine bir şey kalmamıştı. Hepimizde de az çok şüpheler uyanmıştı. En nihayet benim telefonla vaziyeti ticariyemizi sormam tensib buyuruldu.. sordum. İncir ve üzüm ve saire birinci ayda İstanbula gelmiş, piyasa düşkünlüğünden satılamamış, Odesaya gönderilmiş. Odesa Kızıl ordu tarafından işgal edildiğinden oraya da çıkarılamamış, Köstenceye gönderilmiş olduğu söylendi. Ve «hamdolsun» hiç bir zarara uğramadığımız temin edildi. Üçüncü ve dördüncü aylarda Karadeniz üzerinde dolaşan sermaye ve kârımızın bize hiç bir şey veremiyeceği artık anlaşıldı. Bu meyanda sermayemiz de gitmişti.

Üçüncü ordu müfettişliğine tayin edilen Atatürkün hareketinden bir gün evvel Köprüde bu şirket direktörünü bulmuş ve kendi paramdan dört yüz lira tahsil edebilmiş ve mütebakisini tahsil için aileme bırakmıştım. Atatürk ve Fethi Okyar için de ancak ödünç bularak koydukları sermaye miktarları için birer sened alabilmiştim.

Büyük Adam; kıymetli bir dershane olan sofrasında zaman zaman bu müşterek ticaretimizi gülerek anlatır ve kıssadan hisse dağıtırdı.

(Arkası var)

Nafiada yeni tayin ve terfiler

Ankara (Hususî) — Fen mektebi mezunlarından Mustafa Soykal Giresun şose yollarına fen memurluğuna, Yüksek Mühendisler fen memurluğuna, Muhlis Bingöl Seyhan su işleri mühendisliğine, Salih Pomak Aydın su işleri mühendisliğine, Ankara Nafıa Müdürü Muammer Çavuşoğlu 400 lira aylık ücretle yapı işleri umum müdür muavinliğine, Meriç su işleri fen memurlarından Hâmid Erer Aydın su işleri fen memurluğuna, Aydın su işleri fen memurlarından Necati Tanju Meriç su işleri fen memurluğuna, müfettiş Aziz Torun Nafıa Müdürlüğü vazifesini de görmek üzere Ankara birinci sınıf mühendisliğine, İkinci Umumî Müfettişlik nafıa müşavir muavini Galib Yenal münakalât idaresi fen heyeti birinci sınıf mühendisliğine, Erzincan fen memurlarından Celil Kazbek Manisa fen memurluğuna, tarife ve ticaret müşaviri İsmail Küçükimmi nafıa şirket ve müesseseleri başmüfettişliğine, tarife ve ticaret müşavirliği mütehassıslarından Rüçhan ikinci adı geçen kısım müşavirliğine terfian, Yüksek Mühendislik mektebi mezunlarından Ahmed Vefik Manisa su işleri mühendisliğine, seferberlik müdürü Sadi Secmeer tercüme, neşriyat ve istatistik müdürlüğüne, Zat İşleri ve Sicil Müdürlüğü tahakkuk mmuru Niyazi Karadoğan Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü ayniyat muhasibliğine, fen memurlarından Niyazi Başaran Balıkesir başfen memurluğuna, Tunçeli fen memurlarından İspartayazı Kütahya fen memurluğuna, Nafıa müdürü Muhtar Çakar Amasya Nafıa Müdürlüğüne, Kastamonu yapı işleri memurlarından İsmet Özbek Sinob yapı işleri mimarlığına nakil ve tayin edilmişlerdir.

Zehirli gaz kursları

Hava hücumlarından korunma komisyonu dün vali muavini Hüdai Karataban'ın riyaseti altında toplanmış, mühim kararlar vermiştir. Bu kararlara göre geçen sene açılmış olan zehirli gaz kurslarına bu kış ta Kânunusaninin on beşinden itibaren başlanacaktır. Şimdilik kurslar Beyoğlu, Eminönü, Fatih kazalarında beşer, Beşiktaş, Üsküdar ve Kadıköyünde ikişer ve diğer kazalarda birer tane olacaktır.

Hüdai Karataban kursların ne yolda idare olunacağı hakkında toplantıda bulunan kaymakamlara izahat vermiştir. Ayrıca posta ve telgraf, telefon idarelerile temas edilecek, tesisatın hava hücumuna karşı takviye edilmesini istiyecektir.

Clark Gable, Carol Lombard ile evlenmek üzere!

San'atkâr şimdiki karısından ayrılmak için 600.000 dolar verdi, kadın razı olmayınca mahkemeye müracaat etti

Clark Gable

Carole Lombard

Hollywooddan gelen bir haber bütün sinema meraklılarını alâkalandırmıştır. Bu habere göre Amerikanın maruf sinema san'atkârlarından Clark Gable pek yakında meşhur sinema yıldızı Carole Lombard ile evlenecektir.

Clark Gable şimdi otuz yedi yaşındadır. İki defa evlenmiştir. İlk karısının ismi Jozefin Dillon idi. Onunla bir müddet yaşadıktan sonra boşanmıştır. 1931 senesinde Kaliforniyada Santa Mouicada şimdiki karısı olan Rea Langham ile evlenmiştir. 1935 senesinde aralarında derin bir anlaşamamazlık husule geldiğinden karı koca ayrı yaşamağa başlamışlardır.

Madam Clark Gable kocası tarafından vaki olan bütün boşanma taleblerini hep reddeylemiştir.

Serbestisini bir an evvel elde eylemek üzere geçen sene Clark Gable karısına tam 600.000 dolar teklif eylemiş ise de kadın bu parayı ve bu talebi de kabul eylememiştir.

Birkaç senedenberi Carole Lombard ile çok sıkı ve samimî bir arkadaşlık rabıtası tesis ettiği görülen Clark Gable bu rabıtanın «evlenme» ye müncer olması için çırpınıp durmaktadır.

Carole Lombarda gelince: Bu sevimli ve büyük sinema yıldızının asıl ismi Carole Yune Peterstir. Amerikada İndianada Fort Wyne şehrinde 1909 senesinde doğmuştur. Bir müddet sinema stüdyolarında figüranlık yaptıktan sonra 1934 senesinde çevrilmiş olan (Yirminci asır) adındaki filmde iyi bir rol almış ve kendisini tam manasile göstermiştir.

William Powell ile evlenmiş ve bir müddet sonra boşanmıştır.

Bu güzel sinema yıldızının da Clark Gable'a karşı bigâne kalmadığı muhakkaktır. O da «o» nu çok, pek çok sevmektedir.

Clark Gable'in boşanma davası son safhaya girmiştir. Bir aya kadar hitama erecektir. Bundan sonra da sevgilisi ile evlenmek için lâzım gelen müracaatta bulunacaktır.

Bir sigara kumpanyası Gary Cooperi dava etti

Büyük Amerikan sigara kumpanyalarından biri meşhur sinema san'atkârı Gary Cooper aleyhine bir dava açmıştır. Davanın sebebi şudur: Bundan birkaç ay evvel bu kumpanya ile bir mukavelename akteyliyen san'atkâr yapılacak olan ilânlarda (Gary Cooper yalnız ... sigaralarını içmektedir) cümlesinin yazılmasına razı olmuştur. Bu ilân Amerikan gazetelerinde mebzulen intişar eylemiştir. Amerikan radyoları bile günlerce, haftalarca bu ilânı tekrarlayıp durmuşlardır.

Bundan takriben iki ay kadar evvel bir Amerikan gazetecisi ile görüşen Gary Cooper ona hayatını açıkça anlatmıştır. Bu beyanatı sırasında evinde pipo içtiğini, sigaraya gelince ancak kendi eli ile sarmış olduğu sigaralardan hoşlandığını söylemiştir.

Gary Cooperin bu beyanatı tabiatile birçok Amerikan gazete ve mecmualarında çıkmış, Amerikan radyolarında okunmuştur. Beyanat Amerikada bizim tasavvur edemiyeceğimiz şekilde protestoları mucib olmuştur. Halk sigara kumpanyası aleyhine adetâ kıyam etmiş, mükemmel bir boykotaj yapmıştır. Kumpanya

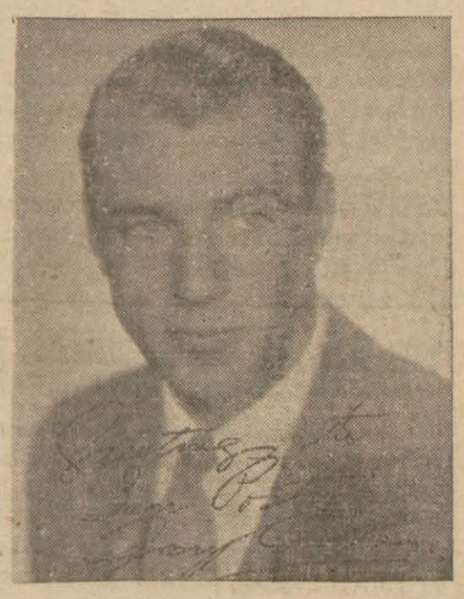

Gary Cooper

hakikaten hapı yutmuştur. Şimdi Gary Coopere karşı 250.000 dolarlık bir zarar ve ziyan davası açmış bulunmaktadır! Mahkemenin ilk celsesi aktedilmiştir. Tahkikatın tevsii için celse başka bir tarihe talik edilmiştir. Halkın mahkemeye dolması görülecek dereceyi bulmuştur!

Holivud yıldızları senede 1.400.000 liralık çorap kullanıyorlar!..

Hollywoodun en meşhur tuhafiye tüccarlarından biri olan Willy de Mondun beyanatına nazaran Hollywooddaki sinema yıldızları bir sene içinde tam 1.400.000 Türk liralık çorap kullanmaktadırlar. Stüdyoların sinema yıldızları için aldıkları çorapların bedeli bu miktara dahil ise de bunun tutarı ancak 80.000 Türk lirasını bulmaktadır.

1.320.000 Türk lirası doğrudan doğruya sinema yıldızları tarafından çorap için sarfedilen parayı teşkil eylemektedir.

Willy de Mondun başlıca muşterileri olan yıldızlar şunlardır:

Marlene Dietrich, Claudette Colbert, Carole Lombard, Martha Raye, Joan Crawford, Gail Patrick.

Marlene Dietrich çorapları için bir senede 6.000 Türk lirasından fazla para sarfetmektedir.

Gail Patrick'in sarfiyatı 4.000 liradır.

Hollywooddun en güzel bacaklarına sahib olduğu söylenilen güzel Martha Raye günde iki defa çorap değiştirmektedir. sarfiyatı senede 5,200 lirayı bulmaktadır.

Hind isyanlarına dair film çekmek yasak!

Lucknow harbi İngiltere tarihinde büyük bir yer işgal etmiş bulunmaktadır.

Bu harb 1851 senesinde Hindlilerin İngiltereye karşı vaki isyanlarının en mühim ve en kanlı bir safhasını teşkil eylemiştir.

Bundan bir ay kadar evvel büyük bir İngiliz film kumpanyası bu harbin filme çekilmesine karar vermiş ve bu nususta ciddî hazırlıklara bile girişmiştir.

Fakat meseleden haberdar olan Hindistan askerî makamları bu filmin İngilizler ile Hindlilerin arasını açacağını, müessif hâdiselere meydan verebileceğini ileri sürerek bunun çekilmesine mümanaat edilmesini taleb eylemişlerdir. Bunun üzerine filmin çekilmesi yasak edilmiştir.

Milyonlarca insanın öldüğü topraklarda..

Aradan 20 yıl geçtiği halde büyük harbin döküntüleri hâlâ kaldırılamıyor!

Umumî Harbin döküntüleri, bugün aradan yirmi yıl geçtikten sonra hâlâ toplanmakla tükenmemektedir. Aşağıdaki resimlerde görüleceği veçhile bilhassa Fransanın şimal kısmında yüzlerce amele, ölüm saçmak için kullanılmış, fakat bu korkunç vazifesini ifa edememiş kurşun, obüs vesaireyi toplamakla ve bunların içerisinden henüz işe yarıyabilecekleri ayırd etmekle senelerdenberi meşgul olmaktadırlar.

İşte bir 42 lik mermi ve gene işte bir yığın şarapnel. Öte de zehirli gaz ihtiva eden patlamamış bir güllenin, masum ellerde bir kazaya sebebiyet vermemesi için imhasına çalışan iki amele. Daha öte de bir demiryolunun iki tarafında dağlar teşkil eden mermi kovanları; harbin alt üst ettiği toprağın altından çıkarılan 77 lik Alman topları; deste deste dikenli teller ve nihayet bir süvari fırkasının son bergüzarı: Tanazlar gibi yığılmış at nalları.

Fransa hükûmeti bunları ayaklamakla bitirememektedir. Acaba hâdisat bunların üstüne ayni cins maddelerden yeni bir tabaka örtecek mi?

Dağlar gibi yığılı mermi kovanları

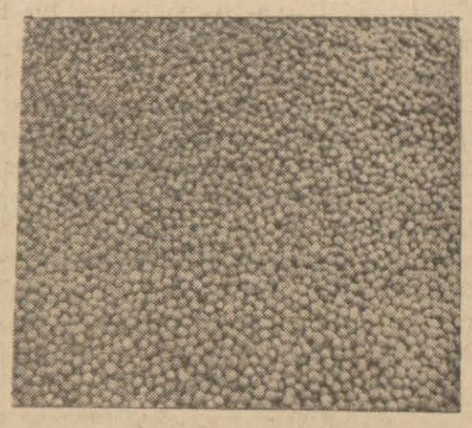

Şarapnel misketlerinden tepeler

At nalları yığınları

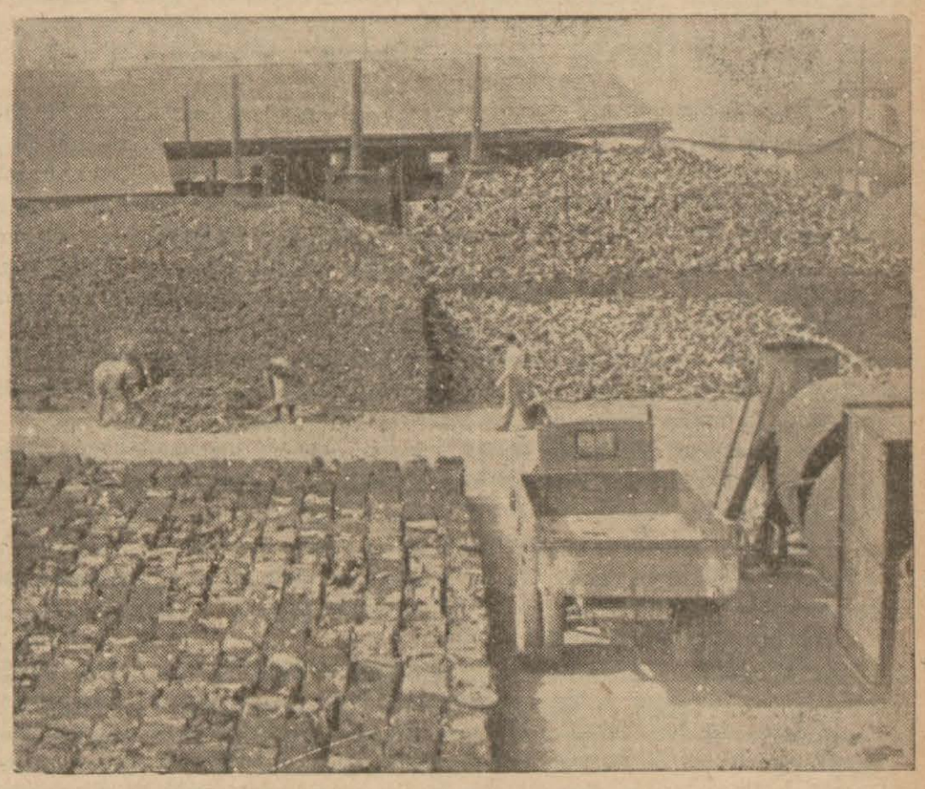

Eski Sam cephesinde Alber şehri civarında bir toplama merkezi

Almanyada yepyeni dürt mektep

(Baştarafı 7 inci sayfada)

Asıl tedrisat kısmında en fazla biyolojiye - bilhassa ırk meselesine - «nasyonal sosyalizm felsefesi» ne, Cermen tarihine ve Nazi cereyanına kıymet verilmektedir. Yabancı dillerle edebiyatın, felsefenin hiçbir yeri yoktur.

Bu tahsil ve terbiye sisteminden üç gaye güdülmektedir: Her türlü yorgunluğa dayanabilecek vücudler yetiştirmek, bunların zihinlerine nasyoanl sosyalizm dünyasının ruhu demek olan bütün fikirleri aşılamak, ve bu genç liderleri yarın ellerine verilen her meseleyi düşünce ile değil hisle, sevki tabiile halle alıştırmak... Serbest talim ve terbiye nevinden hiçbir şey görmiyeceklerdir. Gaye bütün talebeyi askeri bir kalıba sokmak ve onlarda girecekleri her işte şu urlu düşüncelerin yerini tutacak refleksler yaratmaktır.

Teşkilâtı tamamlanmak üzere olan kütübhane 3500 kitab alabilecek. Bunların arasında Leninle sosyalist başvekil Rathenau'nun da eserleri bulunmaktadır. Fakat kütübhane mektebin hiçbir manada fikir merkezini teşkil etmiyor. Çunkü: Bütün şahsî etüdler; koleje mensub profesörlerin kurslarile talebeye hayatta muhtaç olacakları fikir kolleksiyonunu vermek üzere hariçten çağırılan öğretmenlerin takrirlerine nazaran ikinci derecede tutuluyor.

İşte Vogelsang'da okuyanların tâbi bulundukları günlük program:

	Saat
Uyanma, sabah egzersizi	6
Giyinme	6,15
Yoklama, bayrak merasimi, kahvaltı	7
Umumi çalışma	8-9,30
Ders	10
Yoklama ve öğle yemeği	12,15
Spor	2,30
Umumi çalışma	5-6,30
Yoklama, akşam yemeği	7
Yatma	10

Umumî çalışma, «birlik evleri» şeflerinden birinin nezareti altında yapılır. Talebenin epey boş vakti vardır. Bilhassa akşam yemeği ile yatma vakti arasında istedikleri gibi eğlenebilirler, yani kollej binalarının dışında ve tamamen onların tarzında yapılmış otele kadar gidebilir, o yakınlarda gezmeye çıkabilirler.

Vogelsang direktörlerinin, üstünde en titiz davrandıkları mesele, en şiddetle durdukları şey; talebenin bu sıkı yaşayışa dayanmaları, yirmi beşinden yirmi dokuzuna dört yıl tabiî zevk ve faaliyetlerden vazgeçmek fedakârlığına katlanmalarıdır.

★

Nasional Sosialist organizasyonun belli başlı karakteristiği; şahsı, devlet ve âmme menfaatlerinin tamamen dımunda tutmak, tam manasile sosyal bir müsavat kabul etmek, yeni bir imanın hizmetine hasredilmiş yeni bir manastır nizamı yaratmaktır. Üçüncü Reich şahsî hürriyet nazariyesini kabul etmiyor. Bu nazariyeyi anarşi sayıyor ve demokrat rejimleri eğlenerek tenkid ediyor. Ona göre devletin temel direği olan parti; şahsın tahsil ve terbiyesini idare ve hayattaki vazifesini dikte eder. Çünkü umumun menfaatini yalnız parti bilir.

Yani bütün memleket idaresini baştan ayağa hep parti kontrol eder ve onu biraz da orta çağ feodalite sosyetesi tarzında kendisi yürütür. Bunun için de parti kendi nüfuz ve salâhiyetini ellerine vereceği kimseleri topluluğun içinden bizzat seçer.

Topluluğa gelince: O, arı kovanına benzer bir ırk birliği teşkil edecektir. Rejimin sosyalist meyilleri işte buradan çıkıyor. Ne asalet, ne zenginlik, ne de tahsil yeni Almanya yurddaşlarına haksız imtiyazlar veremez. On yaşından itibaren herkes önce «Hitler gençliği» teşkilâtının muhtelif sınıflarına, sonra «işçilik kampları» na, daha sonra askerî kışlalara, en nihayet te muhtelif nasyonal sosyalizm teşekküllerinden birine girmeye mecburdur.

Ferd, seçkin bir şahsiyet sahibi olmaktan vazgeçecek, topluluğa karışıp Nietzsche'n dediği gibi «sürüden biri» olacaktır. İstisnasız herkes, ideal bir cemiyetin bir uzvu olacak şekilde umumî işlere katılacaktır ve bu cemiyetin liderleri sırf kanları temiz, vücudleri sağlam, nasyonal sosyalizme ateşli bir imanla bağlı olanlar arasından seçileceklerdir.

Vogelsang'da yeni Almanyanın bir başka karakteristiğine de çok çok ehemmiyet veriliyor: Kollej hayatında dinin yeri yok. Almanyada din meselesine temas etmek istemiyorum. Fakat Vogelsang'da muhakkak yalnız üçüncü (Reich) e tapılıyor. Kollejin ruh merkezi kulenin içindeki küçük kilisedir. Bayraklarla donalı uzun bir koridorun ucunda basık tavanlı, dört köşe, ufak bir ibadet yeri. Camları renkli pencerelerinden giren aydınlığa şamdanlar, nereden geldiği belli olmıyan ışıklar katılmış.

Umumî antrenin karşısında ideal Almanı temsil eden nefis bir çıplak adam heykeli var. Üstünde durduğu kaidede «buradayım» sözü yazılı. Sağ ve solundaki duvarlarda ilk Nazi mücadelesinde ölen on altı parti azasının adları kazılı.

Vogelsang'da her talebe Nazi hareketinde ölenlerden birini temsil eder. Yoklamada bu ölülerin isimleri anılır Mümesssilleri olan talebe: «Onun yerine biz buradayız» cevabını verir.

Bu «iman kalesi» mensubları her yoklamanın ve bayram merasiminin yapıldığı geçid meydanında toplandıkları vakit tıpkı bir kilise askerlerini andırmkatadırlar. Hakikaten de bir nevi manastırın azaları demek değiller mi? Bundan böyle bu manastırdan her yıl «yeni Almanyanın şövalyeleri» olacak misyonerler yetişecek.

Fransız membalarından tercüme eden

K. Neyyir

Vali dün sabah Üsküdar ve Kadıköy semtlerinde tetkikat yaptı

(Baştarafı 4 üncü sayfada)

Bağlarbaşında olacaktır. Şehircilik mütehassısı Prost, Bağlarbaşının vereme müstaid olanlara ve veremlilere ayrılması üzerine bir sanatoryom ve prevantoryom mahallesi projesi tanzim edecektir. Geniş bir arazi üzerinde yeniden binalar yapılacak, hastaların her türlü istirahati temin olunacak, sinema, tiyatro vesair eğlence mahalleri hazırlanacaktır.

Ayni zamanda Bağlarbaşına giden yollar tanzim olunacak ve yeni yollar yapılacaktır. Belediye fen heyeti yolların derhal yapılmasını temin edecektir. Prevantoryomda İstanbul vilâyeti hesabına yatırılacak çocuklar için bütçeye üç bin lira konmuştu. Bu mikdar şimdiden bitmiş olduğundan çocukların müessesesden çıkarılması tehlikesi baş göstermiştir. Vali, Partiye bağlı olarak teşkil olunan fakir çocuklara himaye cemiyetinin yardımda bulunmasını temin etmiş ve bu işe sarfolunmak üzere bütçeden beş bin lira verileceğini bildirmiştir.

Kartal istasyonunda feci bir kaza oldu

Bir jandarma eri tren altında parçalanarak öldü

Dün sabah saat 8,45 de Kartal istasyonunda bir şimendifer kazası olmuş, Adana postasını yapan tren Kartal jandarma karakolu eratından Dursunu çiğnıyerek ölümüne sebebiyet vermiştir.

Dursun kendisine lâzım olan bir şeyi almak üzere istasyon cihetine gitmiş ve dönüşte köprüden geçmiyerek arada bulunan istasyon kapısı üzerinden atlamış ve bu suretle istasyondan geçmekte olan trenin altında kalmıştır.

Makinist Şükrü ateşçinin ikazı üzerine vak'a mahallinden 150 metre mesafede treni durdurabilmiştir.

Dursunun her iki ayağı diz kapağından kopmuş ve başı da parça parça olmuştur.

Yak'aya Kartal sulh ceza hâkimi Alâeddin Kirman el koymuş ve hâdise etrafında tahkikata başlamıştır.

Makinist Şükrü tevkif edilmiştir.

TEŞEKKÜR

11-12-938 deki 1606 numaralı trende eşimin gecedenberi devam eden ağrısından muztarib bir halde Malatyaya götürürken ayni trende bulunan ve İstanbuldan mezuniyetten avdet eden Malatya Doğum Evi doktoru Bay Etem tarafından ihtimamla bakılarak Malatyaya yaklaştığımızda bir erkek çocuk dünyaya getiren eşimle, çocuğumun hayatlarını muhakkak olan bir ölümden kurtardığı için kendisine alenen teşekkürü bir borç bildiğimden muhterem gazeteniz vasıtasile ilânımı saygılarımla rica ederim.

Sıvas - Malatya hattı Hasançelebi istasyon şefi Osman Acar

İstanbul Asliye Üçüncü Hukuk Mahkemesinden:

Eski Salıpazarında Refet ve Hayreddin B. apartımanında 2 sayılı dairesinde Necatinin yanında mukim Şaziye tarafından Göztepe, Taşmekteb sokak, 8 sayıda oturan Celâl aleyhine açılan boşanma davasından dolayı gıyaben icra kılınan tahkikat ve muhakeme sonunda; müddeaaleyhe kocasının daima sarhoş olarak eve geldiğinden ve münazaa çıkarılarak müşterek hayatı çekilmez bir hale getirecek derecede şiddetli geçimsizlik ihdas ettiğinden ve bu itibarla kabahatin müddeaaleyhte olduğu dinlenen şahidlerin şehadetile sabit ve kanaati muhakeme dahi hâsıl olmuş bulunduğundan kanunu medeninin 134, 138, 142 nci maddeleri mucibince tarafların boşanmalarına ve müddeaaleyha Celâlin 1 sene müddetle evlenmemesine ve keyfiyetin tesçiline ve Nejad ismindeki çocuğa dahi velâyetini ifa etmek üzere ana yanında ipkasına dair 7-11-938 tarihinde verilen hükme havi 938-1212 sayılı ilâm müddeaaleyh Celâlin mezkûr ikametgâhını terketmesine ve yenisinin de meçhul bulunmasına mebni hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141 inci maddesine tevfikan ilânen tebliği tensib kılınmış ve bir sureti de muhakeme divanhanesine talik edilmiş olduğundan tarihi ilândan itibaren on beş gün zarfında müddeaaleyh Celâlin temyizi dava edebileceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

938/1454

Halk Maşkeleri Satışı

Türkiye Kızılay

Cemiyeti Umumî Merkezinden:

Cemiyetimiz tarafından sayın halkımızı zehirli gazlerden korumak için yaptırılan halk maskeleri 1/12/938 tarihinden itibaren satışa arzedilmiştir.

Kâfi malûmatı havi prospetüslerile birlikte ayrı ayrı kutular içinde bulunan bu maskelerden edinmek istiyenlerin Ankarada Umumî Merkezimize, İstanbulda Yenipostane civarında Kızılay hanında depomuz direktörlüğüne müracaatleri rica olunur.

Yukarıda yazılı satış yerlerinden perakende veya toptan ya bizzat müracaat ederek satın almak istiyenlere veya memleketimizin herhangi bir yerinden parasını göndermek suretile sipariş yapacaklara ambalâj ve posta masarifi Cemiyetimize aid olmak üzere beher maske altı liraya verilir.

Satış İlânı

İstanbul dördüncü icra memurluğundan:

Ahmed Yaşar tarafından Vakıf Paralar İdaresinden 25216 ikraz No. sile borç alınan paraya mukabil birinci derecede ipotek gösterilmiş olup borcun ödenmemesinden dolayı satılmasına karar verilen ve tamamına ehlivukuf tarafından (1640) lira kıymet takdir edilmiş olan Beşiktaşta Ekmekçibaşı mahallesinin Aktar sokağında eski 5 yeni 11 kapı No. lı bir tarafı vekilharç Mehmed menzil ve bahçesi bir tarafı Hamdi vereseleri menzil bahçeleri bir tarafı Zühtü menzil ve bahçesi tarafı rabii Aktar sokağı ile çevrili bir ahşap evin evsaf ve mesahası aşağıda yazılıdır:

Zemin kat: Bir mutfaktır.

Birinci kat: Bir mutfak, taş döşeli koridor üzerinde ayrı ayrı olmak üzere iki helâ, bir çamaşırlık, bir kuyu, bir sarnıçtır.

İkinci kat: İki oda bir sofa, bir musluk ve bir helâdır.

Üçüncü kat: İki oda, bir sofa, bir helâ, bir musluk, bir yük dolabından mürekkebdir.

Dördüncü kat: Tavan arasıdır.

Bina umumiyet itibarile muhtacı tamir olup doğrama aksamı ve tavanlar boyasızdır. İçinde elektrik tesisatı mevcuddur.

Mesahası: Umumu 65 metre murabbaı olup bunun 35 metre murabbaı bina ve 30 metre murabbaı da evin önündeki bahçedir. İçinde bir incir ağacı vardır.

Yukarıda hudud evsaf ve mesahası yazılı gayri menkulün tamamı açık artırmaya konmuştur.

1 — Işbu gayri menkulün artırma şartnamesi 25/12/938 tarihinden itibaren 938/174 No. ile İstanbul dördüncü icra dairesinin muayyen numarasında herkesin görebilmesi için açıktır. İlânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak istiyenler işbu şartnameye ve 938/174 dosya No. sile memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 — Artırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin % 7,5 nisbetinde pey veya millî bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. (Madde 124).

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarları ve irtifak hakkı sahiblerinin gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte memuriyetimize bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

4 — Gösterilen günde artırmaya iştirak edenler artırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmat almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar.

5 — Gayri menkul 25/1/939 tarihinde Çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul dördüncü icra memurluğunda üç defa bağırıldıktan sonra en çok artırana ihale edilir. Ancak artırma bedeli muhammen kıymetin % 75 şini bulmaz veya satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklılar bulunup ta bedel bunların bu gayri menkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok artıranın taahhüdü baki kalmak üzere artırma 15 gün daha temdid edilerek 9/2/939 tarihinde Perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul dördüncü icra memurluğu odasında artırma bedeli satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacakların bu gayri menkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazlaya çıkmak şartile en çok arttırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilmezse ihale yapılmaz ve satış talebi düşer.

6 — Gayri menkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezs ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen 15 gün müddetle artırmaya çıkarılıp en çok artırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için yüzde 5 den hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur. (Madde 133).

7 — Alıcı artırma bedeli haricinde olarak yalnız tapu ferağ harcının yirmi senelik vakıf taviz bedelini ve ihale karar pullarını vermeğe mecburdur. Müterakim vergiler tenvirat ve tanzifat ve tellâliye resminden mütevellid belediye rüsumu ve müterakim vakıf icaresi alıcıya aid olmayıp artırma bedelinden tenzil olunur.

İşbu gayri menkul yukarıda gösterilen tarihte İstanbul dördüncü icra memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen artırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur. (9258)

Meseleler: İstanbulda balıktan geçilmiyor, fakat halk yine balık yiyemiyor !

(Baştarafı 7 inci sayfada)

sında sarfoluyor. Şurasını da işaret edeyim ki, İstanbulda balık fiatları zannedildiği kadar pahalı değildir. Eskiden çok daha yüksekti.»

Bunlar balıkhanenin söyledikleri.

Buna mukabil balıkçılar da diyorlar ki:

«— İstanbulda balık daha ucuza satılabilir. Lâkin biz balıkhaneye uymak mecburiyetindeyiz. Biz nihayet piyasada balığın aldığı kıymete dükkân kirasını, kârı ilâve eder satarız. Maliyenin aldığı yüzde on iki vergi indirilse halk daha ucuza balık yiyebilir.»

Alâkadarların ve satıcıların söylediklerini buraya kaydettikten sonra biz de düşüncemizi şöyle hülâsa ediyoruz:

Et meselesinde olduğu gibi balık fiatlarında da İstanbullunun yüzünü güldürecek bir tenzilât yapmak mümkündür. Malın birçok mütevassıt ellerden geçerek kıymetlenmesini önlemek, maliyenin aldığı yüzde on iki resmi indirmek, ancak şehrin ihtiyacı temin edildikten sonra ihracat yapmak bu tedbirler arasında akla gelebilir.

Söylenilen rakama dikkat ettiniz mi?..

İstanbul dört bin torik, 10 bin kilo da ufak balık yiyormuş.

800 bin nüfuslu bir şehirde bu rakamlar insanı ters taraftan hayrete düşürebilir.

Halkı balık yemeğe teşvik ederken, ona ucuz ve taze balık temini yollarını araştırmağı da unutmıyalım.

Nu. - Sa. - Co.

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 60.000 lira olan Avrupa hattı lokomotiflerine aid yedek aksam 6/Şubat/1939 Pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 4250 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 300 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır.

(9164)

Haliç Vapurları Işletmesinden:

31.12.938 tarihinde kunturat müddetleri bitecek olan Kasımpaşa ve Fener iskelelerimizdeki büfelerin yeniden bir sene müddetle artırma ve ihaleleri 22.12.938 Perşembe günü saat 11 de idare merkezimizde müdürlük komitesi huzuriyle yapılacağından iskelelerin daha evvel şartnamelerini görmek üzere Galatada Mehmetalipaşa hanında 51 numaralı idare merkezimiz bürosuna gelmeleri.

Gümrük Muhafaza Genel komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan

1 — Deniz vasıtaları için satın alınacak 360 ton lavamarin kömürünün 6/1/939 Cuma saat 11 de eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Evsaf ve şartnamesi komisyondadır. Görülebilir.

3 — Tahmini tutarı 4950 lira ve ilk teminatı 371 lira 25 kuruştur.

4 — İsteklilerin gün ve saatinde ilk teminat makbuzları ve kanuni vesikalarile Galata eski ithalât gümrüğü binasındaki komisyona gelmeleri. «9260»

Öksürenlere: KATRAN HAKKI EKREM

Katiller yakalandı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

gündüzlü gösterdikleri faaliyet ve isabetli görüşlerle ortaya çıkarılmıştır.

Vak'a, ayın on birinci Pazar günü Hasköyde Kalaycıbaşı deresi ile, Telsiz istasyonu arasında avlanmak üzere dolaşmakta olan bir avcı tarafından dere içinde bir cesed görülerek zabıtaya haber verilmesile ortaya çıkmıştır. Vak'a mahalline gelen zabıta memurları, başı taşla ezilmek suretile kafatası parçalanarak öldürülmüş bir cesed ile karşılaşmışlardır. Cesedin elbiseleri soyulmuş ve ancak bir don ve bir gömlek ile bırakılmış olduğu gibi üzerinde hüviyetini ısbat edecek en ufak bir delil bile mevcud değildi. Maktulü muayene eden adliye tabibi, cinayetin on, on beş gün evvel vuku bulmuş olduğunu bildirmişti.

Cesedin ayak ucunda az kullanılmış bir çift yemeni mevcuddu. Cinayetin tahkik ve failleri nin takibine memur edilen emniyet müdürlüğü ikinci şube cinayet masası memurları, bu yemenileri yegâne ve fakat ümidsiz bir ip ucu olarak tahkikata esas ittihaz edip çalışmıya başlamışlardır. Kısa bir zaman içinde bu yemeniler İstanbulda mevcud bilûmum yemeni ustalarına gösterilmiş, nerede ve hangi usta tarafından yapıldığı tahkik edilmiş ve bu iz üzerindeki çalışma hakikaten müsbet neticenin elde edilmesine vasıta olmuştur.

Malûmatlarına müracaat edilen İstanbulda mevcud yemenici ustaları bu yemenilerin el dikişi olduğunda birleşerek bu işin uzun senelerdenbri İstanbulda yalnız bir usta tarafından yapılmakta olduğunu ve bunun da Topkapıda tramvay caddesinde Tekirdağlı namile anılmış Onnik isminde bir yemenici ustası olduğunu musırran söylemişlerdir. Zabıta, tahkikatın bu safhasında, derhal tarif edilen Onniği bularak bu yemenilerin kimin tarafından yapıldığını sormuştur. Onnik ise, kendi mamûlâtını derhal tanıyarak:

— Bunu ben yaptım, demiş, ancak ne zaman ve kime yapmış olduğunu derhal hatırlıyamıyarak bir gece müsaade istemiştir. O geceyi bu yemeninin sahibini düşünmekle geçiren Onnik, ertesi gürü zabıtaya müracaat ederek yemenileri kime ve ne zaman yaptığını hatırlamış olduğunu bildirmiş ve şöyle söylemiştir:

— Bir kaç ay evveldi, Topkapıda inekçi İbrahimin yanında uşaklık eden Dadaylı İhsana 2,5 liraya yaptım. Hattâ onunla beraber Ahmed adında biri de, bir çift yemeni ısmarlamıştı. Lâkin o, gelip almadı. İhsan ise 2,5 lirayı vererek aldı, demiştir.

Tahkikat genişletilerek inekçi İbrahim istiçvab edilmiş, İhsan adındaki uşağının yirmi, yirmi beş gün evvel, hizmetinden alâkasını keserek 52 lira birikmiş parasını aldığını ve çıkıp gittiğini söylemiştir. Etraftan yapılan tahkikat neticesinde İhsanın sıkı görüştüğü arkadaşlarından Kopuk Ahmed isminde biri yakalanarak İhsanın nerede olduğu sorulmuştur.

Kopuk Ahmed, İhsanı epey bir zamandır kendisi de aradığı halde göremediğini söylemiş ve fakat, İhsan ile sık, sık gezen ve hattâ İhsanı müteaddid defalar Küçükpazar ve Aksaray semtlerindeki bazı randevu evlerine götüren Arab Murad isminde birini tanıdığını ve tahminen yirmi gün kadar evvel Topkapıda İsmailin kahvesinde Arab Murad ile birlikte İhsanı otururlarken görüp yanlarına gittiği sırada Muradın İhsana bir randevu evine gitmek için teklifte bulunduğunu ve kalkıp gittiklerini söylemiştir. Bundan sonra Arab Murad aranarak, Topkapıda bahçıvan Rızanın bostanında Kör Hasan ve Remzi adında iki kişi ile beraber olduğu görülmüş ve her üçü de yakalanmışlardır. Yapılan isticvabları neticesinde bunlardan Remzinin Okmeydanı civarında anasının evi olduğu öğrenilmiş ve cinayetin vuku bulduğu gece Remzi, Kör Hasan ve Arab Muradın yanlarına İhsanı alarak Okmeydanına, Remzinin evine ve oradan da bir randevu evine gitmek bahanesile yola çıktıkları anlaşılmıştır. Şimdi hikâyeyi katillerden elde edilen malûmatla tekmilliyelim:

Dört arkadaş yanlarına birer şişe rakı alarak içe, içe yollarına devam etmişler ve Okmeydanına geldikleri zaman da geri kalan rakıları içmek üzere Kalaycı bahçesine gitmişlerdir. Bu sırada Arab Murad, İhsanla hiç yoktan bir münazaa çıkararak yerden koca bir taş alıp zaten çok sarhoş olan İhsanın kafasına vurmuş ve İhsanın yere yuvarlanması üzerine Kör Hasan ile Arab Murad hemen İhsanın üzerine çullanarak taşla vura, vura kafasını parçalayıp öldürmüşlerdir.

Bundan sonra Arab Murad ve Kör Hasan İhsanın cebindeki elli iki lirayı alarak elbiselerini soymuşlar ve bu suretle zabıtayı şaşırtarak izlerinin bulunmamasını temine çalışmışlardır. Katiller bir don ve bir gömlekle kalan İhsanın cesedini sürükliyerek derenin içine ve kimsenin göremiyeceği bir şekilde saklamışlardır. Cinayeti müteakib katiller İhsanın elbiselerile birlikte Topkapıya dönerek çalışmakta oldukları Rızanın bostanına gelip elbiseyi bir çıkın yaparak kocaman bir taşı da elbiseyle birlikte bir kemerle bağladıktan sonra bostanın büyük ve derin kuyusu içine atmışlardır.

Bütün bu kanlı işler gece yarısı görülerek ikmal edilmiş ve katiller artık yakalanmalarına kat'iyyen ihtimal mevcud olmadığı kanaatile evlerine dağılmışlardır.

Bu korkunç ve feci cinayeti en ince teferrüatına kadar böylece itiraf eden katil Arab Murad ile Kör Hasan, bostan kuyusuna atmış oldukları elbiselerin, kuyudan çıkarılması için dün zabıta nezaretinde Topkapıda bahçıvan Rızanın bostanına götürülmüşler, tarif ettikleri kuyuda itfaiye tarafından arama yapılmıştır.

Evvelâ, Kör Hasanın tarif ettiği susuz ve kör bir bostan kuyusu içine girip maktulün elbiselerini araştıran itfaiye, moloz yığınlarından başka bir şey bulamıyarak çıkınca, Arab Murad, elbiseleri bu kuyuya değil, daha ileride ve içinde su bulunan kuyuya atmış olduklarını söylemiştir. Bir kaç dakika için, iki canavar arasında münazaa başlamış ve her ikisi başka, başka kuyular tarif etmişlerdir.

Zabıta bu vaziyet karşısında her ikisinin söylediği kuyularda arama yaptırmıya başlamıştır. Bu aramalar iki buçuk saat kadar. devam etmiş ve kuyulara büyük kancalar sarkıtılmış ise de atmış olduklarını söyledikleri elbiselere tesadüf olunamamıştır. Neticede suç delillerini imha için katillerin zabıtayı şaşırtmakta oldukları anlaşılmış ve hava kararıncıya kadar bu taharriyata devam edilmiş ise de cürüm emaresi olan elbise bulunamamıştır.

Vaktin gecikerek, havanın tamamen kararması üzerine arama faaliyetine nihayet verilmiş ve katiller tekrar emniyet müdürlüğüne getirilmişlerdir. Bu aramaya daha geniş surette bugün dahi devam olunacaktır.

1939. YILBAŞI

Hava Kurumu Büyük Piyangosu

Büyük ikramiyesi

(500.000) Liradır.

Ayrıca: 200.000, 150.000, 100.000, 70.000, 60.000, 50.000, 30.000, 20.000, 15.000 Liralık ikramiyelerle (400.000ve 100.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Keşide Yılbaşı gecesi yapılacaktır. Biletler - (2,5), (5) ve (10) liraıktır... Vakit kaybetmeden hemen biletinizi alınız.

Büyük Kurultay Celâl Bayarın nutkile açılıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

kili ile 6 sekreter seçecek ve bunu takiben nizamname komisyonunu teşkil edecek olan 15 üyenin seçimi yapılacaktır. Bu komisyon nizamnamede yapılması mevzuubahs değişiklikleri tesbit edecek ve tadil projesini kurultay umumî heyetine takdim edecektir.

Nizamname tadilâtı müzakere ve kabul olunduktan sonra Cümhuriyet Halk Partisinin yeni genel başkanı seçilecektir. Yeni genel başkanın seçimi müteakib büyük kurultay huzuruna çıkarak bir hitabe irad edeceği muhakkak addolunmaktadır.

Ayni toplantıda genyön kurul için 16 âza seçilecek ve kurultay fevkalâde toplantısı bu suretle nihayet bulacaktır.

Kurultaya iştirak edecek olan valiler

Kurultaya iştirak edecek uzak vilâyetler delegelerinin yola çıktıkları hakkında buraya malûmat gelmiştir. Kurultaya her vilâyet valisinin Parti başkanı sıfatile iştirak etmesine maddeten imkân görülemediğinden yurdun her mıntakasından bir valinin gelmesi karar altına alınmıştır.

Vilâyet Parti başkanı sıfatile kurultaya iştirak edecek olan yedi valinin isimlerini bildiriyorum:

Ankara vali ve belediye reisi Nevzad Tandoğan, Kastamonu valisi Avni Doğan, İzmir valisi Fazlı Güleç, Samsun valisi Fuad Tuğsal, Erzurum valisi Haşim İşcan, Edirne valisi Nevzad Margen, Mersin valisi Rükneddin Nasuhoğlu.

Meb'us namzedi

Ankara 20 (Hususî) — Kısmi seçimde Parti tarafından gösterilecek namzedler arasında sabık meb'us Reşid Saffetin de bulunması ihtimalinden bahsedilmektedir.

İtalya Hariciye Nazırı Belgrada da gidiyor

Belgrad 20 (Hususî) — Gazeteler, İtalya hariciye nazırı Kont Cianonun Peşte seyahatine ve Macar ricalile yapmakta olduğu temaslara hususî bir ehemmiyet atfetmektedirler.

Kont Cianonun kısa bir müddet sonra Belgradı da ziyaret edeceği söylenmektedir.

Budapeşte 20 (A.A.) — İtalya hariciye nazırı Kont Ciano, dün öğleden sonra Macaristan başvekili İmredi ve hariciye nazırı Kont Csaki ile takriben ıkı saat süren bir mülâkat yapmıştır.

Hataylılar, Türkiye ile aralarındaki hudud direklerini kaldırmışlar

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

tır. Bu hususta ötedenberi kullanılan hudud işaretleri Hatay halkının verdiği bir kararla ortadan kaldırılmış, fakat, buna mukabil Hatayla Suriye arasında mevcud olan hudud çizgisi muhtelif yerlere konulan işaretlerle tesbit dilmiştir. Suriye gazeteleri bu hâdiseden dolayı şikâyet ve tazallûm ediyorlar.

Ayni ajansın verdiği malûmata göre Hataydaki Fransız mümessili miralay Colletnin vazife müddeti nihayete ermiştir. Bu zatın yerine bir diğerinin gelmesinden bahsedilmekte ise de bunun salâhiyetlerinin neden ibaret olacağı henüz malûm değildir.

Dr. Şaht Alman Yahudileri için plân teklif etti

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ve diğer bazı zevatla temaslarda bulunmuş olan Rayşbank umum müdürü Dr. Şaht'ın yapmış olduğu müzakerelerin mahiyeti anlaşılmıştır.

Dr. Şaht, Almanyadaki Yahudilerin muhacereti için bir plân teklif etmiştir. Bu plâna göre Almanyadan uzaklaştırılacak olan Yahudilere, beraberlerinde daha fazla para götürmelerine müsaade edilecektir. Fakat buna mukabil, bu Yahudilerin iskân edilecekleri memleketler Almanyadan fazla mal almalıdırlar.

Dr. Şaht'ın bu teklifi alâkadarlar tarafından hayretle karşılanmıştır.

Gelecek ay, muhaceret işlerile alâkadar olan bir İngiliz mümessilinin Berline giderek, yeni temas ve müzakerelerde bulunacağı haber alınmıştır.

Çırağan sarayı modern bir otel olacak

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

projesinin tanzimi Güzel San'atlar Akademisi profesörlerinden Arif Hikmete bırakılmıştı. Bu sahada modern bir de tiyatro binası inşa edilmek isteni!diğinden konservatuvar için istimlâk edilen sahada yeniden yüz bin liralık istimlâk yapılmıştı. Arif Hikmet tarafından hazırlanan proje tasdik edilmek üzere Nafia Vekâletine gönderilecekti. Vali Lûtfi Kırdar projeyi görmüş, fen heyetinden ve projeyi yapan profesörden izahat almıştır.

Arif Hikmetin projesinin tasdik edilmek üzere Nafia Vekâletine gönderilmesinden sarfı nazar edilmiş, konservatuvar binasının Şehzadebaşında inşası muvafık görülmemiştir. Modern konservatuvar binasının Taksim ile Harbiye arasındaki sahada yapılması daha muvafık olacağı kanaatine varılmıştır.

Taksim stadının bulunduğu sahada etrafındaki kışlalar yıkılmak suretile sergi binası yapılmak istenilmiş ve istimlâk işleri için bir milyon iki yüz bin liranın hükûmet tarafından belediyeye verilmesi kararlaşmıştı. İktısad Vekâleti sergi binasının Taksimde yapılmasından sarfı nazar etmiş bulunduğundan konservatuvar binasının burada inşa edilmesi için tetkikler yapılmağa başlanmıştır. Bu tetkikler yapılırken Harbiye ile Taksim arasında da başka münasib bir yer aranmaktadır. Vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdar, konservatuvarla beraber, modern tiyatro binasının, stadyomun ve diğer modern eğlence bina ve yerlerinin Taksimle Harbiye arasında yapılmasını muvafık bulmuştur.

Şehircilik mütehassısı Prost, İstanbulun ana caddelerinin projelerini kısmen ikmal etmiş bulunmaktadır. Bu projeye göre ana caddeler Taksim ile Harbiye arasında toplanmakta, Gümüşsuyu ile Beşiktaş arasında Harbiye ve Maçkanın altından geçmek üzere kavisli geniş bir yol yapılması istenmektedir. Prost, bu mıntakayı bu vesile ile gezinti mahalli olarak tahsis etmiş bulunmaktadır. Konservatuvar, tiyatro ve diğer eğlence yerlerinin de bu gezinti mahallinde bulunmasının çok muvafık olacağı tesbit dilmiştir.

Konservatuvar yapılmak için Şehzadebaşında istimlâk edilen yerden bele diye başka suretle istifade edecektir.

Çıragan sarayı modern bir otel haline getirilecek

Uzaktan bakılınca İstanbulun güzel bir manzara arzetmesi için her türlü yeni tesisat vücude getirilecek ve lüzumlu görülen tadilât yapılacaktır. Bu meyanda harap ve yıkık surlar yıkılacak, Boğaziçinde harap bina bırakılmıyacaktır. Başvekil Celâl Bayar, Dolmabahçe ile Ortaköy arasındaki sahaya yakından alâka göstermektedir.

Ortaköyde Feriye sarayları tarihî birer kültür müessesesi olduğu halde maalesef bakımsızlık yüzünden harab olmağa yüz tutmuştur. Bir kısmı kömür depolarının arasında kalmış, bir kısmından tütün deposu, mekteb vesaire yapılmak suretile istifade temin edilmiştir. Maarif Vekâleti,Feriye saraylarının tekrar meydana çıkarılmasını, her türlü tamiratın restöre esaslarına göre yapılmasını istemişti. Bu arada harap bir halde bulunan Çırağan sarayından ne şekilde istifade olunacağını tesbit etmek üzere bir komisyon vücude getirilmişti. Komisyonun raporu Maarif Vekâleti tarafından tetkik edilmiş ve Çırağan sarayından istifade olunması kararlaşmıştı. İstanbul belediyesi ise harap sarayın yıkılmasını ileri sürmüştü.

Başvekâlet, Çırağan sarayından istifade olunması esasını kabul etmiş ve bu ranın modern bir otel binası haline sokulmasını muvafık bulmuştur.

Vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdar, bu hususta tetkikler yapmaktadır. Yeniden bir komisyon teşkil edilecek, harap sarayın tamiri ve modern otel binası haline ifrağ olunması için ne kadar para harcanacağı tesbit olunacaktır. Bu iş için Avrupadaki modern otellerin projelerinden istifade olunacaktır. Ayni zamanda Feriye sarayları da restore esaslarına göre tamir edilecek, meydana çıkarılacaktır.

Köy iktısadiyatında inkılâblara doğru

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Banka, bugünkü devlet ziraat işletmelerile, orman işletmesini de tevhid etmiş olacaktır.

Bankanın ziraat kısmı, vâsi mikyasta pamuk, jüt, virjinya tütünü, soya ziraati, meyvacılık, yüncülük, sebzecilik, hayvancılık, seleksiyon tohum yetiştirip dağıtmak işlerile de uğraşacaktır.

15 fabrika kurulacak

Vekâlet, bilhassa, yeni fabrikaların kurulması işlerini süratle intaç edecektir. Memleketimizde çuvala olan ihtiyacımızı nazarı itibara alan Vekâlet bu ihtiyacı karşılıyacak olan jüt fabrikasını derhal tesis edecektir.

Bundan başka Vekâlet, ordunun ihtiyacı ve ihracat için et, konserve fabrikasının, memleket ziraat âletleri fabrikasının da kurulması için çalışmaktadır.

Ayrıca meyva ve sebze istihsal merkezlerimizde ambalâj, muhafaza, ve sevk, domates, üzüm, portakal usareleri çıkarma istasyonlarının tesisleri de dahil olmak üzere 15 fabrika daha kurulması için hazırlıklara başlanmıştır.

Küçük köy bankaları

Ziraat Vekâleti ayrıca, memleketin muhtelif mıntakalarında topraksız köylüye arazi temini yollarını da araştırmaktadır. Ayni zamanda toprağı bölünmüş, parça parça araziye sahib köylüye esaslı zeriyat yapabilmesi için yekpare arazi temin edilecektir.

Akbank kurulduktan sonra küçük köy bankaları, köy kredileri ve ziraî sigorta da ihdas edilecektir.

Vekâlet memurları için de tatbikat kursları açılacaktır.

Ziraat Vekâletinin ismi değiştirilecek mi?

Ankara 20 (Hususî) — Ziraat Vekâleti faaliyeti arasında ziraat, baytar, orman işleri bir arada tedvir edilmekte idi. Bu şubelerin ihtiva ettikleri mana ve faaliyetlerin sınıf iddialarına yol açtığı düşünülerek Ziraat Vekâletinin ismini (Agrıkültür Vekâleti) şeklinde değiştirmek mevzuu bahsolmaktadır. Ziraat kongresinden sonra bu ismin kat'ileşeceği ısrarla söylenmektdir.

Ziraat Vekilinin ziyafeti

Ankara 20 (Hususî) — Ziraat Vekili Faik Kurdoğlu bugün Anadolu klübünde profesör Van der Varen şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir. Ziyafette zıraatçi meb'uslar ve Vekâlet erkânı bulunmuştur.

Van der Varen, nutkunda, yeni Türkiye hakkındaki intıbaları ve hayret ve takdirleri üzerinde bilhassa durmuş ve kongre hazırlıkları dolayısile şahid olduğu faalıyet ve fikirlerin ve hazırlanmış projelerin teknik, isabetli, üstün karakterlerini bilhassa kayıd ve etraflı bir şekilde gördüğü yeni olâna tamamen ve takdirle iştirak eylediğini ifade etmiş, ziyafet, Ziraat Vekilinin ve Belçika maslâhatgüzarının dostane nutuklarile hitam bulmuştur.

Sözün kısası: Cümhuriyet Halk Partisi

(Baş tarafı 12 inci sayfada)

Onun içindir ki, umumî kongrenin Başşehirde toplanmak üzere bulunduğu şu sırada, yirminci asrın en mükemmel siyasî ve sosyal kurumlarından biri olan ve mukaddes vatanımıza kuvvet, emniyet ve refah getiren Cümhuriyet Halk Partisinin, Partimizin sayın varlığı önünde sevgi ile, saygı ile ve şükranla eğilmeyi vatanî ve millî bir borç biliriz.

E. Talu

Bir balıkçı kızkardeşini yaraladı

Feriköyünde İkincibaruthane caddesinde 44 numarada oturan balıkçı İsmail, kızkardeşi Bedriye ile kavgaya tutuşmuş, ve Bedriyeyi sustalı çakı ile yüzünden yaralamıştır.

Yaralı Şişli Etfal hastanesine kaldırılmış, suçlu hakkında takibata başlanmıştır.

"Son Posta,, nın Hikâyesi

SİNİR BOZUKLUĞU

Çeviren : H. Alaz

Mimar Dimitri Osipoviç Vaksin, o akşam bulunduğu bir spiritizma hâdisesinin taze intibaları altında, şehirden, sayfiyedeki evine döndü.

Vaksin soyunarak boş yatağına girdi. (Madam Vaksin evde yoktu; Troitsa'ya gitmişti). Gayri ihtiyarî bu akşam geçen hâdiseleri düşünmeğe başladı.. aslına bakarsanız herhangi bir spiritizma vak'ası falan olmamış, sadece spiritizma hakkında bir yığın korkunç şeyler anlatılmıştı. Toplantıda hazır bulunan genç kızlardan bir tanesi, insanın aklından geçen şeyleri keşfetmekten söz açmış; derken, bahis, ruhlara intikal etmiş; ruhlardan hayaletlere, canlı canlı gömülen insanlara geçilmiş.. gene orada hazır bulunanlardan birisi, mezarında bir yandan öte yana dönen bir ölünün hikâyesini anlatmış... Bizzat mimar Vaksin de, orada hazır bulunan kızlara, ruhlarla nasıl konuşmak icab edeceğini izah etmiş; hattâ bu arada merhum amcasının ruhunu davet ederek onunla konuşma tecrübelerine girişmişti..

Vaksin, yorganı başına çekerek düşünmeğe başladı: «Tabiatte esrarengiz ve korkunç birçok şeyler var.. fakat korkunç olan ölüler değil, meçhulâttır.»

Saat, gecenin birini çaldı.. Vaksin yatağında, bir yanından öte yanına döndü.. yorganının altından, köşede yanmakta olan Meryem ana kandiline baktı. Kandil donuk bir ışıkla yanıyor ve mimarın başı ucundaki merhum amcasının resmini hayal meyal tenvir ediyordu..

Vaksinin kafasına birdenbire su fikir geldi: «Ya bu yarı karanlığın içinde amcamın hayali peyda oluverirse?. Fakat hayır, bu mümkün değil!.»

Hayalât, batıl itikadlar, cahil ve inkişaf etmemiş kafaların mahsulüdür. Fakat buna rağmen Vaksin başını iyice yorganın altına soktu.. sıkı sıkıya gözlerini yumdu. Hayalinde, mezarda bir yandan diğer yanına dönen ölü canlandı. Merhum kayınnasının ve diğer bazı ölülerin hayallerini görür gibi oldu.. bu arada, gözleri önüne, suda boğulmuş tanıdığı bir kız geldi.

Vaksin, kafasındaki bu korkunç fikirleri kovmağa çalıştı.. fakat o bu fikirleri kovmağa çalıştığı nisbette, onlar daha kuvvetle canlanıyorlardı.. adeta korkmağa başladı..

«Hay Allah belâsını versin!. Adeta küçük bir çocuk gibi korkuyorum!»

«Tik-tak.. tik-tak.. tik-tak..» Duvarın ötesinden saatin tik-takları duyuluyoryordu. Birdenbire, uzaklardan bir yerden bir bekci düdüğü kulağına çalındı. Düdük sesi, ağır, ürkütücü ve korkunçtu. Vaksinin ensesinde ve sırtında soğuk karıncalar dolaştı..

Başı ucunda birisinin ağır ağır nefes almakta olduğunu zannetti.. adeta amcası çerçeveden çıkmış, başı ucuna gelmişti.. Vaksini müthiş bir korku aldı. Korkudan dişleri kilidlendi.. nefesi tıkandı.. nihayet açık olan penceresinden bir mayıs böceği içeri girerek başı ucunda cırlamağa başladığı zaman kendini tutamadı ve zili çaldı.

Bir dakika sonra kapının dışından mürebbiyenin sesi duyuldu:

— Dimitri Osipiç, *was wollen sie* [*]?

Vaksin sevinerek:

— Ah siz misiniz, Rozali Karlovna? Siz niçin rahatsız oldunuz?. Gavril gelseydi olmaz mıydı?.

— Şehre gitmesi için Gavril'e siz izin vermiştiniz!. Glafira da dün gecedenberi bir yere misafirliğe gitti.. evde benden başka kimseler yok.. *Was wollen sie doch* [**]?

— Ben mi?.. Ben bak ne söylemek istiyorum... Şey.. fakat siz sıkılmayınız, içeri giriniz!. İçerisi karanlıktır.

Vaksin'in yatak odasına kırmızı yanaklı şişman Rozali Karlovna girdi.. ve bekleme vaziyeti aldı.

— Oturunuz rica ederim.. bakınız ben sizi niçin çağırdım?

Vaksin: «Acaba ona ne sorsam?» diye düşündü ve yanyana amcasının duvardaki resmine baktı.. soğukkanlılığının avdet etmekte olduğunu hissederek sözüne devam etti:

— Bakınız, sizden şunu rica etmek istiyorum: Yarın sabahleyin birisi şehre giderken bana.... şey... fişek almalarını tembih etmeği unutmayınız!. Otursanıza...

— Fişek?.. İyi.. *Was wolles sie noch* [***]?..

— İch will [****]... Hayır, hayır başka hiçbir şey istemiyorum.. rica ederim oturunuz!. Belki hatırıma daha başka şeyler de gelir..

— Bir kızın, yalnız bir erkeğin odasında oturması muvafık değil... Görüyorum ki siz çok şakacısınız!. Bir fişek için insanı yatağından kaldırmazlar.. ben anlıyorum...

Rozali Karlovna, gerisin geriye dönerek odadan dışarı çıktı.. mürebbiye ile konuşmaktan biraz sükûnet bulan ve kendi korkaklığından utanan Vaksin yorganı başına çekerek gözlerini kapadı. On dakika kadar kımıldamaksızın yattı. Fakat sonra gene ayni manasız fikirler kafasına hücum ettiler.. el yordamile kibriti bularak mumu yaktı.. fakat ışığın da bir faydası olmadı.. ürkmüş olan Vaksin'e, köşeden birisi bakıyor, amcası gözlerini oynatıyor gibi geldi.

— Tekrar zili çalar mürebbiyeyi çağırırım, diye düşündü. Hasta olduğumu söyler, ondan bir ilâç isterim.

Vaksin zili çaldı. Fakat hiçbir cevab alamadı. Bir defa daha zili çaldı. Zile cevab olarak, uzaklarda gene bekcinin korkunç düdüğü öttü..

Müthiş bir korkuya kapılan Vaksin, istavroz çıkararak, ve korkaklığına küfrederek, don-paça, yalınayak odasından fırladı ve mürebbiyenin kapısı önüne gitti.. mürebbiyenin kapısını yumruklıyarak korkudan titriyen bir sesle:

— Rozali Karlovna, Rozali Karlovna, uyuyor musunuz?. diye söylenmeğe başladı.. ben... şey... hastayım.. bana bir ilâc veriniz!.

Vaksin hiçbir cevab alamadı. Ortalıkta bir ölü sükûnu vardı..

— Size çok rica ederim... Anlamıyor musunuz?. Rica ediyorum. Hem canım bu çekingenlik ne oluyor? Hastayım hasta... Bu yasta bu kadar naz olur mu?.

(Devamı 15 inci sayfada)

[*] «Ne istiyorsunuz?» demektir.
[**] «Fakat siz ne istiyorsunuz?».
[***] «Daha ne istiyorsunuz?» demektir.
[****] «Ben istiyorum.»

Inhisarlar U. Müdürlüğünden :

I — İdaremizin kutu fabrikası için şartnamesi mucibince satın alınacak bir aded «Ofset» tabı makinesi ve teferrüatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli (15000) lira ve muvakkat teminatı (1125) liradır.

III — Eksiltme 13/I/939 tarihine rastlıyan Cuma günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şpbeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek istiyenlerin fiatsız fennî teklif mektublarını ihale gününden bir hafta evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü tütün fabrikaları şubesine vermeleri tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile 5 inci maddede yazılı vesika ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14 de kadar yukarıda adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. (8633)

Cinsi	Mikdarı	Muahammen bedeli Beheri Lira K.	Tutarı Lira K.	% 7.5 teminat Lira K.	Eksiltmenin saati
Düz beyaz aleminyum kâğıdı.	250 kilo	1.70 sif	425.—	31.88	14
Baskül « 500 kiloluk »	5 adet	300.—	1500.—	112.50	14.30

I — İdaremizin Cibali Tütün Fabrikası için 250 kilo 36 × 60 eb'adında düz beyaz aleminyum kâğıdı ile Çamaltı tuzlası için 500 kilo tartma kabiliyetinde 5 aded baskül şartnameleri mucibince ayrı ayrı açık eksiltme usuliyle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 20/I/939 tarihine rastlıyan Cuma günü hizalarında gösterilen saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

VI — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi aleminyum kâğıdı nümuneleri de görülebilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek istiyenlerin düz beyaz aleminyum kâğıdına aid fennî teklif ve nümunelerini tetkik etmek üzere ihale gününden bir hafta evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü Tütün Fabrikalar Şubesine ve 5 basküle aid fiatsız teklif ve katalokları eksiltme gününden 5 gün evveline kadar İnhisarlar Tuz Fen Şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «9273»

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma,

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

SON POSTANIN EDEBÎ ROMANI

GURABÎ EFENDİ AVRUPADA

— 38 —

YAZAN: Ercümend Ekrem Talu

Şatoda davetliler varken; kontes aşağıdan sesleniyordu:

— Torik!

O da, yukarıda merdiven başından, basıyordu kantarlıyı!

Ve kontes de, misafirleri de gülmeden kırılıyorlardı.

Toriğin şöhreti bütün Marsilyayı tutmuştu. Sade Marsilyayı mı ya? Parisin en meşhur kabarelerinde en namdar şarkıcıların ağzından, Kontes dö Mefes'le dostu Torik hakkında tanzim edilmiş şarkılar söyleniyordu. Bu suretle, Torik Necmi, Parisin vöder (göz ağrısı) lerinden biri olmuştu. Kandia, Grenguvar, Jösüyipartu gibi bir takım saçma sapan gazetelerin birinci sayfalarında hep onun ve kartaloz metresinin menkıbeleri okunuyordu. Fransa, kendi öz evlâdlarından her şeyi kısırganan Fransa, Torik gibi bir adama, bermutad, şöhretin kapılarını ardına kadar açmıştı.

— 41 —

Gurabî efendi, otelin kapıcısı vasıtasile, Mesajeri Maritim kumpanyasının Orenok vapurunda üç tane ikinci mevki ver ayırtmıştı. O pazar akşamı saat altıda vapur hareket edecek ve bir hafta sonra, İstanbul limanına vasıl olacaktı.

Toriğin tavsiyesi vechile, üç yüz liranın artan kısmile, İfakat hanıma ve Gurabî efendiye öteberi alınmıştı. İhtiyar, ne olur ne olmaz diye de cebinde bir kaç kuruş ayırmıştı. Bununla vapur içerisindeki masraf görülecek, sonra da, İstanbulda hamal, araba, vapur parası ödenecekti.

Bütün mesele, şimdi, Takvorun Amerikalı gazeteci karıdan ayrılmasında idi. O, buna muvaffak olamıyordu. Kendisine hiç bir şey sezdirmemeğe çalıştığı halde, kurnaz kadın, Takvorun bir sürpriz hazırlamakta olduğunu farketmişti.

Buna binaen de, ona her vakitkinden fazla yapışmıştı. Yanından ayrılmıyor, onu âdeta göz hapsinde tutuyordu. Takvor bu vaziyette ne yapacağını bilmiyordu. Ona bir takım masallar okuyarak, kısa bir müddet için Parise kadar uzanmayı teklif etmişti. Fakat kurnaz kadın buna katiyen yanaşmamıştı.

— Sen nereye gidersen, ben de seninle beraber oraya giderim.. diyordu.

Nihayet Takvor, Gurabî efendinin vermiş olduğu aklı mevkii tatbike koymağa karar verdi. Odasında yalnız kalmak fırsatını buldukça eşyasını toplayıp, usulla Gurabî efendinin dairesine nakletti. Böylece, hareket gününe hazır oldu.

Pazar günü, Misis Fulblödü, Gurabî efendi ve İfakat hanım namlarına, öğleyin bir veda ziyafetine çağırdı. Kendisine, bol bol, baş döndürücü şaraplar, likörler sundu. İyice sersem ettikten sonra da, akşama doğru, arkadaşlarını teşyi etmek bahanesile limana indi.

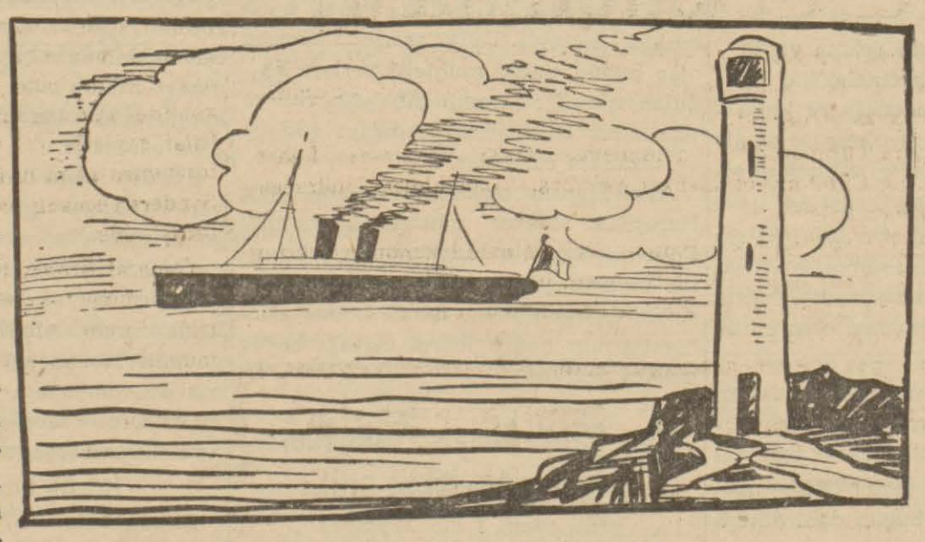

Orenok, masmavi denizi yara yara şarka doğru yoluna devam etti.

Orenok harekete hazır bulunuyordu. Çifte bacalarından kesif bir duman kusuyor, durmadan işleyen maçunaları ile rıhtımdaki eşya denklerini ambarlarına dolduruyordu.

Gurabî efendi ile İfakat hanım, asma merdivenden çıkıp vapura girdiler. Takvorla Misis Fulblöd de gûya kendilerini teşyi için peşleri sıra güvertaye tırmandılar. Vapurun kalkmasına bir çeyrek vardı. Takvor, allem etti, kallem etti, Orenok rıhtımdan palamarlarını çözerken, Amerikalı gazeteci kadını dışarıya çıkardı, ve kendi içeride kaldı.

Gemi rıhtımdan ayrılıyordu. Fakabasmış bulunan Misis Fulblöd'ün haykırmaları arasında, uzaklaştıkça uzaklaştı, ve nihayet limanın ağzından dışarı çıktı.

Takvor derin bir nefes aldı, ve:

— Oh! dedi; şükür, kurtuldum! Bu yaştan soram insan dediğin romatizmaya tutulur, karıya tutulmaz. Her bir şey mefsiminde gerektir. İrahmetlik valide der idi ki: «Karpuz kışın da vardır amma, yenirse basur yapar!» Sevda da tıpkı karpuz gibidir. Kırka kadar, tesiri kalbe, kırktan soram doğrudan barsaklardır. Ben bunu bu tefa, bir keret daha tecrübe etmişim!

Gurabî efendi zavallısı da bir nevi inşirah duyuyordu ama, onunki başka idi. O, bu Avrupa yolculuğuna başka maksad, başka emellerle çıkmıştı. Bütün ömründe gaye edindiği romatizmasını tedavi ettirmeğe muvaffak olamamıştı. Fakat, bu seyahat esnasında duyduğu türlü türlü heyecan, ona ağrılarını, sızılarını da unutturmuştu.

Toriğin kafileden ayrılmış olması, yüreğini hafifce sızlatıyordu. Bunun da tesellisini, oğlanın belki de istikbalini temin eyliyeceği ümidinde bulmağa çalışıyordu.

Az zamanda epey yer dolaşmıştı. Bu da kendisini memnun eden bir keyfiyetti. İstanbula varınca, akşamları, mahalle kahvesinde söz ebeliği bundan sonra kendisine teveccüh edecekti. Dünyayı gezmiş, memleket görmüş olmak, emsali nadir bulunan bir imtiyazdı.

— Bir gün, İspanyada...

Diyerek lâfa başladığı zaman, ortalık «tıs!» olacak, bütün nazarlar, bütün kulaklar kendisine teveccüh edecekti. Bunun hazzını şimdiden duyuyor gibiydi.

İfakat hanıma gelince, o da hayatta boyunun ölçüsünü almıştı. Dünyaya geldiğindenberidir, altmış bu kadar sene, yaşamanın tadını almıyan, tanımıyan bu kadın, birdenbire, dünyevî hazların eşsiz âlemine dalmak istemiş, fakat bu âlemin kapısını, kendisine kapalı bulmuştu. Şimdi, heder olan gençliğine yanıyordu. Acı acı düşünüyordu ki, son fırsat bundan otuz yıl önce eline geçmiş olsaydı, bugün, Gurabî efendi memlekete ihtimal ki yalnız dönecekti.

Arada bir gözlerini yumup hayalâta dalıyordu..

Ozaman, Zormanın sıcak buselerini hatırlıyor, vefasızlığını bir türlü izah ve affedemiyordu. Fakat en sonunda, gene:

— Ah! Genç olsaydım, böyle olmazdı ya?

Deyip hakikate rücu ediyordu.

Orenok, masmavi denizi yara yara şarka doğru yoluna devamda idi. Kaptanla çarçabuk ahbab olan Takvor, Gurabî efendi ile karısını bütün gün kendi hallerine terkederek, boyuna şarapla kafa tütsülüyordu.

Vapur Korsika kıyılarına yaklaştığı esnada, telsiz memuru elinde bir telgrafla güvertede göründü.

— Mösyö Gurabî'ye bir telgraf var! dedi.

Telgrafı Takvor aldı. Bu, Marsilyadan çekiliyordu. Türkçe idi; ve Toriğin imzasını taşıyordu.

(Devamı 15 inci sayfada)

«Son Posta» nın macera romanı: 40

İlk Türk kadın casusu

Yazan: Ziya Şakir

Karanlıklar içindeki esrar

O zaman balıkçı, gene ihtiyat göstererek başını ona doğru eğdi. Kesik kesik cümlelerle cevab verdi:

— İyilik güzellik pasam.. başka bir şey yok... Dün gece, sabaha karsı çok dolaştım... Gelen giden, olmadı. Amma bu gece, bilmem.. belki gelecek.. belki gelmiyecek..

Nizameddin ihtiyar balıkçının sözünü kesti. Parmağının ucu ile kulübenin bir köşesini göstererek:

— Aç şurayı.

Dedi.

İhtiyar balıkçı, derhal küçük bir kürek aldı. Nizameddinin gösterdiği yerdeki kumları bir kenara çekmiye başladı.

Biraz sonra, orada bir sandık kapağı belirdi. İhtiyar balıkcı, bir kenara çekildi.

Nizameddin, cebinden halkaya geçirilmiş bir kaç anahtar çıkardı. Bunlardan birini, lâmbanın sarımtırak ışığında seçerek, onunla, sandığın kapağını açtı. Büyücek kıt'ada bir akümülâtör ile bir kangal kablo tel ve etrafı tel kafesle sarılmış büyücek bir ampul çıkardı.

O bu işleri görürken, ben kendimi son derecede lâkayid gösteriyordum. Ve duvarlardaki ağların örgülerini tedkik etmekle meşgul görünüyordum.

Nizameddin kısa kısa emirler veriyordu.

— Köpeği dışarı koyuverdin mi?.

— Evet, pasam...

— Sen de şöyle etrafa bir bakıver.

— Pek iyi pasam...

İhtiyar balıkçı, başını kapıdan çıkarıyor. Sahili ve denizi gözden geçiriyor:

— Denizdeki boluklardan baska, kimsecikler yok, pasam...

— Yavaş yavaş, sandalı denize indir.

— Peki pasam...

Nizameddin, lâmbanın solgun ışıkları altında, sigara kâğıdı gibi ince bir takım kâğıdları ayrı ayrı zarflara yerleştirirken dışarıda, denize indirilen sandalın altında ezilen kumların hışıltısı işitiliyordu.

Mümkün olduğu kadar kayıdsız görünmekle beraber, etrafımda cereyan eden hareket ve hâdiselerin hiç birini gözden kaçırmıyordum.

Artık ne benim için ve ne de hükûmet için halledilemiyecek derecede mühim, hiç bir nokta kalmamıştı. Bu büyük casus şebekesinin bütün esrarı, en ince delillerine, isbatlarına, cürüm vasıtalarına, ikametgâhlarına, —En büyük reisleri olan (mister Klu) dan Boğazkesende berberlik eden Boşboğaz Vahramlarına kadar— bütün eşhasına kadar kâmilen anlaşılmıştı. Hükûmet, süratli bir hareketle, ayni zamanda umumî bir baskın yaparsa, en küçük bir delil bile kaybolmadan, bu muazzam casus şebekesini bir anda yakalıyacaktı.

Sevinçten, boğulacak kadar heyecan duyuyordum. Ve:

— Artık, doktorun avdetini de beklemiyeceğim... Yarın, doğruca Harbiye nezaretine koşacağım. Bizzat Enver paşanın huzuruna çıkacağım. Bütün malûmatımı anlatacağım. Bu ihanet ocağını bir anda söndürmekle, memleketime büyük bir hizmette bulunacağım.

Diye, düşünüyordum.

Omuz başımda, hararetli bir nefes hissettim. Ve, Nizameddinin, o sakin ve munis sesini işittim:

— Matmazel!.. Hadi bakalım...

— Nereye?..

— Denize açılacağız.

— Ya...

— Evet...

Kısa bir sükût...

— Denizden korkar mısınız, matmazel?..

— Hiç bir şeyden korkmam, Mister Nizameddin...

— Yüzme bilir misiniz?..

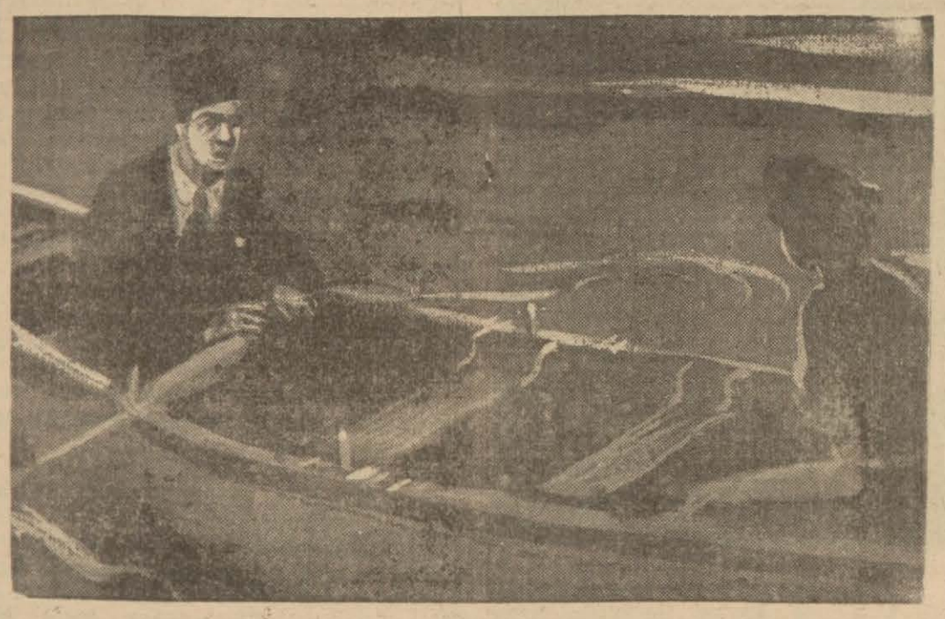

Nizameddin sükûnette kürekleri aldı

— Bir balık gibi.

— Kürek çeker misiniz?..

— Mükemmel.

— Âlâ.. çok âlâ...

İhtiyar balıkçı, kulübeye girdi. Kapının arkasında dayalı olan kürekleri omuzuna yüklenirken:

— Sandal hazır, pasam...

Dedi.

Nizameddin, kablo telinin kangalı ile ampulü bana uzattı. Akümülâtörü de kendi aldı:

— Beni takib ediniz, matmazel.

Diye, mırıldandı.

Zifiri karanlık bir gece idi. Deniz, son derecede sakindi.

Nizameddin, evvelâ beni sandala bindirdi. Kendisi de binerken, ihtiyar balıkcıya son emrini verdi:

— Bu gece, yardımcım var. Sen, burada kal.

Dedi.

İhtiyar balıkcı, bütün kuvvetile sandala dayandı. Sandal, karadan ayrılır ayrılmaz, sakin deniz üzerinde ok gibi kaydı.

Nizameddin, kürekleri aldı. En küçük bir şıpırtı bile husule getirmeden, sessizce çekmeğe başladı.

Bu derin zulmet içinde kayıp gidiyorduk. Ve, ikimiz de, susuyorduk.

Artık fena ihtimaller, zihnimden büsbütün silinmişti. Gözleri gözlerime iliştiği zaman, içimde bazı şüpheler ve vesveseler uyandıran Nizameddin karada, o ıssız yerde, o tenha kulübede bana karşı en küçük bir taşkınlık eseri bile göstermemişti. Ve şimdi de anlıyordum ki, ciddî bir surette, vazife hislerile mütehassisti. Bunun en büyük delili de, büyük bir itina ile sandalın ortasına yerleştirdiği akümülatör ile, kablo telinin kangal ve tel kafesli ampulden ibretti. Hiç şüphesiz ki bunlarla denizde mühim bir iş görülecekti.

Bu iş, ne olabilirdi?..

Buna, henüz akıl erdiremiyordum. Fakat, bu casus şebekesinin memleket harici ile münasebet ve muhabere vasıtasına temas etmeye gittiğimizi hissediyordum.

— Bunu da öğrendiğim takdirde, artık, mechul kalan en küçük bir nokta bile bulunmıyacaktır.

Diye, düşünüyordum.

Karadan ayrılalı, yirmi dakikadan fazla olmuştu. Nizameddin daha hâlâ bir tek söz söylemiyordu.

— Mister Nizameddin, yoruldunuz. İsterseniz, biraz da ben kürek çekeyim.

Nizameddin, gene o halim ve munis sesi ile cevab verdi:

— Hayır, matmazel. Henüz yorulmadım. Maamafih, isterseniz avdette de küreğe siz geçersiniz. *(Arkası var)*

Maliye Vekâletinden:

1 — 31/Kânunuevvel/937 tarihinde ilân edildiği üzere eski Bronz beş kuruşluklarla yüz paralıklar ve nikel bir kuruşluklar 31 kânunuevvel 1938 akşamından itibaren tedavülden kaldırılacaktır.

Ellerinde bu nevi para bulunanlar 31 kânunuevvel 1938 akşamına kadar bilûmum malsandıklarile Cümhuriyet Merkez ve Ziraat Bankalarına müracaat ederek mübadele ettirmelidirler.

2 — Tedavülden kaldırılan bu nevi paralar 2257 numaralı kanunun sekizinci maddesi mucibince 1 kânunusani 1939 tarihinden itibaren bir sene zarfında ancak malsandıklarına ve Cümhuriyet Merkez Bankasına yapılacak tediyatta kullanılabilecektir. «4964» «8806»

Şüpheli ve kireçli sular tasfiye cihazları

VEBOLiD Kireçli ve acı sular tasfiye cihazları ve tesisatı.

VEBOLiD Şüpheli ve mikroplu sular için portatif ve sabit filtreler.

VEBOLiD Kireçli sudan saçı ve cildi muhafaza eder. Banyo için hususî duş aparatı

Beş sene garanti - Tediyatta kolaylık

İSVİÇREDE "WEBOLiTE,, A. G. Türkiye ve Şarkı karib Vekili

VEBOLiD Ltd. Şti.

Merkezi: Galata Billûr sokak No. 7/9 - Telefon: 44507 P. K. No. 1094

Şubeleri: Ankara Bankalar cad. No. 22 - Telefon: 2681 P. K. No. 45

İzmir - Saman iskelesi Mimar Kemaleddin cad. No. 15 - Tel. 2365 P. K. No. 72

"Son Posta,, nın siyasi tefrikası: 45

CİHAN HARBİNİN ŞARKA AİD KAYNAKLARI

Yazan: Jean Pichon — Tercüme eden: Hüseyin Cahit Yalçın

Türkiyenin Orta Avrupa devletlerinin yanısıra harbe girmesi ve savaşın yakın şarka sirayet etmesi

Anadoluda, Suriyede ve Filistinde Babıâliden muttasıl yeni liman, yahud şimendifer imtiyazları istiyordu. Daima Osmanlı ekalliyetlerinin hamisi vaziyetini alıyordu.

2 — İtalya Trablusgarbi zaptetmişti. On iki adayı işgalde devam ediyor ve Anadolu üzerindeki hırs ve emellerini gızlemiyordu.

3 — Rusya Türkiyenin irsî düşmanı idi. Politikasının en başlı gayesi İstanbula, Boğazlara, Ermenistana, İskenderuna ve Kudüse yerleşmekti.

4 — İngiltereye gelince, o artık 1907 de Rusyaya yaklaştıktan sonra, Moskof emellerine karşı Osmanlı İmparatorluğunun tabiî hâmisi olmak mevkiinden çıkmıştı. Mısırı işgal altında bulunduruyor, Fırat ve Dicle vadilerini gayet kıskanç bir surette gözönünde tutuyor, Basra körfezile Akebe körfezine hâkim bulunuyor ve Arabların ayrılık temayüllerini el altından teşvik ediyordu. Balkan devletleri lehine Rumelinin parçalanmasına mâni olmamıştı.

Halbuki bütün Avrupa milletleri içinde, o zamana kadar, yalnız Almanya, Osmanlı İmparatorluğuna karşı hiç değilse zâhiren, aleyhte menfaat takib etmez görünmüştü. Devletler tarafından Girid ve Makedonya meseleleri hakkında kabul ve tatbik edilen tazyik tedbirlerine iştirak etmemişti. Hattâ, birçok ahvalde Türkiye tarafını bile iltizam eylemişti. Almanya pek kudretli ve herkesten hürmet görür bir devletti. Türkiyenin mukadderatına hâkim olanlar Almanya kendilerine tekrar Mısırı, Trablusgarb, Tunusu ele geçirebilecekleri ümidini telkin ederse ve mahkûmiyet altındaki kuvvetlerin istiklâl emellerini kan içinde boğmak imkânını verirse bu teşviklere nasıl mukavemet edebilirlerdi?

İkinci Guillaume'un o sırada İstanbulda pek mühim bir mümessili de vardı: Baron Von Wangenheim. Bu zat 1912 de Marshall von Bilerstein'in yerine kaim olmuştu. Yeni sefir Enver Beyde kendisinin sözlerini dinliyecek bir istidad buluyordu. 1913 senesi nihayetinde, her ikisi de yeni bir Alman askerî heyeti tarafından Osmanlı ordusunu tanzim ve tensik ettirmeğe karar verdiler. Fakat bu defa, uzun müddet von der Goltz'un kumanda etmiş olduğu gibi, İngiliz bahriye nezaretinin Osmanlı bahriyesini tensik için amiral Limpus ile beraber göndermiş olduğu gibi, sadece talim zabitleri mevzuubahs değildi. Osmanlı ordusunda mareşallığa terfi edilen ve Kayzerin «şahsî mümessili» sıfatını haiz bulunan Liman von Sanders Boğazların hâkimiyetini elde tutmak için birinci kolordu kumandanlığını ihraz edecekti. İtilâf devletlerinin protestoları vakâ bu tasavvuru akim bıraktı ise de Liman von Sanders Osmanlı ordularının umumî müfettişi oldu.

General Bronsart von Schellendorf erkânıharbiyei umumiye riyasetine getirildi. Birçok Alman zabitlerine gayet mühim kumandanlık vazifeleri verildi. Liman von Sanders Osmanlı kuvvetlerine istediği gibi sahib bulunuyordu Bunları büyük harbi düşünerek ona göre tensik edecekti. Diğer taraftan, Baron Von Wangenheim Mısır hidivi Abbas Hilmi Paşayı da kendine celbedecek, Osmanlı tebaası Rumları Ege sahillerinden çıkartacak ve Cermen emellerinin muvaffakiyetini temin için elzem bulunan bütün siyasî tedbirleri ittihaz eyliyecekti.

28 Haziran 1914 te, Serajevo'da Avusturya veliahti Arşidük François Ferdinand'ın katli vukuatı tacil etti. İkinci Guillaume Sırbistanın Adriyatik ve Akdenizdeki emellerinden endişe ettiğini bildiği İngilterenin ve İtalyanın bitaraf kalacaklarını ümid ederek, bu suikasttan sonra, Fransa ve Rusyaya karşı bir tecavüzî hareket için Sırbistan münasebetile derhal bir vesile çıkarmağa kalktı. Fransız - Rus blokuna istediklerini kabul ettikten sonra Büyük Britanyaya hücum etmeyi düşünüyordu. Bu kararını 5 Temmuzda Potsdamda mahrem surette toplanan imparatorluk şûrası da tastik etti. Bu içtimada ordunun ve bahriyenin erkânıharbiye reislerile Baron Von Wangenheim, büyük bankerler, şimendifer direktörleri ve Alman sanayii direktörleri hazır bulundular. İmparator harb için hazırlanmak üzere maliyecilere iki hafta mühlet vererek rahat rahat Norveç sahillerinde gemi ile bir tenzzühe çıktı. Fakat bu M. Poincaré'ye Rusya seyahatine çıkması için bir gösteriş idi. 22 Temmuzda, Poincaré, Cronstadt'dan ayrılır ayrılmaz, Avusturya ve Macaristana bir ültimatom yolluyordu [1]. Ayın 31 inde, Sırbistana karşı harb ilân edecekti. Almanya da 1 Ağustosta Rusya ile ve 3 Ağustosta Fransa ile münasebetlerini kesiyordu. 3 Ağustosta, İtalya bitaraflığını bildiriyordu. Fakat 4 Ağustosta, Almanya tarafından Belçika bitaraflığının ihlâlinden sonra, İngiltere resmen Fransa ve Rusya tarafında mevki alıyordu.

Bu sırada, Enver Bey ile sadrazam Said Halim, İstanbul kabinesinin diğer nazırlarının malûmatı olmadan, 2 Ağustosta Almanya ile bir itilâfname imzalıyarak Osmanlı imparatorluğunun mukadderatını Orta Avrupa devletlerinin mukadderatına bağlamışlardı. Maamafih Türk hükûmeti harbe derhal girmek fikrinde değildi. Muvakkaten, ihtiyatkârane bir bitaraflık vaziyetinde kalmayı tercih ediyordu. Zaten, 2 Ağustosta, Berlin erkânıharbiyei umumiyesi Osmanlı ordusunun fiilî yardımı olmadan da galib gelebileceği kanaatinde idi. Çünkü İngilterenin bitaraflığını tahmin ediyordu. Türkiyeden yalnız Boğazları kapamasını ve Rus kuvvetlerini Kafkas hududunda alıkoyacak bir seferberlik yapmasını bekliyordu.

Diğer taraftan, müttefik devletler de Türk seferberliğine, Boğazların hemen hemen tamamen kapanmasına, *Goben* ve *Breslau* gemilerinin Çanakkaleye muvasalatına rağmen, gizli Alman - Türk muahedenamesinden haberdar olmadıkları için, Avrupa harbinin Yakınşarka sirayet etmiyeceği ümidini epeyce uzun

(Devamı 15 inci savfada)

[1] Malûm olduğu üzere, bu ültimatomun tevdii M. Von Jagov'un Avusturya hariciye nazırına gönderdiği mesajdan dolayı bir saat gecikmiştir. Bu mesajda M. Poincaré'nin Cronstadt'tan tam hangi saatte vapura bindiğini haber veriyordu. Filhakika Orta Avrupa devletleri Fransa ile Rusyayı müşterek hareketlerini kararlaştırmaktan menetmek için Fransız Cümhurreisinin azimetini beklediler.

Ankara borsası

Açılış - kapanış fiatları 20 - 12 - 938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.88	5.88
Nev-York	125.76	125 76
Paris	3,3125	3,3125
Milâno	6,6375	6,6375
Cenevre	28,45	28.45
Amsterdam	68.525	68 525
Berlin	50.45	50.45
Brüksel	21,1775	21,1775
Atina	1,0725	1,0725
Sofya	1.5475	1.5475
Prag	4,3125	4.3125
Madrid	5.88	5,88
Varşova	23.7575	23 7575
Budapeşte	24.7575	24.7575
Bükreş	0,90	0,90
Belgrad	2,8125	2,8125
Yokohama	34 3275	34 3275
Stokholm	30.2725	30,2725
Moskova	23,7375	23,7375

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu şm. % 60 peşin	24 60	24 60
A. Şm. % 60 vadeli	25 50	25 50
Aslan çimento	8 85	8 85
Merkez Bankası	112 25	112 25
İş Bankası	9 90	9 90
Telefon	8 25	—
İttihat ve Değir.	11 60	11 60
Şark Değirmeni	0 85	—
Terkos	6 10	6 10

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	19 175	19 175
» » II »	—	—
» » I vadeli	—	

«Son Posta»nın deniz romanı: 42

Deniz Şeytanı

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dilmen

Yanke yelkenlisinin sergüzeşti

Fakat elbette ki bu sözleri söyliye - mezdim, şu cevabı vermiştim:

— Evet, amiralim! Benim için bundan daha âlâ hiç bir şey olamaz!

Bedeni sıhhatim ve daimî neş'e ve şetaret içinde bulunuşum, nefsime karşı hududsuz bir itimad beslememe sebeb oluyordu. Ben, şahsım itibarile bir yelken gemisile bir şey - ne olursa olsun en aşağı bir şey - yapılabileceğine kuvvetle inanan bir adamım.

Amiral, bu büyük bir cür'ete ve nefis feragatine ihtiyac olan iş için benim seçilmiş bulunmamın sebebini, Alman donanmasında yelkenden yetişen biricik zabit olduğumu söylemişti.

Pek güzel.. haydi abluka hattının arasından çıkıp Okyanusa açıldık. Ondan ötesi ne olacaktı, ne olabilirdi? Alelâde bir yelken gemisile John Bullun ve müttefiklerinin muazzam deniz kuvvetlerine karşı ne yapılabilirdi? Muazzam transatlantik gemileri, zırhlı kruvazörler, müthiş süratli destroyerler devrinde Jellicoe ve Beattynin muhtelit süper dritnot kuvvetleri karşısında romantik bir yelkenli ne gibi bir şansa malik olabilirdi?. Şairane bir yelkenlinin, hattâ alelâde, derbeder bir buhaslı gemi aleyhinde ne dereceye kadar muvaffakiyetle hareket edebilirdi?

Evet, böyle bir hareketi bahis mevzuu olarak ileri sürmek bile delilik diye telâkki olunabilirdi. Fakat deniz ticaret yolları, harb zamanlarında, hattâ bir küçük yelkenli ile de rahnedar edilebilirdi. Maamafih şu anda ileri sürülmüş bulunan bu fikir, ister makul olsun, ister delilik bulunsun, ben bu hareketi fiil mevkiine getirmek için şiddetli bir arzu duyuyor ve mutlaka bir şeycikler yapmağa hazır bulunuyordum.

Amiral soruyordu:

— Eh.. bahta havale edilerek girişilecek olan bu işin büyük önemi hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Baht açıklığı!

— Pekâlâ, dedi, o halde Pass of Balmahayı al! Bu gemi halen bizim için İngiliz esirleri getirmiş bir teknedir.. Madem ki bu gemi bizim için bir defa uğurlu olmuştu, müstakbelen de uğurlu olabilir.

Bahriye nezareti erkânının, bu cür etkârane ve talihe bağlı teşebbüs için Pass of Balmaha yelkenlisini seçmiş bulunmalarının sebebi, geminin sağlam ve denize dayanıklı bir tekne olmasından ileri geliyordu. Gemi esasen Amerikalılara aid olup Glascow'da inşa olunmuştu. Kezalik diğer bir sebebte bu geminin hıç memul edilmediği bir zamanda bir takım İngiliz esirlerini hâmilen, bir nevi hediye getirir gibi, bir Alman limanına muvasalat etmiş bulunması idi.

Biz gemiciler, umumiyetle, iyi veya fena tefaüllere inanan insanlarızdır ve bunda tamamen de haklıyızdır. Bize göre bazı gemilerin talihi açık, bazılarının da kara ve kapalı olur. İlk girdiğimiz gemide sizin için talih açıklığına delâlet edebilecek herhangi bir hâdise ile karşılaşırsanız o gemide kalınız! Denize açıldığımız zaman «talih perisi» nin sizinle beraber bulunmasına dikkat eylemek gerektir.

Şimdi, müsaadenizle, size bu, bir Alman akın gemisi haline ifrağ olunması mukadder olan Yankee yelkenlisinin yakın bir mazide siciline kaydettiği vakıayı anlatmalıyım:

Pass of Balmaha yelkenlisi, pamuk hamulesile New - York'dan Arkanjele gidiyordu. Geminin kaptanı, yeni İngilterenin yani Amerikanın ünlü gemi süvarilerinden geniş yürekli, çalı sakallı, pek kırmızı yüzlü bir adamdı. Norveç sahili açıklarında rastlanan bir İngiliz kruvazörü kendisini durdurttu. O sırada Amerika henüz harbe karışmış değildi. Müttefiklerin tatbik ettikleri ablukanın ise sıkılaştığı ve İngilizlerin —bitaraf ta olsa— herkesten, her şeyden ve hattâ kendilerinden bile şüphelendikleri bir zamandı. Amerikan yelkenlisini önleyen bu kruvazörün ifrat derecede ihtiyatkâr olan kumandanı, artık bu sularda bir bitaraf gemi hakkında şüphe etmekte haklı bir vaziyet olmamasına rağmen tekneyi geri çevirtti ve arama istasyonu olan Orkneys adalarında kâin Kirkwall limanına rota almasını emretti. (*)

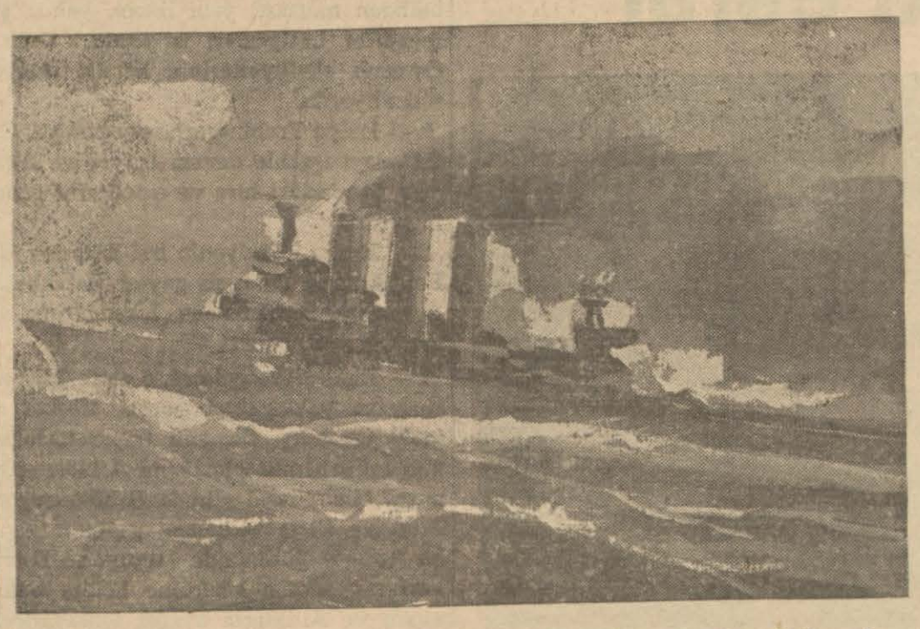

Bir İngiliz kruvazörü bacalarından kesif dumanlar saçarak yol alıyordu

Bu emir ve tavsiyeye karşı kaptan Scott:

— Bah, diyordu, işte görüyorsunuz ki gemimdeki yük, müttefikleriniz olan Ruslara götürülmekte bulunan bir yüktür. Siz, ablukacılar ise beni Kirkwall'e gitmeğe mecbur ediyorsunuz.. ne saçma bir hareket bu?.. Bir defa rüzgâr bana karşı esiyor.. Scapa Flowya ve Orkneys adalarına varabilmekliğim için üç hafta lâzım.. Demek ki yükümü teslim etmekte bir ay gecikmiş bulunacağım muhakkak... Siz Allah aşkına, muharebeyi kazanmak mı istiyorsunuz yoksa kaybetmek mi?

Buna karşı John Bull cevab veriyor:

— Zararı yok, diyor, size ne söyleniyorsa onu yapmak mecburiyetindesiniz!

Kruvazör kumandanı bu emri vermiş olmakla beraber bir zabit kumandasında altı deniz askerinden mürekkeb bir kıt'acığı da Amerikan gemisinin güvertesine çıkartmıştı. *(Arkası var*

(*) Lloyd deniz sigorta şirketinin 1917-1918 yıllığında Pass of Balmaha gemisi hakkında şu malûmat kayıdlı bulunmaktadır: Çelik gemi (Zaptolunarak Cuxhaven limanına isal edilmiştir.) 1888 de Glascow'da R. Duncan - and tarafından inşa olunmuştur. Gros tonajı 1571, uzunluğu 245 kadem 4 pus; genişliği 38 kadem 8 pus; derinliği 22,5 kademdir.

Büyük harbin başlangıcına kadar bir İngilizin malı idi. Esir oluncaya kadar da Nova Scotialı kaptan Dick Lee'ye aid bulunuyordu.

Günün Bulmacası

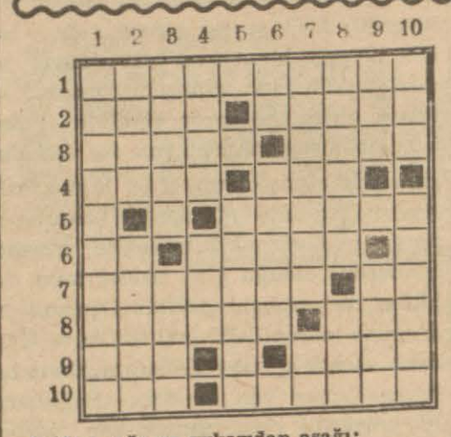

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

1 — Kış gününün lâlezarı.
2 — Tekdir - Bir cemiyete muayyen zamanda azanın ödedikleri muayyen para.
3 — Göz - Bir duvarcı âleti.
4 — Kilonun binde biri - O gider, kum kalır.
5 — Böböböyle kokonuşan.
6 — Bir nota - Caymamak.
7 — Evsiz barksız - Bir nota.
8 — Hak gözeterek iş görmek.
9 — Atkı yaptıkları bir nevi kumaş - Yenisinin gelmesine on gün var.
10 — Vermek - Sulpken mayi olmak.

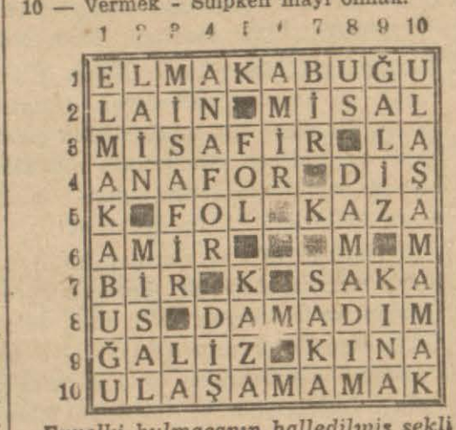

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	E	L	M	A	K	A	B	U	Ğ	U
2	L	A	İ	N	■	M	İ	S	A	L
3	M	İ	S	A	F	İ	R	■	L	A
4	A	N	A	F	O	R	■	D	İ	Ş
5	K	■	F	O	L	■	K	A	Z	A
6	A	M	İ	R	■	■	■	M	■	M
7	B	İ	R	■	K	■	S	A	K	A
8	U	S	■	D	A	M	A	D	I	M
9	Ğ	A	L	İ	Z	■	K	I	N	A
10	U	L	A	Ş	A	M	A	M	A	K

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

HAZIM GİŞESİ

Yılbaşı biletlerinizi Hazımın gişesinden alınız. Beyoğlu, Parmakkapı durağı karşısındadır. Mütevazı bir dükkândır. Hemen oraya koşun. Çünkü talih sizi orada bekliyor.

Bir doktorun günlük notlarından

Sarılık

Bugünlerde pek garib olarak sık sık sarılık vak'alarına şahid oluyoruz. Acaba bunun mevsim ile veyahud bu sırada çok münteşir olan griblerle alâkası var mıdır? Bu suale kolay kolay müsbet veyahud menfi bir cevab verilemez. Bu, tetkik edilecek tıbbi bir meseledir.

Sarılık bu sırada şiddetli araz ile kay, gasyan, inkıbaz ve ateş ile başlamaktadır. Bir hafta içinde gördüğümüz dört vak'a da aynile böyle başlamıştır.

Sarılık safra yollarının nezlesi daha doğrusu iltihabıdır. Hali tabiide karaciğerin ifraz ve imal ettiği safra yolları vasıtasile barsaklara akar. Bu cereyan bilhassa hazım sonlarına doğru azami derecesini bulur. Günde bir buçuk kilo kadar safra ifraz eder. İşte bu safra yollarında bir bozukluk bir tıkanıklık olursa o zaman safra barsaklara akamaz, kana karışır ve insan sarılık olur. Yarın devam edeceğiz.

Cevab isteyen okuyucularımızın posta pulu yollamalarını rica ederiz. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Nöbetci eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda (Pertev), Alemdarda (Eşref Neşet), Beyazıdda (Cemil), Samatyada (Erofilos), Eminönünde (Mehmed Kâzım), Eyübde (Hikmet Atlamaz), Fenerde (Vitali), Şehremininde (Hamdi), Şehzadebaşında (Asaf), Karagümrükte (Fuad), Küçükpazarda (Hulûsi), Bakırköyde (Hilâl).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde (Galatasaray, Garih), Galatada (Hidayet), Kurtuluşta (Kurtuluş), Maçkada (Feyzi), Beşiktaşta (Ali Rıza).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:

Usküdarda (İmrahor), Sarıyerde (Asaf), Kadıköyde (Büyük, Üçler), Büyükadada (Şinasi Rıza), Heybelide (Tanaş).

SPOR

Ankara lig maçlarının bu haftaki neticeleri

Ankaragücü Harbiyeyi ve Demirspor Gençlerbirliğini 3 - 2 yendiler. Muhafızgücü - Galatasaray maçını Galatasaraylılar hükmen kazandılar

Ankara (Hususi) — Lig maçlarının birinci devresi, Ankaragücü, Harbiye, Demirspor, Gençlerbirliği karşılaşmasile bitmiştir. Bu maçlarda Ankaragücü Harbiyeyi 3 - 2, Demirspor Gençlerbirliğini gene 3 - 2 yenmişlerdir. Bu suretle evvelce tahmin ederek bildirmiş olduğum netice tahakkuk etmiş ve birinci devreyi Demirspor birinci, Ankaragücü de ikinci olarak bitirmişlerdir.

Birinci oyun 19 mayıs stadyomunda, Ankaragücü - Harbiye takımları arasında oynandı. Takımlar şu kadro ile dizildiler:

Ankaragücü: Natık - Kartal, Enver - Nusret, Semih, Abdül - Hamdi, Fikret, Muzaffer, Rıza, Hamdi.

Harbiye: Fethi - Şükrü, Abdürrahman - Şerif, Muhterem, Necati, Mücahid, Cihad, Zeki, Habib, Fazıl.

Oyuna Harbiyelilerin vuruşu ile başlandı ve Harbiye kalesi ilk dakikalarda epey tehlike geçirdi. Beşinci dakikada Harbiye aleyhine çekilen ceza vuruşunu Fethi çok güzel kurtardı. Devrenin ortalarına doğru Güç sağ açığı Hamdi ilerlerken topu Rıza-ya gönderdi. Ali Rıza da vole bir şütle Gücün ilk golünü attı. Kırkıncı dakikada Mücahid, şahsi gayretile kalenin sol zaviyesinden beraberlik sayısını yaptı. Devre böylece 1 - 1 beraberlikle bitti. İkinci devre Güçlülerin vuruşile başladı. Bu devrede iki taraf galibiyet golünü çıkarmak için çok çalıştılar. İlk anlarda Güçlüler netice üzerinde çok müessir görünüyorlardı. Dördüncü dakikada Güç sağ açığı, soldan gelen güzel bir pas aldı, ilerledi, karşı taraf beki onu hatalı bir şekilde durduttu. Verilen penaltıyı Rıza gole çevirdi. Yedi dakika sonra Harbiye penaltı vuruşunu gole çevirerek 2 - 2 beraberе vaziyete geldi. Yirminci dakikada Güç sol açığı Hamdinin ilerleyişini lüzumsuz yere favulle kesen hafın hatası Harbiyeye bir gole maloldu, serbest vuruştan sonra Abdürrahmanın ayağına gelen top, falso yaparak ağlara takıldı ve bu suretle maçı 3 - 2 Ankaragücü kazandı.

Günün ikinci maçı olan Demirspor - Gençlerbirliği oyununu da Muzaffer Ertuğ idare etti. Takımlar:

Demirspor, İsmail - Gazi, Nuri - Kâmil, İbrahim, Şemsi - Zeki, Fethi, Orhan, Arif, Zekeriya.

Gençlerbirliği: Rahim - Nuri, Keşfi, Hasan, Münir, Edip, Selim, Sadık, Ali, Reşad.

Oyuna Demirsporun hücumu ile başlandı. Devrenin ilk dakikalarında Demirsporun vaziyete hâkim olacağı zannedilirken oyun yavaş, yavaş Gençlerbirliğinin tazyiki altına geçti, ve bu üstünlük on dakikadan fazla sürdü, on beşinci dakikada Gençler forvetlerini hep birden hücumda gördük. Bir aralık pas alan Ali, ani bir şüt çekip, top kaleci İsmailin eline geldi, fakat kaçarak ağlara takıldı. 25 inci dakikada Demirsporlular kalelerini açık bir vaziyette bıraktılar.

Bundan istifade eden Sadık, Gençlerin ikinci golünü yaptı, nihayet Demirsporlular açılmağa başladılar. 35 inci dakikada Fethi ilk gollerini yaptı. Birkaç dakika sonra İbrahim, Demirsporun ikinci golünü yapınca vaziyet 2 - 2 berabere oldu ve devre böylece bitti. İkinci devreye takımlar canlı bir şekilde başladılar. 18 nci dakikada Orhan topu aldı, ileride ve kaleye yaklaşarak topu Zekiye geçirdi. O da güzel bir kafa vuruşu ile Demirsporun galibiyet sayısını çıkardı.

Birinci oyunda Semih, Enver, Hamdi, Fethi, Mücahit ikinci oyunda ise Orhan, Zeki, Zekeriya, Naci, Münir, Reşad bilhassa iyi oynadılar. Birinci devre sonunda takımların puvan vaziyetleri şöyledir:

	Maç	Ga.	Mağ.	Ber.	Pu
Demirspor	6	5	1	0	16
Ankaragücü	6	4	1	1	15
Muhafızgücü	6	2	2	2	12
Gençlerbirliği	6	1	2	3	11
Harbiye	6	1	2	3	11
Güneş	6	2	3	1	11
Galatasaray	6	1	5	0	8

Söylendiğine göre, ikinci devre lig maçlarına önümüzdeki hafta başlanamıyacaktır. Çünkü 25-12-938 pazar günü Ankaraya gelmesi beklenen Bükreş muhteliti maçlarına hazırlık olmak üzere yarından itibaren muhtelit takım çalışmalarına başlanacaktır.

Galatasaray - Muhafızgücü maçı

Cumartesi günkü Galatasaray - Muhafız maçını Galatasaray hükmen kazanmıştır. Bu iki takım arasında yapılan hususi maç ise üç üç beraberlikle sona ermiştir. Muhafızın hükmen mağlûb sayılmasına sebeb sahaya 14,15 te çıkmaları lâzım gelirken 45 dakika teahhurla 15 te gelmeleridir. 14,15 te sahaya çıkan Galatasaraylılar bir hayli bekledikleri halde Muhafızlılar gelmemişler, hakem İhsan Türemen yaptırdığı seromoni ile Galatasarayı galib saymıştır.

Yapılan hususi maçta, takımlar şu kadro ile oynuyorlardı:

Galatasaray: Cahid - Cemil, Fuad - Nihad, Halid, Ahmed - Rifat, Oğuz, Gündüz, Haşim, Fethi.

Muhafızgücü: Muzaffer - Haşim, Fethi - Lûtfi, Celâl, Ahmed - Atıf, İbrahim, Rıza, Şahin, Naci.

Maçın ilk dakikaları karşılıklı, müsavi akınlarla ve takımların kendilerini çimen sahaya alıştırmalarile geçiyor, Galatasaraya birinci golü Rifata favullü çıkış yapan Ahmed kazandırdı. Sağdan çekilen bu ceza vuruşunu Gündüz kafa ile kaleye gönderdi. Muzafferin elinden kaçan topa yetişen Gündüz Muhafız ağlarına taktı. Muhafızdan Celâl penaltıyı gole tahvil ederek beraberliği temin etti. Galatasarayın ikinci golünü Haşim nefis bir şütle temin etti. Devre sonlarına doğru Rıza, Cahidin hatasından istifade ederek beraberliği temin etti, devre böylece bitti.

İkinci devrenin ilk dakikalarında Rıza Muhafızın üçüncü golünü attı, 12 nci dakikada Galatasaray, Rifat vasıtasile bir gol atarak beraberliği temin etti. Bundan sonra iki takım da galibiyet golünü çıkarmak için çok uğraştılar, bu arada Muhafızlılar sert bir oyun sistemi takib etmeğe başladılar. 18 inci dakikada ayağından sakatlanan Haşim biraz sonra da yediği tekme ile oynayamıyacak bir hale gelen Gündüz, sahayı terketti. Fethi ile Nihad sakatlanmışlarsa da o vaziyette oynuyorlardı. Dokuz kişi kalan Galatasaraylılar, maçın hususi olduğunu düşünerek takımlarına iki oyuncu sokarak kadronun 11 e çıkmasını istediler. Muhafızlılar ise resmi maç olarak saydıkları bu oyuna Galatasarayın oyuncu almasına itiraz ettiler. Daha evvel Galatasarayı hükmen galib sayan hakem de oyunu bitmeden tatil etti.

Selim Tezcan

Ankara Güneş klübü de kapanıyor mu?

Ankara, (Hususi) — Söylendiğine göre, buradaki Güneş klübü de faaliyetini tatil edecektir. Meseleyi Güneş klübü ileri gelenlerinden tahkik ettim. Bunun doğru olmadığını söylediler. Bazı tekziblerin arkasında hakikatler saklı olduğunu da unutmamalıdır.

Temennimiz, haberin yanlış olarak yayılmasıdır. Biz Güneşi Ankara sporu için lüzumlu buluyor ve faaliyetine devam etmesini temenni ediyoruz.

Ankara at yarışları

Ankara, (Hususi) — Bu sene fazla rağbet bulan sonbahar at yarışları önümüzdeki pazar günü sona erecektir. Beş bin lira mükâfatlı Gazi koşusunun da yapılacağı son hafta için hazırlıklara daha şimdiden başlanmıştır. Hava güzel olduğu takdirde seyirci rökorunun kırılacağı tahmin edilmektedir.

İkinci kır koşusu

Ankara (Hususi) — Atletizm ajanlığının küçük ve büyükler arasında olmak üzere tertib ettiği kır koşularının ikincisi pazar günü öğleden evvel yapıldı. 4800 metrelik büyükler arasındaki koşuda Mustafa (D. S.) birinci (16.41.1 dakika), Ali (M. G.) ikinci, Halil (D.S.) üçüncü, Ali (M.G.) dördüncü oldular. 2500 metrelik küçükler arasındaki koşuda Remzi (A.G.) birinci (8.59.6 dakika), İsmail (D.S.) ikinci, Mahir (A.G.) üçüncü, Nasih (A.G.) dördüncü oldular.

Almanyaya gidecek heyetimiz

Evvelce Ankarada parafe edilen Türk - Alman ticaret anlaşmasının teferrüatını tesbit edecek ve esas mukaveleyi imzalıyacak olan Hariciye Vekâleti Umumî Kâtibi Numan Rifat Menemencioğlunun riyasetindeki heyet dün sabah Ankaradan şehrimize gelmiştir. Heyet, bu akşam Almanyaya hareket edecektir.

Açık sigara satılması yasak edildi

Tütün ve sigara satan dükkânlardan bazıları şimdiye kadar ucuz cins sigaraları perakende suretile müşterilere vermekte idiler.

İnhisarlar İdaresi, son günlerde gördüğü lüzum üzerine bu şekilde açık sigara satışını menetmiş ve alâkadarlara bildirmiştir.

İnhisarların bu emrine riayet etmeyen ve açık sigara satışına devam eden dükkân sahiblerinden 50 lira para cezası alınacaktır.

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram S. 20.30
Vindsorun Şen Kadınları
İstiklâl caddesi Komedi S. 14
Çocuk Tiyatrosu
S. 20, 0
Dama Çıkmış Bir Güzel

HİKÂYE: Sinir bozokluğu

(Baş tarafı 12 inci sayfada)

— Karınız geldiği zaman hepsini söyliyeceğim!. Namuslu bir kıza ne diye musallat oluyorsunuz?. Baron Antsig'de bulunduğum zaman, baron da kibrit bahanesile odama girmek istemişti.. ben tabiî maksadını anlamıştım.. her şeyi karısına söylecim.. ben namuslu bir kızım..

— Senin namusundan bana ne?. Ben hastayım diyorum, sana... Sizden damla istiyorum, anlıyor musunuz?

— Sizin karınız namuslu ve asil bir kadındır. Siz onu sevmelisiniz!. Ben karınızın düşmanlığını kazanmak istemem..

— Siz budalanın birisiniz!. Anlanıyor musunuz?. İşte o kadar: Budala..

Vaksin duvara dayandı. Ellerini çaprazlama bağlıyarak, kendi odasına dönmek için, korkusunun geçmesini beklemeğe başladı.. fakat böyle don-paça, mürebbiyenin kapısı önünde durmanın da muvafık olmıyacağını idrak ediyordu.

Saat gecenin ikisini çaldı.. Vaksin'in korkusu hâlâ geçmiyor, bir türlü azalmıyordu.. koridor zindan gibi idi.. her köşeden bir takım başlar uzanıyor ve ona bakıyorlardı.. Vaksin, yüzünü duvara döndü. Fakat bu esnada birisi onu arkadan, omuzundan dürter gibi oldu..

Vaksin kendini tutamadı, haykırdı:

— Rozali Karlovna!.

Seslenişine hiçbir cevab alamadı.. Vaksin yavaşça kapının tokmağını tuttu. Tokmak döndü. Kapı açıldı. Mimar odaya bir göz attı. Alman mürebbiye rahat rahat uyuyordu.. bir gece kandili, sıhhatli mürebbiyeyi aydınlatıyordu. Vaksin içeri girdi.. hasırdan örme sandığın üstüne gidip oturdu.. uyumakta olan bu canlı insanın yanında kendini biraz daha iyi hissetti..

«— Pis karı varsın uyusun, diye düşündü. Ortalık ışıyınca derhal odama dönerim.. bu mevsimde şafak erken söker.»

Vaksin, şafağın sökmesine intizaren sandığın üzerin uzandı. Elini başının altına koyarak düşüncelere daldı:

«Şu sinir meselesi de amma kötü ha!. Münevver, okumuş bir insanım amma... Ne fena bayağı kendimden utanıyorum.»

Rozalinin muntazam ve sakin nefes alışlarını dinliye dinliye tamamen sükûnet buldu...

★

Sabahın saat altısında Troitsa'dan dönen madam Vaksin, kocasını odasında bulamayınca, kapıda beklemekte olan arabacıya verilecek ufak parayı istemek üzere mürebbiyenin odasına girdi.

Madam Vaksin mürebbiyenin odasında şöyle bir manzara ile karşılaştı: Karyolada, sıcaktan tamamen açılmış olan Rozali Karlovna yatıyordu; ondan bir metre mesafede, örme sandığın üzerinde, bir çörek gibi kıvrılmış bir halde kocası uyuyordu..

Kadının kocasına neler söylediğini, ve kocanın bu vaziyetten ne kadar şaşırdığını tahmin etmeği okuyucularımıza bırakıyorum..

Yazan: A. Çehov

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Veda mektubu

Yazan: *İnci Özkurt*

Cihan harbinin Şarka ait kaynakları

(Baştarafı 13 üncü sayfada)

bir zaman ümid ettiler. 23 Ağustosta sefirleri Babıâliye kat'î bir bitaraflık muhafaza etmeyi taahhüd eylerse tamamiyeti mülkiyesini garanti etmeyi ve siyasî, malî, iktısadî mahiyette bazı müsaadatta bulunmayı vâdeyledi. Fakat Osmanlı kabinesi bu uzlaşma tekliflerine kaçamaklı bir tarzda cevab verdi.

Maamafih, Eylûl başlangıcında, aşikâr surette anlaşıldı ki Almanların Paris üzerine ilerlemelerinden cesaret bulan Türkiye artık harbe girmekte gecikmiyecektir. Bunun üzerine, Büyük Britanyanın gayreti şark buhranını mümkün olduğu kadar geciktirme cihetine masruf oldu. Filhakika, Lord Kitchener, İngiltereden gelecek müstahfız askerler Hindistana vâsıl olduktan sonra Fransaya gitmeleri kararlaşan Hind fırkaları hiçbir arızasız Süveyş kanalından geçinciye kadar şarkın mümkün olduğu kadar sükûn içinde bırakılmasını şiddetli surette tavsiye ediyordu. Fakat 9 Eylûlde, İngilizler İstanbulda bulunan askerî heyetlerini hergün maruz kaldıkları tahrik ve hakaretler dolayısile geri çağırmağa mecbur oldu.

27 Eylûlde, Türkiye Çanakkale Boğazını tamamen kapadı. 1 Teşrinievvelde, kapitülâsyonları kaldırdı. Bu esnada, Basra körfezinde, Kızıldenizde ve Suriye sularında bulundurduğu birkaç gemiyi de birbirini müteakıb İstanbula celbediverdi.

Teşrinievvel ortalarında, Mısır hududunda Türk hazırlıkları o kadar tehdidkâr bir hal aldı ki Sinadaki İngiliz ileri karakolları kanalın öbür tarafına geri çekilmek lüzumunu hissettiler.

Maamafih, Osmanlı kabinesi müdahale meselesinde hâlâ gayet ihtilâflı efkâr içinde bulunuyordu. Filhakika İngiltere korkusu ve Marne muzafferiyeti nazırlardan bazılarını düşündürüyordu İşi bir neticeye sevk için Almanlar gayret ettiler. Çünkü Büyük Britanya harbe girdikten ve Kayzer orduları Fransada muvaffakiyetsizliğe uğradıktan sonra, Osmanlı ordularının fiilî surette yardımları kendileri için elzem bir hale girmişti. Teşrinievvel nihayetinde, Alman zabitlerinin kumandası altında bulunan Türk gemileri Karadenize girdiler ve Odesaya, Sivastopola, Theodosia'ya, Novorossisk'ye hilekârane hücum ettiler. Bunun üzerine İtilâf sefirleri pasaportlarını istiyerek İstanbulu terkeylediler.

İşte bu suretle Türkiyenin Orta Avrupa devletlerinin yanısıra harbe girmesi Teşrinisani iptidasında bir emri vaki oldu. Artık Avrupa harbi yavaş yavaş bütün Yakınşarka yayıldı.

SON

Gurabî Efendi Avrupada

(Baştarafı 12 inci sayfada)

Gurabî efendinin evlâdı manevisi babalığına diyordu ki:

«Hepinize hayırlı yolculuklar! Senin romatizmaların inşaallah geçmiştir. Anne hanım da ayağına göre pabuç bulmuştur. Gâvuroğluna da yeni bir aftos dilerim. Benim rahatım, yerinde, hiç merak etmeyin. Hemşerilere bol bol selâm!»

Gurabî efendinin gözleri yaşlandı. Buğulanan gözlüklerini mendilile silerek:

— Ah! dedi; kâfir oğlan! Bizimle beraber olsaydı ya?

Telgrafı okumuş olan Takvor, cevab verdi:

— Bırak! Delikanlıdır.. varsın, eğlensin! Frenklerin menşur bir kelâmı vardır: Seyahatler gençliği terbiye eder. Koy ki bütün bu zahmetleri Torik beyimizin terbiyesi için ehtiyar etmiştiz.

İhtiyar, başını salladı..

— Evet. Lâkin hiç değilse sulara, kaplıcalara kadar gitseydik de, ben şu ağrılarımdan kurtulsaydım! diyecek oldu. Takvor, onu, elinin bir işaretile susturdu:

— Yok! dedi. İnsan, kader denilen müstebid hükümdarın elinde yesirdir. İrahmetlik pederim Civan ağanın lafını kulağında küpe edersin:

İnç kıdar caht eylesen mek murade
Nasip çıllar mukatterden ziyade!..

SON

Samsun İcra Memurluğundan:

Samsunda oturan Kadıoğlu Nazife 650 lira borçlu Samsunun Çiftlik mahallesinden Ruşen oğlu Ahmedin mahalli ikametgâhı meçhul olduğundan kendisine tebligatı kanuniye yapılamamış olduğundan ilânen tebligat icrasına karar verilmiş olduğundan borçlunun 15 gün zarfında ikametgâhını bildirmesi ve on gün zarfında borcunu icraya ödemesi ve gene bu müddet zarfında kanuni bir itirazı varsa bildirmesi lüzumu, aksi takdirde bu müddetler geçtikten sonra icra takibine devam olunacağı ilân olunur.

938/723

Yurddaş!
Türk köylüsü yurdumuzun eşsiz mahsullerini senin için yetiştiriyor. Onları bol, bol ye ki, köylünün yüzü gülsün.

KIŞ GELDİ!...

Grip - Nezle - Bronşit - Baş - Diş - Romatizma

ve üşütmekten husule gelen bütün ağrılara karşı

en kuvvetli ilâç

SEFALİN

Lüzumunda günde üç tane alınabilir.

Mide ve kalbi yormaz, tesiri anîdir

Taklidlerinden sakınınız. Israrla SEFALİN isteyiniz.

1 lik ve 12 lik ambalâjları vardır.

SEFALİN'i bir kere tecrübe eden onu ısrarla istemektedir. Siz de alınız.

RADYO

Türkiye radyo difüzyon postaları

Ankara radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

ÇARŞAMBA 21-12-938

12,30 Müzik (İskoç havaları ve lendler - ler), 13,00 Saat ayarı ve haberler, 13,10 - 14 Türk müziği (şarkılar - Pl).

18,30 Türk müziği (incesaz faslı), 19,15 Saat ayarı ve haberler, 19,25 Türk müziği (incesaz faslı devam), 20,00 Konuşma - 20,15 Müzik (Riyaseticümhur bandosu - Şef: İhsan Künçer),

21,00 Saat ayarı ve para, kambiyo ve toprak mahsulleri borsası, 21,10 Türk müziği (saz eserleri ve şarkılar), 22,00 Konuşma (mizah saati), 22,15 Müzik (küçük orkestra). 23,15 Müzik (hafif uvertürler), 23,45 - 24 Son haberler ve yarınki proğram.

ERTUĞRUL SADİ TEK TİYATROSU
Taksimde bu gece
(SEKİZİNCİ)
komedi 4 perde
Yakında: Büyük millî bir eser İnsan Mâbut

TURAN TİYATROSU
Bu gece
Yavrunun Gecesi
Ses kraliçesi Hamiyet Yüce ses ve arkadaşları, san'atkâr Naşit, Cemal Sahir birleşiği
BATAKHANE
Komedi 3 P.

HALK OPERETİ
Bu akşam
İÇ İÇE.
Perşembe Halk gecesi
Reji. R. Rıza
Müzik: S. Asal
Büyük Macar balesi

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlânlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevab için mektublara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Başka kim GENÇLEŞMEK İSTİYOR?

Bayan Marcilla, nasıl 10 yaş daha gençleştiğini anlatıyor

Bayan Marcilla'nın yüzündeki şayanı hayret güzellik tebeddülünü gösteren fotografları

Siz de böyle muvaffak olabilirsiniz

Lûtfen bunları okuyunuz

Cild unsuru olan pembe renkteki Biocel'li Tokalon

60 - 70 yaşlarındaki kadınların buruşuklukları altı hafta zarfında zail olmuştur. İşte, hastanelerde tecrübesi yapılan ve bir Viyana Tıb mecmuası tarafından ilân edilen şayanı hayret neticeler... Cildin BİOCEL cevheri ile beslenmiş olmasıdır. Bu kıymetli cevher, pembe renkteki Tokalon kreminin terkibinde vardır.

İşte bu kremi kullanan ve yüzündeki şayanı hayret güzellik tebeddülâtını yukarıdaki fotograflarında görülen Pariste Bayan MARCİLLA'nın tecrübesini anlatan şu mektubu okuyunuz:

«Bu, benim için bir harika oldu. Takriben iki ay oluyor; alnımda ve gözlerimle ağzımın etrafında buruşukluklar vardı. Bugün ise bütün arkadaşlarım kadife gibi yumuşak ve buruşukluklardan âri olan yüzüme takdirle bakıyorlar. Hepsine ne yaptığımı söyledim. Kremini kullandığımı anlattım. Bir çokları bana güldüler, fakat bizzat tecrübe edip şayanı hayret semeresini görünce, hepsi de hak verdiler ve memnun kaldılar. Geceleri yatmazdan evvel pembe renkteki Biocelli Tokalon kremini kullanınız. Siz uyurken cildinizi besler ve canlandırır.

Her sabah biraz daha gençleşmiş kalkacaksınız. Gündüzleri de beyaz renkteki Tokalon kremini kullanınız. Bu suretle cildiniz yumuşamış ve beyazlaşmış olur. Bütün siyah noktaları eritip açık mesameleri sıklaştırır. Binlerce ahvalde görülen tesiri kuvvetli bir garantidir. Hemen bugünden itibaren her iki kremden birer vazo alarak tecrübe ediniz. Birkaç hafta zarfında faydalı tesirini görmediğiniz takdirde bayiinize iade ederek parayı geri alabilirsiniz.»

İç ve dış basur memelerinde, basur memelerinin her türlü iltihablarında cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde

REKTA

daima muvaffakiyetle
ŞİFAYI TEMİN EDER

HAVALARA GÜVENMEYİNİZ!

Hafif bir üşütme, mühim hastalıklara kapı açabilir

Halbuki alacağınız bir tek kaşe

GRİPİN

Vücudü bütün bu tehlikelerden sıyanetle Gripi tedavi ve ağrıları izale eder

GRİPİN

Gripin, soğuk algınlığı ve nezlenin, bütün ağrı ve sızıların kat'i devasıdır.

Tesiri anidir. Terkibindeki hususiyet dolayısile kalbe, böbreklere, mideye hiç zarar vermez. Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir.

Her yerde ısrarla Gripin isteyiniz ve Gripin yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz.

Kansızlık, kemik hastalıkları, dimağ yorgunluıkları ile vitaminsizlikten doğma bütün zayıflıklara karşı

KANZUK

KUVVET ŞURUBU

VİTALİN

Her annenin bilmesi icab eden bir kuvvet şurubudur. Çocuklarınıza Vitalin kuvvet şurubu vermekle onları sağlam, gürbüz ve neş'eli yetiştirirsiniz.

VİTALİN KUVVET ŞURUBU

Mektep çağındaki gençlerle emzikli kadın veya ihtiyarların hayati kudret ve kuvvetlerini artırır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Fikir biraz cür'etkârane görülebilir...

Fakat neticeleri şayanı hayrettir.

FEMİL, ve **BAĞI** kadın olmanın yegâne mahzurunu unutturur.

FEMİL, ve **BAĞI** icad edilince, kadın inanılmıyacak derecede büyük bir serbestiye ve emsalsiz bir rahata kavuştu.

FEMİL, ve **BAĞI** her ay tekerrür eden müşkül ve üzücü günlerde kadını bütün düşünce ve eziyetlerden kurtardı. Hayatını ve aile saadetini sigorta etti.

FEMİL, ve **BAĞI** en ince elbise ve en dar banyo mayoları altında sezilmez, kullanan kadın bile mevcudiyetini kat'iyyen farketmez.

FEMİL, ve **BAĞI** mikroblu bezlerin ve pamuk tamponların kadınların bütün hayatlarına mal olan rahim ve tenasülî ıstırablarını ortadan kaldırır.

FEMİL, ve **BAĞI** kanı emici ve muhafaza edici beyaz ve kırmızı hususî iki cins pamuktan kimya harikalarile mikrobsuz bir şekilde yapılmıştır.

FEMİL, ve **BAĞI** bayanların (aylık temizliklerinde) en birinci yardımcısıdır. Sıhhatini seven her kadın,

Femil ve BAĞI

Kullanmalıdır. FEMİL küçük ve yumuşak olduğundan el çantanızda bile taşınır. Her eczane ve ticarethanelerde bulunur.

SEKSÜLİN

Ademi iktidar
Bel gevşekliği
Dermansızlık
Vücut ve Dimağ Yorgunluklarına karşı
en emin ve müessir ilâçdır

Kutusu 200 Kuruş

BEŞİR KEMAL — MAHMUD CEVAD
ECZANESİ Sirkeci—İstanbul

87 SENELİK MEVCUDİYETİ esnasında olduğu gibi daima iyi cins malları her yerden müsaid şartlar ve ucuz fiatlarla satmağa devam edecektir.

Trençkotlarımız, Koverkortlarımız, Renkontlarımız ve Gabardinlerimiz biçim, cins, ve şıklık itibarile emsalsizdirler. Beyoğlu BAKER mağazaları

TÜRKİYE

Pamuklu Dokuma ve Pamuk İpliği Fabrikaları Anonim Şirketinden:

Pamuk ipliği satışı:

Kayseri Bez Fabrikası malı	12 No.	Paket	415	Kuruş
	16 „	„	480	„
Nazilli Basma Fabrikası „	24 „	„	580	„
Ereğli Bez Fabrikası „	24 „	„	580	„

Fiatlarla fabrikada teslim şartiyle satılmaktadır. İplik müstehliklerinin yukarda yazılı fabrikalara gönderecekleri bedelleri mukabilinde ihtiyaçları nisbetinde iplik siparişi verebilecekleri ve 24 numaradan ince ve muhtelif maksatlara yarayabilecek pamuk ipliği müstehliklerinin de ihtiyaçlarını yine ayrı şartlarla yalnız Ereğli Fabrikasına sipariş edebilecekleri ilân olunur.

Hilesiz Tahin Helvası

HACI BEKİR Ticarethanelerinde bulunur.

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

İlân Tarifemiz

	Tek sütun santimi	
Birinci sahife	*400*	*kuruş*
İkinci sahife	*250*	»
Üçüncü sahife	*200*	»
Dördüncü sahife	*100*	»
İç sahifeler	*60*	»
Son sahife	*40*	»

Muayyen bir müddet zarfında faclaza mikdarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlâncılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: *Selim Ragıp Emeç*

SAHİPLERİ: *S. Ragıp EMEÇ*, *A. Ekrem UŞAKLIGIL*